

2

हयप्रवृत्तये नित्यकालविवर्तनाकारिर्गुरुमन्त्रश्च यावदावयुजावधि ॥ यद्यन्तर्गतसंस्कारि यावद्वक्ष्ययुगं ॥ कारिककुरु मन्त्रश्च यावत्सर्वस्वभावधि ॥ शुद्धिस्तथा
साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ यद्यन्तर्गतसंस्कारि यावद्विद्वान्युगं ॥ नर्ववैद्ययुगं यावद्विद्वान्युगं ॥ नर्ववैद्ययुगं यावद्विद्वान्युगं ॥ नर्ववैद्ययुगं यावद्विद्वान्युगं ॥
रुतं कतिवचनं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥
नवारुतं ॥ नथासाध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥
निवदथम ॥ मन्त्रश्च यावद्विद्वान्युगं ॥ यद्यन्तर्गतसंस्कारि यावद्विद्वान्युगं ॥ यद्यन्तर्गतसंस्कारि यावद्विद्वान्युगं ॥ यद्यन्तर्गतसंस्कारि यावद्विद्वान्युगं ॥
यिमान् ॥ ॥ रुतं कतिवचनं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥
यि कात्रयत्तदा ॥ विवायनं कुरुवर्गं यन ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥ साध्यावाप्त सन्त्ययुगं रुतं ॥
कनसावतं ॥ यद्यन्तर्गतसंस्कारि यावद्विद्वान्युगं ॥ यद्यन्तर्गतसंस्कारि यावद्विद्वान्युगं ॥ यद्यन्तर्गतसंस्कारि यावद्विद्वान्युगं ॥ यद्यन्तर्गतसंस्कारि यावद्विद्वान्युगं ॥

पूर्वार्थं यद्विदुः सिद्धिः प्रकाशं प्रकाशं न भवति ॥ यथभावादिनीयाका जयत्रायकथा कमन ॥ यथादिनि रुचयत् ननु यद्वैवर्तयत् ॥ वाक्यनमदन्तु यहायदिकमादिह ॥ समनामा
 जयदाम दक्षिणविषमाकन ॥ वामदक्षिणायत्र विज्ञेयास्तु यि र्थिने ॥ शर्मणि न मुखनस लक्षि ॥ गान्धिकथोक्तं ॥ ह किलाशयजय न रुक्मि क यान्न प्रजीविर्न ॥ मनुमनुक्रियाद्वि
 लिवयागादिमज्जली ॥ सिद्धिमिमांसायदिकि न् यन्म न्वा नथा ॥ यथा ॥ बाधियुर्विषयवैर् ॥ लानियद्वरुयह ॥ ननु किं विवद्वर् किं यद्वानजीवनि ॥ जीवद्वरुयह न् पूजनाय सज्जम ॥ स
 या शर्मलाजनं यद्वं श्रीशार्गविरुच कय ॥ यममृद्वर्तनी म कमेद्वयवर्तनी ॥ मुख्यद्वगथागादि सर्वकुर्वरुचयिह ॥ यद्वल्लुगा ययन रु न वगालवाकसा ॥ नस्य नि कानि मरानो न
 मांसी वसमन ॥ यद्वसुथो म्मविषय यकाययन रु लर्तन ॥ यथा किं विवद्वर् रु लर्तयान् मू ये शमविषयमूर् ॥ यागाविद्यावर्गदीक्षा भाक्षाज्ञानं गुणानि ॥ सूयुम्नार्थ सदा सिद्धिः यस्तु निःक्रीव
 यमथा ॥ यद्विषयार्क न वामसि वामार्क न वदक्षिण ॥ वामाकन दक्षिण कश्च म ॥ ने वयसिद्धिनि ॥ वामदक्षिण म ॥ यवग ॥ यरुलायन ॥ विनायगादिकं सर्व निर्गमनिष्कृत्तं ॥ निर्गम
 यवग ॥ यदीवा वग लक्षय ॥ मृगसुवामवद्वसु ॥ यद्विषय म ॥ यागावस वसवात्री सिनयनि यदादि ॥ गुरुं सम ॥ गुरुं सूये ॥ र्कामनि यनयन ॥ नर्वमवासि र्थ शर्मय
 निगुरुं गुरुं ॥ दिगुरुं विषयोसा कलकादिकमादिह ॥ वकदिनिकयका ॥ विषयो शनथाविद्व ॥ याधिवन् विनाग ॥ मयग ॥ र्कवाधिकं ॥ यमादिद्विभायाग्ना मागा साधुनिमा गुरुं ॥
 न ॥

१८

साद्वद्वगल्लुगागागा दोर्द्धागमधनदयो वधेन यमला वार्नि दि वाम ॥ दिवाधिकं ॥ वधेमर्कगुरुवागा जीवद्वरुयह ॥ मासमर्कयवगसा दिनाद्विद्वकवासर् ॥ उरुवाक वमनवा ल
 कयत्तातनिधय ॥ विषयवद्वर्ग र्थयाक सान्वयस्यलावन ॥ नस्यनार्नि विजानीया दहावार्नि न र्गय ॥ मरुनीनि निवादीना माथोय ॥ रुवाहिनी ॥ नस्यमकायनयागा कुमाजीवदिद्विग ॥ न
 यकदिनि वद्वर् वायुयदिवसान् वरु ॥ मृद्वर्गवर्गदीयाय द्वि वमयुजायन ॥ मासमर्कवद्वरुय ॥ सर्वेवनिनि सूये ॥ मृवद्वयगुरुवागा यथेनागादिकं कमान् ॥ दथा ववद्वरु ॥ र्कानि
 वदिना वरु ॥ मया सकमनामृयु वद्वर्गवर्गमागेक ॥ र्कानि य ॥ यस्या मुखने ववद्वरुम ॥ उद्वगवर्गनागा र्कान्वा गाथवागनि ॥ मववात्री सूयुम्नार्थ धर्मयसुखयद ॥ ००
 नयेन य र्गवात्री मृद्वर्गयजायदाम ॥ गमागम सदातीत रुद म न्नाडुमर्दि ॥ मृन्याथानि ॥ यकावग आनी यात्ताल वरु ॥ समसकगम सूये विववखयन धवा ॥ शिह जीवान र्मय
 क मथवाधन मिच्छि ॥ मकवायय वेलायां उ न्नाक वद्वमायदि ॥ कालासोयुक्तामनि मृयु निर्देयकावक ॥ मया वरुवद्वरुय वरुगुद्विनि यदि ॥ वरुद्वर्गवावद्व वरुये र्मेवर्ग मया दिम
 मकमलावार्नि यथक वरुम ॥ गजादायगवि वेधे र्कानि र्मेवर्ग कमान् ॥ मृलावागवर्गवायु वरुवाग मृययदि ॥ वाथक मयादादि वेधे ॥ यद्वि र्मेवर्ग ॥ वरुयक मवेदाय वरुवाग व
 उरुय ॥ वमावद्वयल्लुगु मयि सन्वत्सरे ॥ कमान् ॥ यदा वनि समनानि दिनायक ममा ॥ वरुल्लुग मयायु कि र्मेवर्ग र्मेवर्ग य ॥ दगाय ॥ दगाहानि नाशक मम मथा ॥ वरुवा

[illegible]

[illegible][illegible]

702

[illegible]

106

४१ श्राद्ध

विष्णो । जीवध्वकवलीकृतं सामीप्ययदवीगतं ॥ मरुता दूयदगर्भं कल्यातदनूयाजयत् । यद्वावस्तुध्वयिषुवत्तदीयाकलयत् ॥ यलवान्निखावीर्जं सङ्गा
 तदनूयाजयत् । तदन्तुनिखावीर्जं यलवान्निषमन्यून ॥ अगस्त्यारुनतस्य यवध्वनिथाजयत् । एवमस्तनगकृत्वा जीवध्वकगतकृत ॥ आयात्रगकिर्मयू
 र्ध्वं स्वकाष्ठमिवेयावक ॥ दीक्षयातत्कुमलासा लयदामनुकवली ॥ कर्तव्यगुणसम्यक् यथियादिकमण्ड ॥ यत्रतत्त्वसंथाश्च यत्पूर्वकृत्याडपूर्ववत् ॥ द
 क्षिणनात्मनावाथ संथाश्चमुद्रकननु । तिलेधसिद्धार्थकेनन्ये मिणीकृतमुद्यम्य ॥ नानिनेमिविहीननु कालवर्कसमावृत ॥ वामावर्कद्विधकांतिद्वि ॥ १०३
 कात्रथतयर् ॥ त्रकात्रवर्कद्वालाङ्गं स्वस्तिकगितयान्वितं । तद्विधुद्रुयलु यश्चननाद्वर्लु ॥ यश्चनखात्विर्तकार्यं वजाष्टकविद्वितं । विलासगत्यावा
 भनयालितायातयद्व ॥ विमानवर्चिर्तिकाष्टे विविधतायुत्रारुते ॥ मयेवीधसंयुद्धे स्मृकथकाष्टसंयुते ॥ अन्ताकाणादितावाथ नेमुर्यावाथर्ककनध
 ययणीयास्तथासूत्रं लविवाष्टनवर्धयत् ॥ यूजायवसमस्तु नेवद्याद्यध्वम्य । दयसंदह्यददय वक्रोक्तुमर्तकृत ॥ विस्मयमनुकुरुर्ध्वं सामुयीणमि
 मध्वर्ग । खत्यागुसिंययर्ध्वं कुरुकृतामसायथा ॥ लसतयततः सर्वं दक्षिणारिमूर्ध्वतत ॥ वितामूर्ध्वसिंययर्ध्वं कुरुकृतामसायथा ॥ वितामूर्ध्वसिंययर्ध्वं कुरुकृतामसायथा ॥ वितामूर्ध्वसिंययर्ध्वं कुरुकृतामसायथा ॥

[illegible]

नमिहायार्ग मातुयक नर्णविता । संस्कारमखिलं मानुं पुनूलायिरुपायवा ॥ सूतनयतिनावायि कार्यनादीक्षितकवित । कथया धारितानाश्च सन्दिग्धा
 नां विणयत ॥ यतीधर्माधितानाश्च कर्मसन्धासिनोद्वे । वारुमारुणुविदि तं मनुयुजाविवर्जितं ॥ यथाकृतावियनानां विधानमनुनायत । अनयान्दिय
 दंगमात्रसधार्मिकवस्तुता ॥ यश्चेवदीक्षितसिद्धिं नासनसिन्धुआदित । किन्तुयदीक्षितायुर्व ननिर्वृत्तानिवावत ॥ मयनवाकृताथध्व समयह्वाथयुक्त
 का ॥ तत्त्वकर्मवशाद्वाकि किञ्चित्सुनममावर्त । त्वयस्समाधिवलेव कनविद्विगृह्णात्मना ॥ कालेगुरागुरुदला उद्यक्तनगुरुनवा । युग्यैकवर्तियाय
 यथं कालतनार्चगात् ॥ गुरुनकर्मलाभाद्वा मगुरुनयावृत्तवध ॥ यवर्षसिद्धिमात्रेण द्युयसनास्त्वदीक्षित ॥ मृतध्यायिवाकुरु यदावेगुनूलातथा । कथा
 वतासमर्थन कायउद्धवर्णमहत् ॥ गवीनधर्मसिद्धन यथावदवधानय । विधिवत्तनर्णकोत्वा युनारुकस्यकस्यवित ॥ स्वकादिकावसानेव यजत्युवाः
 कवतयुक्त । विणयविहितनेव कर्तव्यविक्रित्यर्ण ॥ ततश्चित्तमुदात्तांश यश्च गद्यनवाससा । द्वादशांगुलमात्रेण मूर्ध्नि कुर्याद्विद्वत्ति ॥ आथावलि
 कान्ते च सधर्मावयवान्वित । यलागाधत्तजनेव दानूलावयलनवा ॥ तान्त्रिप्रकृष्टगणसु कत्वा मनुवर्तयूना । स्तेनैल्लेखे मेलायि युलवलातथाशुलाभा
 य४

दिनांश
 कथयस्व कथां वृता ॥ मूर्ध्यायाद्विद्वत्तनेव यश्च वासय आतथा । रुक्मनद्विधातार्थं हतीथनार्थवार्चयत ॥ कूमुनेनथयवेत्तं दर्शकायुयुगनय । ततावः
 लोकानेकयात मनुविद्वानवद्वया ॥ सावित्रतांस्त स्वयूर्यतत्त्वसंगर्ह । तदुसृष्टिकमलेव विनित्याज्यंथायुना ॥ सुभलकृत्तमलायि ध्यानमार्गलिक ॥
 हार्मकृत्वायथेन्यायं विद्याकाकृतिरिक्तथा ॥ तत्त्वाथमरिधायुक्तं मूलसंयुठथागत ॥ आयादियदसंमिधं क्लान्ततावद्विसन्धयत ॥ तत्त्वतत्त्वकमलेव याग
 कविधिनातत ॥ द्वादशयुगुनीकसंस्तु ॥ मनुध्यायवसर्वर्ण ॥ तद्गीवानयनसमाक वन्धककमिवस्तुत । कनूलातांदर्गयुक्तं मयामोनिद्वदीयितं ॥ विद्वयामः
 नसायुक्तं विद्यास्मृत्वायुनागिर्व । महाविद्वत्तियालव विनित्यनीनमद्वध्वर्ण ॥ रुक्ममूलमकुतु संस्तुमद्वकसंयुतं । यतकुरुविदावार्थं यदश्चावस्तुतक
 त ॥ तदकमृतजीवनं वामलाताहर्तसमन्त । अनयेतद्विधायार्थं तत्संस्तुतद्वद्विज ॥ नमस्कारान्वितंथेव मनुकुत्रययद्वहि ॥ समस्तसंयुनितकन
 यदधार्दश्च विद्यत ॥ तिर्यक्कृत्तियुनस्काव आवकुरुवनाकिर्क । स्वतजसासमाकृया जीवद्वस्तुतंयुवि ॥ मायाजालकमलेव यद्वयकमथागत ॥
 वहुर्द्वगविधनेव यद्वयकसकावयत् ॥ मृगादिद्वययर्क ॥ धितीयाद्वयवत्था । द्विर्यवसत्त्वसामर्थ्यं त्यक्तयातकावयथा ॥ ततस्समात्मसाकृया नमर्जु

[illegible]

42

[illegible]

म२
 दधुवाकृष्णकल्पिता द्वादशा मुलमात्रवा, वृद्धवे द्वादशा मुलं ॥ अथान्नं राजनाकं यथागच्छात्संजयत । दिनान्कच्छात्सिद्धार्थं, दिव्यालयनमाचरत ॥ वि
 धानंतद्विर्लकं कर्तुं वा लुप्यत ॥ ४॥ दिनानि दशमध्याह्नी, यतानुग्रहकाम्या ॥ द्वादशान्नं नृपयार्थं, दिनानि यश्चकाचयत । सद्याजाता दिवके, ततोर्द्धदि
 नयश्चक ॥ दशाहमवतिष्ठत्य, यावत्तैकादशदिनं ॥ द्वादशकर्मनुर्वैक्या, तस्य नत्वा द्विकं सति ॥ तदर्थमथर्वगुरुं, गुणयुक्तवानत ॥ साधकं तद्वत्
 वाच, युक्तं समयीकृत्वा ॥ यागुकयतिपूर्वम्वा, निवर्तुकिमथेककं । यथाकालिर्दिष्टावान्क, कृत्यान्कं संयथं वा ॥ दत्त्वा सनतुर्मस्य, उल्लवादिमु
 खतुर्गं । योजयच्चतुर्दशं, वक्त्राद्वा विविधवितं ॥ आवासात्तत्तावत्स, कुर्यान्मण्डलकं पुरं । तस्यासनवन्द्या, तस्यैव श्राद्धादिना विना ॥ विनिष्ठाध्वयेन
 न, यादनामनिमदितं । पूर्वार्कनविधानेन, न्यासमावाहनं मतं ॥ अर्घ्याद्यतथाक्या, नमसाहममन्त्रितं । यथाध्यायितं कृत्वा, यथागच्छात्सुवादिदि ॥
 मृतायकवर्णसर्वं, तस्मै सर्वं निवेदयत । अनुरूपैर्वैक्या, विष्णुर्ध्यायगमाचरत ॥ यागुकनविधानेन, यत्रवविधिमाचरत । निवेद्य विष्णुयत्नन, नि
 वमन्तुल्लवायत ॥ विष्णुमर्घ्याविधानेन, संयुक्तरुकिपूर्वकं । मूर्धावधाजयं कुर्या, द्वादशैव वायताचरत ॥ तद्वाजनावसानं, मनुयी० स्याद्यत ॥

१००

म३
 अर्घ्याद्यतान्नं, रुधादद्यात्तिलादकं ॥ रुकाणां लुसिद्धानं, गृहीत्वा द्यादकाचिन् । रूतानां कर्षणार्थं, विक्रयतु पूर्ववद्वलिं ॥ सन्यासाद्यतश्चेतः
 कर्तुं त्वं यजुः ततः ॥ यत्रमध्वनयुक्तं, नमानेनमयादिना ॥ समानमिति संयुक्ता, दद्यादाचमनक ॥ उद्विष्टमयिसंक्षय, अमुष्णायुक्तयत्न ॥ निवसंयी
 नर्तक्यात्, गृहीत्वा द्वादशैकं । वद्वि संस्तुत्य सर्वस्य, दद्यात्पुष्पादुक्तिकत ॥ द्वादशैकं प्रिकामं, तजः पूर्य र्धमतं । मन्त्रीणमयसंक्षय, यी० विष्णुमि
 मध्याग ॥ विधिना वैक्यात्, मासिमासि निविधज । निस्यन्तवत्सर्वथैव, यावत्तमासं कथाद ॥ यतत्त्वमयणात्, विरुधादं समाचरत । स्नानादिदामयय
 क, माथीक्यात्तथा द्विकं ॥ संस्तुतां गुरुसिद्धानं, द्यूतकीनसमस्तं ॥ आकुर्यायनयारुक्ता, दलिकं धिक्क्रियावर्ता ॥ त्रयश्चादधुस्वानाया, यी० न्यासक्रमण
 । ॥ १॥ सदा निवसिती, हतीयत कल्ययत ॥ द्वादशैवैवैकैरु, विनिष्ठासनद्वय । कालाग्निं त्वथवानकं, द्वादशैवैवैकैरु । अथान्नं नृपयार्थं, यथागच्छात्सुवादिदि ॥
 द्वादशैवैकैरु, अथान्नं नृपयार्थं, यथागच्छात्सुवादिदि ॥ द्वादशैवैवैकैरु, यथागच्छात्सुवादिदि ॥ द्वादशैवैवैकैरु, यथागच्छात्सुवादिदि ॥ द्वादशैवैवैकैरु, यथागच्छात्सुवादिदि ॥
 द्वादशैवैवैकैरु, यथागच्छात्सुवादिदि ॥ द्वादशैवैवैकैरु, यथागच्छात्सुवादिदि ॥ द्वादशैवैवैकैरु, यथागच्छात्सुवादिदि ॥ द्वादशैवैवैकैरु, यथागच्छात्सुवादिदि ॥

६२

६३

नमोऽत्मना । चन्द्रतारवलेऽयम् । चर्मधूयैः सुधावर्णे ॥ दीपान्नदक्षरुद्धाये । यालेऽशुद्धेऽयम् । स्मृतमनुनमस्कात्रेऽ । सुखतारुवतकर्त्त ॥ तम
 वानलमधु । सन्निधीकृत्ययुज्यत । ततोऽमुमनुजयन् । यारुमूढयारुकि ॥ यिरुसन्धानसिद्धार्थे । नेधयैः रतयन्दयत् । वाजनादिसमायुक्तं । मध्यादि
 तिलराविता ॥ संध्याश्च वासुमकुल । केमाधुयुनिधयत् । संधानकमथागन् । उक्तेकस्यनिधयत् ॥ एवं स्मृत्वा तताश्चात्वा । महेऽसर्वेऽयम् । यथकृयथक । नामा
 गादिनायाय । द्विर्वसंधीः यथरुत ॥ तथा वक्त्रोऽसकृत् । यीर्णनकात्रयत् । राजनश्च ततादया । सृजितानां युनासूत ॥ यथा कामकतऽयम् । रुचिरेषु यवक
 व । स्वधानामाततादया । द्विवस्याऽयम् । यथद्विधा ॥ ततोऽयम् । कृतिन्दयात् । कृत्वा दक्षिणमनुवाट् । यावन्मधुसन्निधये । मूलमनुवाट् । साधूयुर्जनय
 ति । वक्त्रकन्यायसूयिनी । जनयश्च कर्त्तयुर्ग । लक्ष्मीसौ रागाय । जन ॥ ज्ञानधर्मक्रियागर्क । सत्यवतयनाय । यादार्घ्याय । मूढय । दक्षमकुल । उर्वेयुना
 ॥ स्वमकुल । यिरुत्सवन् । तनुस्त्वानगतान् स्मरन् । अथ तनादकनेव । ननु मकुललावन ॥ अथ माध्यादिकर्त्तव्ये । स्मृतिनिधियायावन् । ॐ तिमकुलार्थे । धार्द्र । ज्ञान
 धानसमन्वितं ॥ समयस्य । द्विकेऽकाथे । गुत्रा । मकुलसिद्धय । यिरादीनाश्च स्वसूते । गुत्र । लिखानकमया ॥ समयवतयुर्वा । लिखा । मकुलवितात्मना । यथ

जायते नृथाग्रासा । धार्द्रसदीक्षितस्यव ॥ क्रियागर्कनतनायि । कार्यमात्महिताय । दीक्षामयमिदं धार्द्र । कृत्तसुगताय । ॥ कर्त्तव्यदीक्षितानात् । यागय
 रुर्गकत्र । दक्षकालतथायात् । धार्द्रकर्मसमावत ॥ ॥ ॐ तिका । लालवमहातकु । धार्द्रकर्मयटल ॥ ॥ ॐ श्ववडवाय ॥ लिङ्मागिर्यसिद्धादि । मानवा
 नान्मथाक्त्रवित । तस्मान्निगातिताङ्ग्या । सिद्धयामनसीयता ॥ तात्कालिकन्यत्रिदु । कृत्वा संधूयुरुकि ॥ यूर्जगन्धमयलिङ्ग । त्रिकालकमूखावधि ॥ व
 ल्पवन्दनताथे । कृत्तमनवगुक्तिता । वरुऽसमनवाकार्य । लघुनाकवलनवा ॥ उर्वधेगन्धलिङ्ग । कृत्वा संधूयुरुकि ॥ यथागिरिवसायुर्ग । वन्धुरिऽ
 सहितानव ॥ अथवागुत्तुल्लुत्तु । कार्यलिङ्गसू । रत्न । लाक्षाकृद्दूयुर्ग । स्त्रिवम्बासंधूयुरुकि ॥ अमुलद्वानरुक्ते । यतिमाध्यायकल्ययत् । अनेके
 धर्ममायाति । निवयधालुयुज्यत् ॥ अथयधानर्जलिङ्ग । कर्त्तव्यवानसम्व ॥ अमुलाद्वययुर्ग । कर्त्तव्यकुयथावृत्ति ॥ गुणतत्त्वययुर्ग । यथेद्विवस
 भारुवत् । एवमुत्तिलककार्य । लिङ्गशगविवर्द्धन ॥ यत्तत्वाधियतिरुत्वा । ततोऽलिवययुर्ग । कार्यगुठमयर्लिङ्ग । कलाताद्वयगुर्ल ॥ याथाश्वेयम
 तुल । भाक्कमक्यमवव । कल्याणमयर्लिङ्ग । समयालयमयर्ग ॥ कार्ययुयमयर्लिङ्ग । कलोतोदोदंगीगुर्ल । वृथयागसमन्वितं । नवखण्डवडाडुकाग

म्वारुतास्तथावाप्य मृतायगरुहदुतः॥ तन्मृदिकाकत्रलेव दलकयुयतिष्ठितं । तस्मादमर्यालिङ्गं कर्तव्यं हतिमिदुतां ॥ सर्वथा चेवलिङ्गानां दण्डमाः
नैव लुप्यतः । वसवाप्ययमृतां समक्तायाजनेति ॥ मलिनत्वादितानाञ्च तदर्थं कृत्वा नीतिः । तदर्थं दानुलाहानां यार्थवानाञ्च तदर्थः ॥ मयिद्वेष्टाश्चिता
नानु नागगन्धर्ववापेली ॥ सिद्धे वासुधितानाञ्च सुवायननत्रालमे ॥ नतयान्त्रयमाननु नयादीवापवयथा । स्वयुयाकावयल्लेष्टां यी० यासादकल्यना ॥
जीर्णोद्येनतयाञ्च यथावाप्यययुः ॥ यथास्वयमुक्कगुदु तथातयविदुःसुत । महानदीनदिपुदु कुर्यस्वायमुवकत ॥ वनसुं सवर्लाकासु सुद्वानु
लेलजं । द्विगुलीलाहजानानु द्विगुलीगिगुलाकतः ॥ वनजमलिर्लिगुदु वापनसमथततः ॥ एवथैकगुमाननु साधकानामुदीतिः ॥ येनेयुतिता ॥ ११२
लोकानां वानवाप्ययनतथा । युनववयवश्चामि यमापनुयथाकिर्तः ॥ कपलुयञ्च कृत्वा यमवत्यविकल्यथत । युथर्मकर्णिकाङ्गया द्वितीयकगदि
व । हृतीयञ्च वयवापि दलायापिवरुथर्क । वाञ्छनुयञ्च मरुगं कुरुयुयविकल्यथत ॥ यागुकुरुदलकत यञ्च धायविकल्यथत । यञ्च धायवापिव
श्चामि समासात्कलिकासुत ॥ स्वमूर्तिपूजनकार्यं पूजावमुययततः ॥ यागिनावास्वमूर्तिपु पूजनविहितं सदा ॥ आनिवायवनीजावेगु सञ्चैवलिर्व

यागनकसदायुया पुनमूर्तिपुयकल्यथ० ।

यजतु । विद्यायी० रुथागान् पूजाकार्यासदेवादे ॥ विद्यायी० काटिमातुं पूजयद्वास्वसीहितां । जलसदापिवः पूजः स्नानाकवसकलुत ॥ शुभो
पूजावसाननु यद्वारामसमावयत । निर्विद्यार्थसुपुल्लु निर्वसयुजयत्सदा ॥ सुपुल्लयिहिमनुलां सिद्धिपुयुजायत । निवम्यासु पुल्लयुञ्ज
लयकलसहितां ॥ स्तिवलिङ्गसदाकार्यं सिद्धिकामेययततः ॥ सुकिमुकियुदयुसां वललिङ्गनिवाचनं ॥ पूजयत्सुयविम्वसुं वर्यलयतिविम्वित
। तद्वेष्टामविम्वनु पूजयत्सुयवचनं ॥ सर्वगुसंस्तिर्युञ्च सर्वथावयुसर्वदा । तणयिलिङ्गरगवान् पूजागुद्वानिधुर्जटि ॥ शुभपुञ्जनायुजा
मनुदवाकियागुलि ॥ तथायिलिङ्गयुञ्ज पूजावयतिम्वसुय । नन्मनानाधिकाकार्या पूजावेसुपुल्लततः ॥ मूनाधिकायुयायुजा रुलहीनायुकीरुता
। एतस्मात्कावलादस्म लिङ्गावाधनमावयत ॥ ॥ ॥ तिक्तालुवमदातनु लिङ्गवर्णनयटल ॥ ॥ ॥ धीध्वनडवाव ॥ डलमाधममयानां सिद्धिनामाल
यनिवः ॥ दक्षिणामूर्तिमाद्रिय साधयतुसिद्धयसुथा ॥ सिद्धयालिङ्गायस्मा रुस्मालिङ्गपुसुथ । लयनात्सर्वहितानां तेषां विमुक्तयुन ॥ ननलि
ङ्गमितिथाक मयार्ययवर्मनिर्व । मृन्मयेलेलजंलिर्ग दानुलिङ्गादिसंरुव ॥ मलिजंनलजंविर्ग गन्धानादिजमादु ॥ रुक्मनवावधि० लेलं मृ

नमस्कृत्य वरि ॥ दातुं ज्ञानं नमस्कृत्य तदज्ञानादसमुत्तं । स्वाभिधानिनामर्थं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ कन्यासंमथामं अष्टं नवधा यत्रिकल्यथत ।
लेलमन्त्रनययर्कं दातुं ज्ञानं नमस्कृत्य ॥ अष्टांगुलकुलार्हं स्वाभ्यनमन्यद्विकल्यथत । कन्यासंमथामं अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ सयुर्विजति सं
खानि, लिङ्गानां कथितानि ॥ कन्यासंमथामं अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥
जानत ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥
जं समासनं दातुं ज्ञानं नमस्कृत्य ॥ तदज्ञानादसमुत्तं । यासादगर्भमातनं यी० मातनं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥
मकत ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥
धनुक्ता, सासंमथामं अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ लिङ्गानां कथितानि, यदुत्तमं अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥
या ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥ अष्टांगुलं तद्वलात्कन्यागारितं ॥

हं तदधः स्वगृहदितं ॥ नलेलंदावर्जवायि स्वगृहयविवर्जयत । कुकिमुकियर्दलाहं युवसीसायसीविना ॥ महाकुकियर्दम मध्यमकावसम्वर्ज
अधमकुकिर्दलेव ममुलाकुनवावधि ॥ एकांगुलात्समानव्य चतुर्विंशंगुलावधि । लिङ्गानेकधितान्यव नामानिष्टलूषभूष ॥ निवःसर्वविर्दलाहं ध
र्जटिनीललाहं । सुनर्मदधर्मसर्थ कयर्दभयवाहनं ॥ उमाकार्दविगालार्द लंकवकावलाध्वनं । विसर्जनकलीगन्ध वज्रयद्युयतिनत ॥ रूतना
थंरुवमूर्गं ब्रह्मर्जवकथा । एकगुलताक्षर्यं चतुर्विंशंगुलावधि ॥ ततोवेदसुलिङ्गानां युव्यादिनिवावधि । हस्तादेवत्यययनं विशागकधि
तमया ॥ तथासाकवलिलिङ्गं विशागदवतातथा । एतद्व्ययमानकु विस्मयःकथातयून ॥ लिङ्गयामविकारालिङ्गं कामाद्वर्जयेच्छक्तिः ॥ सगिरा
जिमुलिङ्गानां विस्मयःकथितामया ॥ आर्यसूत्रार्चितं छेदे तथातार्थरतीयकं । अन्यतसर्वसर्मर्लिंगं विशागनयकीर्तितं ॥ मुखलिङ्गुतत्कार्यं ना
व्यकुकिर्दलाहं । एथागगमुसर्वार्थं व्यकुविङ्गुलिवात्मका ॥ चतुर्ध्वयसुधासाधं वृहत्साधुसुधक ॥ काण्डार्जितनल्यागा दिङ्गार्थं विङ्गुसुध
कं ॥ अङ्गुलायकमलेव वृहत्साधुतानथत । कुण्डयुषयन्दार्दं चतुर्थकुङ्कुटाङ्गुलं ॥ चतुर्धाकुण्डमूर्धनं रूलरुदनकथातं । लिङ्गमसकविस्मा

वं वसुरकनुकावयत ॥ मृत्परागवदुर्द्धु विस्मयाकृत्यतारुवत । वत्तावित्तुचुगलि रागरागानुयातन ॥ यूपुत्रीकनुरागान् कालवत्सुयथ
 मृत । यत्प्रादीयिदयैसां पुथमयविकीर्तितं ॥ विनालादयकल्वी दिरागात्कालगतन । वियुल्लिपीयदयैसां विनालतनसंमृतं ॥ कालसंयुक्तमः
 लेव नियदादयवियुत ॥ तदापीवत्समंकादु सर्वथासर्वकामदं ॥ यदुःकाणाद्वतस्यागा कालवन्कलिकासूत । दुरुवदुधविद्यातं नामाद्विषदु
 मर्दनं ॥ दुरुवदुर्द्धकथितं सदासर्वसनेहितं । कृकृतालुसमाख्यातं सूत्राकृत्यानयान्था ॥ यदुर्द्धगात्मकालिप्तं वदुधसयवीदयात । यूनवन्तदुधत
 लिप्तं आचारककुमसुक ॥ रागदययवित्यागा गुयुयमसुककथा । मृत्प्राघस्ययकल्वी नाद्यदुधजनन ॥ कलिधाविरुजयुद्धं चार्धरागाद्विद्युत ॥ ११४
 कालसुगुक्तमिलेव उमलाद्वयलुक्तं ॥ आद्यस्येवदुर्द्धकथं आचारकस्यमृत्पुख । समासासुसतःख्यातं लिप्तमसुककल्लं ॥ लोकयालावित्तानादु लक्ष
 लिकथातयुत ॥ गुरुणासुकनलीधुं होतसंतायनमत ॥ यामांमुमात्रायाद्वं नेमस्याकृतकमलि । युद्धार्थम्यानीलीगं उच्चाटवायुयुजितं ॥ आद्यद्वयय
 सिद्धार्थमिलानुकिमुकिदं । युजितव्ययद्वयवत्तं वेदुर्द्धुकिमुकथ ॥ यदुत्सर्वसमीलितं तदेवदुयकीर्तितं । यदुर्द्धुयरागस्यात् गुरुमर्दनमसुक

कं ॥ दलमर्कः ॥ युनाउक्ता होतसंसयविरुतं । सयसुतुयकल्वी तायनस्यादिगमिता ॥ नादाद्वयलुक्तं यथारिः प्रायुद्धकं । उजोरगुयलेव य
 माख्यामात्राद्वितं ॥ मृत्प्रायनवरिरुगिः कलाधद्विगतन । नादसंवद्विवत्तुत्वा दगासंमसुकयदा ॥ यदुर्द्धकं दल्लेत्वा विस्मयवद्विद्वत । लिपार्ध
 वदुक्तं वी नाकियुक्षियसाधन ॥ यथायसोमार्जतद्वत्किनुसारुमुद्वनं । गदाविक्राशितं गुरुं यागाद्ववावर्णमतं ॥ दुर्योधनश्चवायवी यथासुवर्णावितं ।
 किनुध्वजसमायुक्तं गुरुमुच्चाटनहितं ॥ बोधमनायवत्कार्यं वृद्धं यथितं समन्वितं । कृकृतालुकमूर्धनं हानसासाधन ॥ विपुलार्कयकल्वी मणु
 स्युल्लेखनं । यावत्सर्वसमीलिप्तं चकार्कधेयवक्तवा ॥ यदाद्वयसंकादु कृकृतालुकमूर्धजं । तदुमसुककयाम्बु दधुलाकनलाभितं ॥ यदुर्द्धार्थयुना
 ख्यातं सहस्रार्कयकल्यथत । सर्वकामयदयस्मात् सहस्रार्कतदामतं ॥ वृद्धवदुद्धरुकनु उदुधयवकावयत । वदुधयुः ॥ समकृत् विस्मयाद्विरुजगु
 युन ॥ सहस्रकारुवक्तन लिप्तार्जायतमुटं । विषमत्वनकार्याणि उयर्थयविवर्जयत ॥ लक्ष्मणवाविहीनानि संयुक्तान्यथविन्यसत । यथाधनसहस्रार्क
 दधुमसुककमसुकं ॥ साक्षात्तवर्णवान् लिप्तं सुवर्णावितं । उदुधयवद्वत्तुत्वा विस्मयसकलावने ॥ तनसाक्षात्तवर्णानि कल्वीयुद्धवत्सूत ।

नाथ २

वमाश्रीनिबलानि, कालास्तुयानिबलमुख ॥ विष्णुशक्तिलङ्कृतं सुकथयानुषंगतः ॥ यार्थिकचक्रथर्गसं, मुकथयानुषंगतः ॥ एवमेवद्वन्द्वयं, विगुलिङ्कृत
थायूनः ॥ महारुतयद्वन्द्वं, तावज्जुतिवर्द्धनं ॥ अत्रकूर्ततथाकांक्षं, गुंल्लं सामान्यचुकिदं ॥ तयूसीसायसंलिङ्गं, नगुल्लानि सनदितं ॥ गन्धयुग्ममयंलिङ्गं, तथा
नादिविनिर्मितं ॥ सर्वकामयद्वन्द्वं, लिङ्गकालिकमर्तं ॥ महानदीसमूहं, सिद्धकृपादिसंरुवं ॥ यावार्णयत्रयोरुक्ता, लिङ्गवत्युजयत्सदा ॥ इत्येव
लिङ्गानां, लक्ष्मिलक्ष्मणः ॥ तन्मयादविकायाश्च, गङ्गायमूनथास्तथा ॥ सन्तुयुक्तानदीनां, वागलिङ्गलिङ्गमुख ॥ इन्द्रादियुक्तिनाम्नव, तद्विद्वेष्टिदिता
निष्ठ ॥ आशीतानिबलानि, वशाशानिविष्णुवतः ॥ इन्द्रलिङ्गानितान्यादू, सामाञ्ज्यार्थयानिष्ठ ॥ असीतं हिमकीलाल, मुकुटसंगतिवात्यलं ॥ अग्रयणकि
संकाशं, मथवागकिलाश्वितं ॥ इन्द्रलिङ्गवर्णस्तथा, तज्जसाधियतिरुध्वत ॥ दधुकात्रमर्तयामा, मथवानसनाकृतिं ॥ यदायममूकृष्टं, निर्मितं जायतेतदा
गङ्गानिधनकन, कीयतेस्तुयितनदु ॥ वाक्कसंयमसदृशं, कानथागुरुलयदं ॥ गङ्गादियलिकदु, कदकल्यनथरुदा ॥ वागुल्लम्बुलाकारं, यावार्णिकवाति
वर्द्धनं ॥ इन्द्रादियुक्तिनाम्नव, तद्विद्वेष्टिदिता ॥ निवातनवलस्य

वक्र२

[illegible]

तज्जात्यटल्यनलानां मनीनां सगुतसदा । यगसककसंरुतं समानं यानवीरितं ॥ यम्यकानर्दविरुक्तं चन्दनादितया इव । आकतालतमालात् खदिना
 लाककिंशुर्क ॥ अश्वत्थवटपीयर्षं विल्वतिन्दुकगालवं । जीर्णयादयर्जवर्कं वितिवलीकिसंरुवं ॥ शिवशुभयथर्जसम्यक् तथायामसिर्ततर्न । कीटरुदि
 तर्कटर्कं शुर्कतथाइसवितं ॥ सवर्णयान्किर्तवाङ्गं सानदीर्तविवर्जयत् । लिलाउतिविधायाका मुयून्त्रयानयूसका ॥ वालायुवातथावृद्धा सार्धकाणि
 विभ्रसिता । यानिलिङ्गा रुयकिश्च मुयून्त्रयूसकेरुथा ॥ टक्कघाटासदावृद्धा वालातीरुस्वनाचिता । वर्जनीयातथावृद्धा वृक्षनावविर्जयत् ॥ गर्शीजल
 द्यागमीत्र स्निग्धक्यायामनावमा । जलसितास्त्रिगुर्वा समासोम्यायाधामुखी ॥ गृहक्यायसुगन्धाय स्निग्धशुभ्रवलावृद्धा । निताविवर्णवर्णनी हीन
 त्रयाविगर्हिता ॥ डलमायाहीनत्रया वर्जनीयाशुविन्दव ॥ हीनायाथालमात्रया मंजिताविन्दवसुथा ॥ अश्वकुयितथास्त्रिना यगसककलिकामुत । ए
 वविभ्रालिलायाश्च कीलोर्मियुटवर्जिता ॥ वदुत्रयाहीनत्रया वृगत्रेयासुसंयुता । सश्रुटवर्णसवला वृक्षाकाकयजान्विता ॥ अशुविःस्कनसंस्कृतं यू
 काकायातसन्निहा । यद्ययात्रावतयया रुसचसखत्रावृद्धा ॥ अग्निमज्जिहवर्णरा आदिमधुकसन्निहा । सिहयाद्याथमाङ्गनि धारातत्यदलीकितं ॥

११३

वसकर्दमधुमारु धूयनामलिनविद्या । याङ्गात्राविमलेर्युका यावदुर्गन्धसंरुिता ॥ कृतासूर्यकेवेरुथा वदुत्रयाथिविर्यजत् । निर्द्विष्टाहसदायाका
 गुणाद्यासर्वसिद्धिदा ॥ यकायाकादिकलिङ्गं यी०युल्लेलमीवितं । श्रीवृयाणादुयिषुमर्णा श्रीजिलानायनविता ॥ गोत्रीध्वनरुतीथन दानयासादसिद्धय ।
 ॥ ॥ कुदन्ततल्काणवाथ घर्षणथविणयत ॥ सगरुमथनिर्गर्ह निर्द्विष्टलक्षणनड ॥ विद्वतंरुघयोयस्य मधुलम्यास्वर्नकावेत । तदासरुविः
 यं लयपूर्वयत्रीकथत् ॥ कासीसंरुवितालथ अश्वद्यविषमवय । मद्रियुष्यसमायुक्तं वकाङ्गावजकन्दर्क ॥ विद्वाननालसंथागो दगिलिङ्गावरा
 सक्तं । सगरुविद्वतैर्युग्धं धात्रायातनलकथत् ॥ मृदुत्वमधुलनाथ लघ्वनविद्वतनवा । मज्जिहवर्णमधुर्क गात्रायीतविनिर्दिणत ॥ यमुजीवर्णा
 मवर्कं विविभुवृष्टिर्करवत् । अशुलककनासःस्या निम्बिणाशुजलरुवत् ॥ ग्राभवाधनयदीस्यात रुडंगककववम । अग्निवर्णवर्तनत्रु
 मूङ्गाववाथमाद्रिणत ॥ कयिलेमृष्टिर्कंरुयं द्विषुद्वितयंरुवत् । नानावर्णसमसंरुया रुसारासिकतोवयं ॥ एवमादीनियान्यानि विःक्यानि सु
 मासतः ॥ साङ्गादिद्यविर्गकल्या विद्वानियुक्तिनाकया गुरुवर्णः ॥ ४ गुराकायः ४ सूयसिद्धेः ४ रुयदः ४ अशुलाकावर्णः ४ विषयीतेरुलयदं ॥ लि

यस्मान्नयनं नयं तदुदायं विनिर्दिणत ॥ ४ ॥

लिङ्गयी० गिलाद्याय, गृहीतवाय (आदिता) ॥ ॥ ॐ तिका लोह नमस्तुतु लिङ्गयटल ॥ ॥ ॐ श्वन उवाच ॥ यकलिङ्गं कमाद्यर्थं, संक्रयात कलिकासुत।
 निविर्धत क्यमातङ्ग्य मकुलदात्ररुसुर्ज ॥ एकगुलात्ममात्रस्य वितस्य कगुहदितं । यी० हीनं सयी० कुरु कर्तव्यं विकलाधिकं ॥ यासादेवात्रमाननः
 यासादानीं विनिषेयत । रुतलुदसुदात्रस्य, रुताद्यन्तावदिमता ॥ तन्माननवधाराङ्गं वसुदिस्य ॥ निश्चया । मुख्यविनायतालषू, कामः ॥ काया वि
 जानता ॥ अर्द्धगुलादिधदातं, यतितालं नियातयत । नवल्लिङ्गानिवाकानि आयकता तस्य ॥ १॥ नृपकस्य विचारुदं गलितं ॥ १॥ यकल्यथत । यदि ११
 रुतलिङ्गानि, सूचकानि रुतकिरि । दानमाननवाकायं, सूचकं घटनाति ॥ दानाकुर्यं गुवधा, यदुर्लब्धं विचारुर्जत । रागाद्यागात्सयी० ॥ १॥ श्रुतम- ११
 ध्यातुकन्यसा ॥ यदि ११ न्यविजागत, यकलिङ्गानि कल्यथत । अकुलदात्रगुरुषू, नक्षत्रनियमागत ॥ १॥ रुतनाननलिङ्गानां, दवाधुनियमादित ॥ मृच्छलः
 दात्रलाहानां, सूचकनियमनदि ॥ यजमानकुर्याकार्यं, यथास्तनयमभ्यस्य । गुरुकुलेश्वर्यतिमा, दानमाननधामसू ॥ रुतमानमतावाञ्छं, स्तुत्यात
 मृदुमर्तं ॥ अकुलदात्ररुसुतां, यत्प्रमालमूदीवितं । तदुक्तयनुनवधा, नवर्णनविशिरुर्जत ॥ दानर्णाणां मुलं कुर्यं, अमुयर्णगवर्तनं । कर्तव्यकनय

११

ततः सङ्कारुदातिगद्यत ॥ विश्वध्वनेमुलाकले, वृक्षेवैरुत ॥ १॥ सङ्कारुदं यकल्यर्थं, यतिमाश्रीयसाधनं ॥ मुख्यं दानादि ३० वं, मुख्यमाननकात्र
 यत । मुख्ययुग्मतीवृत्त्यातां, ऊर्ध्वदिवदनमत ॥ गुलुजानुतथायीवा कर्तव्याचगुर्नगुला । एतदुक्तयमानतु, साक्षाद्विरुतिर्नविता ॥ वक्राविश्वं वृद्ध
 कर्तव्यानतप्रवृत्ति । अङ्गनयश्च मूर्धनं, दगतालयस्यत ॥ रुतवर्तनेनसिंरुश्च, वराहं कयितायकं । द्विकलं वृद्धतामनु, यमाणकमुकल्यथत ॥ अतः
 याः १॥ युनः १॥ कार्या, मन्त्रजस्यमागत ॥ १॥ देवदानवयक्षाद्याः, सिद्धेविद्याधनाद्य ॥ कन्यसंमधुमानन, कर्तव्यातान्यथागुला ॥ अन्धमूकाध्वकृतेणा, किं क
 वाकन्यसाधनाः । एवतत्त्वानुसाधन, तरुहावानुयागत ॥ १॥ मुदिनसदृष्टाव, स्वनकासनमगुले ॥ गतियवात्रसंशुद्धां, यतिमावर्तयकुरा ॥ नसरुवानु
 विद्याया, रुतदृष्टिलयाकिर्त । रुसकीववराधन, जल्यन्यालिनथनव ॥ चलतीवसुगत्याव, कायन्यामेर्विषुदितं । चर्वविधादुयतिमा, अधिष्टाय
 तयामता ॥ नसुदीनगुयावापि, रावदृष्टिविवर्जिता ॥ स्वनमगुलहीनाय, वात्रीगतिवदिः ॥ १॥ कात्रलीनं दानेध, रुतकाकवदिः ॥ १॥ तादृगायति
 मावर्तय, यतः १॥ कुत्रेवविहिता । अङ्गमुल्लललाटतु, विस्मयनविधीयत ॥ द्विकलं गीतदणस्यात, रुवान्मूलनसंगमं । तन्मन्त्रमगुलकत्वा, यदुर्नगुलमाय

तं ॥ द्वियवमूलदण्डं कुमालीकृतिमत्तं । आनन्ददण्डसदृशं ननुनगानकनसुतं ॥ ननुनगसममध्यं तानर्कगणितारुतं । तस्य शुभमिति तांतिः
कवित्रायवसंगतिः ॥ द्वियवमूलदण्डं ननुमीनादनीहितं । वायमल्यनिरुनर्कं तथा वायल्यल्यनर्कं ॥ यद्धारुसावनयनं ननुयश्च विवर्धितं । नियवेध्य
श्रुतिः षड्भिः नवविद्वद्भिः यत्र ॥ विस्मयकल्यथल्यं यथाथागानुसावतः ॥ वायाकावमधुननु आगच्छमोनिनीकृत् ॥ निर्विकारमुमत्पारं निवस्य
यनमात्मनः । उल्लस्यलसकामानां यद्धारुनु तथातुतं ॥ वायसावनिरुनर्कं लक्ष्यं तुलविहृतं । नमरावानुसावतः दृष्टाश्चयनिकल्यथतः ॥ नासाद्य
यनुसकलं द्वियवमूलदण्डं । मूलतश्चिदीनाडु मधुननुसावतयतः ॥ यूरमूलकलायादु गुणनेवाङ्कितं हितं । लक्ष्यं मांसलं वैव यूरायांसः
मवर्तयतः ॥ आनीयुयाद्विनिर्मा कर्तव्यामानविकर्कः ॥ ननुगणकवित्रोकांश्च ॥ सार्धं यथायमांशतः ॥ नासायूरवकवित्रं समसूत्रं कावयतः । अक्षिप
कण्टकल्लं मया इदिकलारुतं ॥ कर्णतथाङ्कितो कार्थी विहृती स्वयवाङ्कितः ॥ वल्लुद्वियवावर्त्य मस्कृती तद्वद्वहिः ॥ खल्वयार्थं कलार्थने द्युतः
द्वद्वहिः । अक्षिपुलनककुनीं कार्यासिद्धिलिमूलगा ॥ अक्षिपुलनद्वियवकार्यं कर्णस्यैव समनक्तः ॥ कर्णतियागनर्ककार्यं तनुवेलक्षणं ॥ मूलमध्याव

सानु कलयावर्द्धयति । वृक्षयतीति कर्षु यागं कार्यं यथावति ॥ रुन्निगालकोकाथी सन्धानं द्युलं तथा ॥ घनतद्वदवागु गणुधगविर्गुलं ॥
 उन्नतकन्यकलया वक्षुकाययवनतु । वयमुलं मुखं दद्यात् द्विकलार्धनविस्मृतं ॥ सोम्यानां विकृतानां गुणं गुलं दद्यात् । अमुलनाधवायुं तद्वद्व
 दुरुनीति ॥ यादनेवास्यगोत्रीया स्तुक्कणीतद्वदवति । अर्धगोत्राजमुलार्धनं कुर्यात्तु गरीवता ॥ कर्षुस्यामकनं वर्यं सार्धं नेवमुखनतु । अर्द्धिगुलं
 माननं वक्षनं मसूककिति ॥ यीवाद्युलविस्मृतं स्तुक्कणीतद्वदवति । स्तुक्कणीतद्वदवति । स्तुक्कणीतद्वदवति । स्तुक्कणीतद्वदवति । स्तुक्कणीतद्वदवति ।
 यादनेवर्द्धयति । कर्षुकाययवनतु । वयमुलं मुखं दद्यात् द्विकलार्धनविस्मृतं ॥ सोम्यानां विकृतानां गुणं गुलं दद्यात् । अमुलनाधवायुं तद्वद्व
 दुरुनीति ॥ यादनेवास्यगोत्रीया स्तुक्कणीतद्वदवति । अर्धगोत्राजमुलार्धनं कुर्यात्तु गरीवता ॥ कर्षुस्यामकनं वर्यं सार्धं नेवमुखनतु । अर्द्धिगुलं
 माननं वक्षनं मसूककिति ॥ यीवाद्युलविस्मृतं स्तुक्कणीतद्वदवति । स्तुक्कणीतद्वदवति । स्तुक्कणीतद्वदवति । स्तुक्कणीतद्वदवति ।
 यादनेवर्द्धयति । कर्षुकाययवनतु । वयमुलं मुखं दद्यात् द्विकलार्धनविस्मृतं ॥ सोम्यानां विकृतानां गुणं गुलं दद्यात् । अमुलनाधवायुं तद्वद्व
 दुरुनीति ॥ यादनेवास्यगोत्रीया स्तुक्कणीतद्वदवति । अर्धगोत्राजमुलार्धनं कुर्यात्तु गरीवता ॥ कर्षुस्यामकनं वर्यं सार्धं नेवमुखनतु । अर्द्धिगुलं
 माननं वक्षनं मसूककिति ॥ यीवाद्युलविस्मृतं स्तुक्कणीतद्वदवति । स्तुक्कणीतद्वदवति । स्तुक्कणीतद्वदवति । स्तुक्कणीतद्वदवति ।

नदिना । वं२
 वेङ्गियत ॥ वदांगहीनकन्यायाः कमातयवर्चयंरुवत् । याकयवर्चमानन नखाःसूःकन्दसन्निहा ॥ अङ्गुल्यामसिलाःगस्ता निवसन्धविवर्जिता । म
 ध्यामूलशैगुलदु तन्मध्यादुयंविना ॥ यवगुयंविनायाक नारुमानमूदाहतं । यकिहीनकताद्यायां कन्यायाधववर्जितं ॥ वाङ्गीर्यतथामध्या याकविसा
 वमूच्यत । वसरुताद्विविकले नर्दस्यापिगुलानकत ॥ वदनविचक्रोकुर्या दकनदुतथास्तथा । यक्षीगुलिकलीतस्मा न्मगुलद्वितयान्वितं ॥ यवमध्याव
 कन्दु समस्तयश्चरित्यत्रि ॥ विगुलीयनिगाहन यवार्धनसमन्वितं ॥ विकलाद्यतोयक्षी कर्तव्योनामथाहितो । यद्विगांगुलविसर्प स्तन्धवर्गयज ११०
 नन ॥ कदाकवन्दितालनु कटिधनकथारुथत । वृकास्यायुदगु विसावर्धगुल ॥ विगांगुलदुदय तदस्माद्विसर्पकं । द्वितालंसांगुलं
 कार्य विसावर्धनारुधन ॥ विगुलीयनिगाहन विविटयविवर्तनं । नारिःयद्विगावर्ध निजगाद्विगुलनदु ॥ विगुताद्यगुलागस्ता नाधामोर्धयः
 कल्यथत । विवावर्धगुलागस्ता गजकंराकृतीसमी तन्मध्यांगुलमानन मूलनतिविवर्तयत । वृषलीर्धगुलोवृक्षी द्विकलस्यागुजादितं ॥ विसा
 मध्यांगुलेकार्य दुर्धनमूखनदु । युवतामिकलंनसं जंघावस्तथायुत ॥ सयमूलंजानूनीस्या जंघासध्यास्तथासतं । यश्चगुलकथायाक वि

गुलीयनिगाहत ॥ वदुनगुलामतायाश्च वनर्धमुखवदुवत । ननुसुगुलीगुला यवगुलायदगिनी ॥ यश्चगुलदुविसावा स्यादायकुयकल्य
 यत । युदगिनीयमागु यादथाद्विजितामुय ॥ नार्धगुलंस्वमूलदु मध्यावायतेधेवव । यश्चवदतथारुतं विकलाद्यसमन्वितं ॥ अंगुलनार्धक
 र्ध नखान्नायियुववत् । तर्जनीमूलमध्याय विकलश्चकलाहितं ॥ यत्रिगाहयकर्धयं नियवसयवयुत ॥ यादमध्यासदायर्ध वरुवाकल्यला
 शुनं ॥ एवविधागुयतिमा कथितसमासत ॥ यतिलयायाकार्या यतिमात्वधविगुजा ॥ मक्षीयननकर्धया सार्वायननवर्धयत । अर्धमक्षीग
 थावर्ध तथाकृयागतायुत ॥ रिहीविगुलिहीव वरुधेवदुद्विकिका ॥ मयधर्धितावर्ध वरुधेवयनायुसी ॥ अर्धधायतिमालेया कार्याधि
 घाटिमानत ॥ मोलियरायकर्धया तथायुदगतावर्ध ॥ स्वस्तिकमुलियथेव तथास्वाकाववव । मोलिकिरीटियश्च यत्तमूकटासृता ॥
 मूकटाश्चकलःकार्यः ॥ नियच्छेकनिखास्तथा । मूकालतामनिवारः ॥ मयूकंयत्रिकल्यथत ॥ ध्वानामोलिवाधया नागानिस्वस्तिकस्तथा । धेयदान
 वयक्षाता मयाकारविवर्तयत ॥ न्यादीनाकिरीटदु यद्वाविश्वयमूव ॥ स्थयायेतिमाखाता संधयगमयातव ॥ ॥ दानंशुयमाणदु

नभनेवावधनयत । मुखकस्यामुखनेत्र । गायलिगालकीविना ॥ सस्येन्द्रयश्चकाकान्का । द्विकलंविनयंरुधत् । गुलुजानुतथायीवा । यल्लवत्यंरुलादि
 ता ॥ यल्लवत्यंमुलांमुवे । नाधानाईविद्यया । यल्लमुलस्कन्धयः । मीलोचद्विकलंरुधत् ॥ सयंरुलामतायीवा । विस्मयणायतःसूत । रुसयाधो
 रुहीनीस्यात् । सयंमांनयुर्ववत् ॥ यश्चमुलंयश्चमुलि । वाक्यमध्याकलायित । यादयश्चिवायांरु । वृद्धिःस्यादंरुलेनरु ॥ दणयट्यश्चरि । यश्चिवा
 जानुयुयनिकेत्यन । ऊंचामध्याकथेयान् । गजदस्तेवदरुथत् ॥ यश्चमुलंमंरुश्च । कर्मयुक्तमतामसं । द्विचवर्तनात्रीव । कर्तव्यासुमनादना ॥
 भूषाविर्गांरुलंकार्य । कदास्यामकनसदा ॥ सुनरुभमरुविसेया । विद्वयमुकलायत् । द्विकलोदिकलोकायां । वृवकोविलसनिशी ॥ मुखसनेनक
 दधः । सुनास्याविसुवलयु । मुखसनादिदणरु । कटिद्विवदनादितं ॥ त्रिगुणायविनाहन । मुकोयायावर्तनीसूत । वसुमालाविनादिति । रुयलानिविण
 यतः ॥ तथानूयानिकायांलि । सयनात्यासनानिव । ॐतिमुमानकथितं । यवपुवत्यंरुक्तिं ॥ सदाविनयमापानु । विनयलावधात्रय । विनयंरुल
 मानन । गतनेवसदाविनं । स्वकीयनामुलेनेव । दणतालंयुक्तलयत् ॥ वक्तवकुसमकस्य । कलाक्षीतायत्रावित । गुलुजानुगलकस्य । द्विकलंनम

सुन्दरवलयविकृत । मुखदणंरुलंकार्य ५

१२०

खनरु ॥ कर्तव्यानुययत्नन । विस्मयंयुर्ववत्नतं । वाक्यवाक्यकर्तव्यो । दलीकादणयुग्मण ॥ कलामायामतःसन्धि । नूयसन्धिसुथासता । यश्चमुलसं
 धलीर्ष । यालिर्वेदकादणमुलं ॥ आजानुवाक्यसुनायं । कर्तव्यःयत्रमधन ॥ वकाक्षितायदाखत्वा । कनेःसृगतिजानुनी ॥ आजानुवाक्यसुनायं । कथितः
 दिकासूत ॥ यश्चाननयुक्तव्यो । विनयश्चनयनादितं ॥ दुर्धवर्ककलादीनं । समतात्यविवर्तयत् । यंरुलावत्यंनखाहु । जटादादोणकाटिगा ॥ यश्च
 मुलजटाकूट । मीणानस्ययकलयत् । दत्वादन्विणवकुस्य । कयालाहिविद्वयलं ॥ सुनाससुमुखपुयं । मकुसिंहासनसुतं । दणवाक्यविनालादीना
 जीवायतलावतं ॥ ॐगानमूर्ध्ववकुले । धानागकंरिसयुर्लं । कंकमारुतत्युयुयं । सद्ययुर्वननंविश ॥ विद्वर्तिवालकूटश्च । विनाजनसमन्वितं ।
 भूषात्रन्दद्विणस्याहु । द्विनिगमःसदासुतं । दातिमीकसुमयुय्यो । लाक्षादिगुलकयुतिं ॥ रुयलोच्चकुरियुक्तं । वाममुखनयेविकृतं । हिमकन्दन्दुस
 दृशं । सुकथालंस्मिताधनं ॥ यश्चिमस्यासिवाकार्य । सदाजार्तसदेवदि । ॐगाननसंदिर्वदि । मूलद्वानावलाकनं ॥ सदायुर्वननंरुय्यं । रुयवायधिमा
 ननं । सिंहासनकुवदाय । मद्यतालंममकत ॥ तदद्विद्विर्नकार्यं । मद्यतालंमनयंकर्तं । वामादिगाकेवितं । यवदर्वसदाविनं ॥ ॐदानीमेववा

दीनां यमालमथवायत । द्विगलकाकावचकं रेववस्यसमस्त ॥ निखामुच्यमानतु रेववस्ययुववत् । सकषटयवविस्मय वाक्कुर्यनम
 लत ॥ कक्षीरुत्तारिज ० न कटिधनक्रमण ॥ सार्धद्वयदिवदनं सकलनक्षत्रवदि ॥ मुखद्वयमुखार्धद्वि कटिः स्याद्विमुखालिका । डुनुमूलजानु
 नीय जंघामधनद्वयकं ॥ द्विकलविकलसार्ध कलार्धनाधिकंरुवत् । युवमानाहुविस्मय त्रिगुणयनिगारुत ॥ दृष्टकार्यकलामानं निगंतुर्वसु
 वर्तुलं । कुर्यन्तुर्गुणलकार्यं वर्तुनरुसुवकथा ॥ डलवास्तुस्तिर्कुर्यं गंगुगुलसमुदाहर्तं । युवमहुलविस्मय कटिलसुवकथा ॥ व्यालुनुगु
 लयास्यं दकमानमुदीवितं । जिह्वायद्वयलाकावा गुंगुलावकववसा ॥ सात्रासंनयकरुव्यं रेववरेववीसरु । अक्षतालुसुसाकार्यं नन्युताताधिका
 यूत ॥ एवंगोत्रीतथालक्ष्मी दुर्गाविवसवसती । गायत्रीयेवसाविती तथा न्यामातव ४ यूत ॥ सूकत्रीनात्रसिंदीय वामुआवकथाद्वी । अक्षकक्षलस्य
 यव गलगङ्गाविणयत ॥ वेनायत्रीगावृषीय तथा न्याविकतानता । त्रिगलकाधिकवर्कं सर्वसंसमुदाहर्तं ॥ लघाव्यवहृतालानि विकलान्यादि
 लक्ष्मी ॥ विकलसुयमालाहु गतनाहुयमादिगत । कल्याकनविधनाहु गुजायुधविकल्पनं ॥ कार्तिकयसुथानन्दी गलगाद्यागलसुथा ॥ किं क

विस्मयनसमादिगत । व्या कवर्कयकुर्यं रीवरेववस्य ॥ ४

र्द्विगयालाध दृष्टामकेविनायून ॥ साकार्यतिनिवयं कर्तव्यमनुयुवत् ॥ जानुमात्रायकर्तव्या दुर्धननयुधमुख ॥ धूलिकर्कतथादुर्धं कुर्यमात्मस
 मानिहु । लज्जसावप्रमुखलं कृयालकामवकथा ॥ हलीयनगुदगुच्छं लकिखद्विगलूलकं । धजागदाहुगुणीय यागयागकथाद्वि ॥ वृद्धमीणादयः कार्या ध
 दुर्धकुलिर्गकिनि । कमगुल्लक्ष्मसुगच्छं युसुर्ककाध्यायकर्क ॥ वन्द्यार्कजिर्घ्यायुच्छं यद्ववर्कदलकथा । यष्टावद्वितामूगु भवमाद्यामुखालिका ॥ निर्मा
 सावेववामूगु विस्मयार्धनवद्वयत । एवयतायिगावाहु रङ्गीणाश्चरुविग ॥ कर्तव्यासुययलन यद्विष्टयात्मन ४ लिर्व । नागमुयुव्याकावा ४ रुणावक
 लसालिता ॥ द्वितालनुदुणावका मुकुयनसमादिगत । रुणागयात्ममात्रय सहयार्कसमादिगत ॥ नायध ४ सूर्यसदृणा यद्वकसुवकादिता ४ । रुलिकास्यानागा
 स्य विष्टताधुमववस ॥ गलगावामनादीनां लक्ष्मीलगाडवात । संकवकुयतिशानु वदनकेयुनिर्दिगत ॥ रुत्तारिज ० नक्षत्र कार्यमक्षगुलात्मकं । ड
 वृजंघादिवदनं जानुगुलुसमन्वितं ॥ ह्यमुलाद्वितायीवा वामनाहुयमीवितं । सनगायश्चतालु यतिमाकथितामया ॥ वाक्कुर्यवाक्कुर्यो मुखवत्स
 धिसंयुतो । वस्त्रमुल ४ कथोयाथो वस्त्रविवदनंरुवत् ॥ एववेवामनकार्यं गलगागजवकुवत् । अक्षमुलीसमीताहु कर्त्तव्यस्यसमालिखत् ॥ निनाली

कामलास्त्रियो द्योतयामनरुषिगो ॥ कुम्भेष्टुवृकात्रोता कात्यामिधकलाहितं । कनकुविमुखकस्य मूलादष्टादुर्लभवत् ॥ आद्यावर्गगुलंगस्य दन्तकस्य
 अष्टदुर्ल । सकलदुर्लभस्य यद्यस्मैकात्रयम् ॥ सिंहसुमन्दवृक्षं वा यी० सुसर्वसिद्धिदं । स्वदन्तलङ्कायागं कृण्वन्तलयाचिरं ॥ कृद्धावर्गविधाः
 कात्या नारिहीनास्तथाकुमात् ॥ तनकृद्धाष्टयजायकं विकृतास्तनवर्जयत् ॥ गुरुसोम्यष्टयकर्षणं सुखेवायतनमूव । नीचवीरुत्सहास्यं तु तथावेव
 यानकं ॥ अष्टुर्गवर्जयत्तानं यतिमादलिकनतु । गोत्रीश्वरंयकलं लोचन्यारिनथादुर्ल ॥ गोश्वरस्यप्रमाणं गोत्रीकृतयकल्यथत् । ननुगोश्वर
 माणं लंकरंयत्रिकल्यथत् ॥ एवर्गकवदहर्द विष्णुर्गकववर्जयत् । लोकगानांशुमारुणां वाहनानिनिनिर्दिष्टानि ॥ यश्चतालंगर्जंगस्य रुयकालमिनाः
 हितं । मयूत्रविमुखसस्य यंशुर्वकुर्वर्षहितं ॥ यश्चताललुमहिसं तथायतंसमादिनत् । पुकहंसादिकाद्यान्या तालांमाहाहितान्याथ ॥ यश्चताललुमकर्ष
 कर्मकालद्वयासकं । डलूकाश्रितालासु वदतालमुकसनी ॥ डडुमृतालमिष्यादू किर्मात्रावदतालज ॥ रुक्मिवकुवावकर्ष कर्मयुक्तुकात्रयत् ॥
 गजयात्रामयूक्त सुखमकनयूक्तधृक् । एवकिर्मात्रिकगणस्य जयस्यावाहनंयत् ॥ सार्धशितालमयुक्तु कृत्वास्त्रायकल्यथत् । यश्चताललुगवृत्तं म्ली

कृन्नामासमन्विता ॥ नूतुवानीकृयादसु जालयादसुसर्वदा । यश्चमनुनखंयुक्तं स्वन्धयकोकत्रोयथा ॥ स्रायुयकोमतामलो यश्चसुसुजदीर्घिको । डयाव
 समधादीत वेनतययकल्यथत् ॥ विकृतप्रियिटसुला दगुतद्वन्महाद्वज ॥ मरुकाकालमुकर्षथा यद्यादिवमुर्लेनव ॥ शिवकुवद्विबूधस्यात् सुखायुग
 समयरु ॥ जितगन्दगुरुसुष्ट दद्ववर्ककयीध्वनं ॥ यन्मुखःकार्लिकयसु मुखान्यस्यमयवत् । कर्षयानिसमासन एववकुधवाप्रिय ॥ निर्मासावय
 वारुडी गङ्गाकायाययत्नत ॥ तद्वयमूनाकाया किन्तुष्टमजानन ॥ यन्मुखेवेमुलान्धव मुकायानान्यथाहिता । मुखमाणुकाविद्व दन्मागुष्ट
 कान्तिका ॥ जालकागुलुमागवा समस्तवाधकल्यथत् । नसरुवासुविद्वसु कायालीकायवावत् ॥ निविष्टाद्विहितावापि कृत्वाकृत्वायथाजयत् । युनि
 मंटाटिमलया युवावृक्षादिगर्हितं ॥ निविष्टमुक्तिर्वापि यासादवागुहमई ॥ ॥ गतिकालाद्वमहातकु यतिमायटलं ॥ ॥ गोश्वरउवाव ॥ अथलंलानव
 क्षामि मारुष्टेववलक्षणी । यश्चमारुगर्गकार्यं अथवागुगर्गवत् ॥ विकारमारुगर्गकार्यं द्विगुलंवावदुर्गुलं । संहारययवक्षामि मारुणांक्रुलिकासु
 त ॥ यश्चकुजावकुर्वका सोम्याहंसायविहिता । कमण्डलुदसुगर्ध वाक्कीयेदगुमूयता ॥ नृयकीवाविमार्गल नानासावनसावित्ता । मारुष्टवीरुषावृष्टाः

॥ ३ ॥

五

सोम्याशूलकवार्थिता ॥ नानामधुलवात्रीरु नृत्यमानासमकृत ४ वरिसंस्तुकोमात्री, लकिहस्तमहोदसा ॥ सिन्दूरवर्णनृत्यनि, वात्रीस्तनकप्रवर्कः।
 वेष्टुवीगन्धगन्ध, लखवकाकुलाश्रिता ॥ नृत्यमानाशुकर्तुया, नीलायीताववाचिता । वात्राहीमहियावृष्ट, खड्गलखकवार्थिता ४॥ धूमवर्णमहाकार्या नृत्य
 मानाथकावथरु । ६॥ नृत्यगजावृष्ट, वडाकृष्णकवार्थिता ॥ नृत्यकीवात्रिमा, सहस्रनयनाश्रुता । मृत्तियुग्मश्रुतामृ, खड्गकयसमृद्धता । नृत्यमाना
 वावृष्ट, गवस्रामममृता । ७॥ श्रुतायागल्वीकार्या, कस्तूरकनवायनि ॥ कर्तुवीकाश्रुतावृष्ट, नवाकुवृष्टिमासना । खड्गलधवाधवी, सवसावृष्ट १२३
 धिता ॥ वककुकयवृष्टी, महायुक्तविद्यानिनी । विद्युतालीमवदना, वेष्टुवृष्टरुयानका ॥ नवविधश्रुतागली, शिवालाविद्युतानना । मृत्तयाविद्युदमनी
 कर्तुवार्कसमयरा ॥ यद्यहस्तखड्गहस्ता, धूलयवृष्टाश्रिता । यत्रिडायुवृष्टाकार्य, कार्यधूलविरुधित ॥ सन्दुष्टासाशुकर्तुया, हास्यलगाववर्हिनी । मृत्तया
 कृत्वावथकेवी, यद्यद्यकवार्थिता ॥ यद्यद्यकवाकाका, नृत्यमानासमकृत ४। नानालययथायता, सदाचार्यः ४यकल्यथरु ॥ सूत्रयासोम्य वयुवृष्टा
 वावृष्टीनृत्ययवायला ४। नीलन्दीववर्कलका, धूलालीवावृष्टाश्रिता ॥ तावानकयसंयुक्ता, वाणिथागसमाकृता । नानाताद्यवसाश्रुत, कर्तुयाः ४काकिहस्तयुः

निगलानीकृष्णयुग्मं शासयात्रीसमन्विता ।

संयुताः। आग्नेयीत्रकवयुषा, शुक्रयाणकनान्विता ॥ भेषसु नृत्यमानाः। नागगन्धर्वसंयुता । वायुणीयागरुसाव, वाथामासुनृयिणी ॥ नृत्यमानाः। कर्क
या, नृत्यरुसुसमन्विता । वायव्यद्वारुसाव, व्यावृतासुनृयिणी ॥ शीमवात्रीविधाविज्ञा, विषयसुथरुविता । नृत्यमानाः। कर्कया, दिवावमुकना
न्विता ॥ नारुखंततीककुवर्ष, थामवात्रीसमन्विता । यक्षरुसुसूनयता, कान्कादृष्टिविनाशिता ॥ वामुणुलम्यटाखाव, कर्कयाकवालयता । नृत्यमानाः। म
हायाव, दृष्टासाककनावदृक ॥ धैतायत्रीगजाकावा, लघुयाणकनधृक् ॥ लम्बादना नृत्यमाना, मूषकसुनुकावयता ॥ गावुणीगुनृजकावा, दधुक्
सुकवायिता । लम्बादनीसूर्यरुसा, नागककलामण्डिता ॥ नृत्यमानाः। महीमा, खड्गरुसुयणश्रिती । चतुर्भुजावदृक्, अयाकनन्दसन्निता ॥ ॐ वृका
दधुसंयुका, थतसु नृत्यतत्यना । एतनुविजयाकार्या, नकाराधायविस्मिता ॥ भाद्रसुवात्यलाकावा, नृत्यनाकसुवर्षसा । भूयनाजितायकर्कया, ना
नातायानुवर्षिणी ॥ थतसुवेवनिर्मासा, मूषकिन्दुसन्निता । खड्गवर्मधनादती, सुनिकामुणुरुविता ॥ एवर्वकाकिनुवर्का, पुष्पापुष्पावकावयता ।
उत्थोत्थलवदना, उत्थलाभ्यलसिता ॥ नलिनीययसदृगा, मूकायानिवथीवता । चतुर्भुजावदृक्, कुनृणानाममण्डिता ॥ थतसुदृषसंस्कवा, कु

पठेत्तयनीटीशला सूर्यशमयत्रिमुक्ता। ३

आकाशरुद्रिता ॥ श्वतावानकवयुषा लास्यतालुवततयना । धूमवर्णसूत्रयाव कूंराकानादिमादिगवय ॥ नृत्यमानाविगालादी मूकलक्षणादिभिः
 ता । दिनेयासनावृत्ता नाशिविविधितयत ॥ खड्गयागधनाद्वयु कालत्राणीसमादिगत । आलीटस्तनकस्तु यत्प्रालीटविसर्पिणी ॥ रयानककना
 काका दृष्टादृष्टासमाकृता । अयामहस्तकर्तृया सुनालीटसुलारता ॥ यसन्नवदनाकोया स्थिधदृष्टिविद्विता । नानाशवसमायुक्ता यसन्नान
 कवर्त्तसा ॥ सुखनादिष्यकर्तृया समयनिमुखयत । ताम्रवृत्तकनासीमा मधुलादृष्टिसंयुता ॥ खड्गयागधनाद्वयु नृत्यमानासमन्तत ॥ एवमन्ध १२४
 मुखीविद्धि वेलास्वसनवर्जिता ॥ कथालहस्तसंयुता वर्द्धमाननप्रविता । सिंहसनासिंहमुखी सुलाकाश्चनसूयरा ॥ यत्प्रालीटिकनसिका वैकुण्ठा
 सनसंस्तिता । निनाथात्मसंयुता व्यालस्यावक्रधात्रिणी ॥ लखखड्गधनाद्वयु मेहायिसितलीयटा । तथायाद्यमुखीकाया यालयागगदाधना ॥ लंपरा
 वाथगंध्याव ताम्रवृत्तकनार्थिता । कृष्णरीमासावनका कृनितायागुरुविता ॥ एवञ्चकवकुलु अयकाकावृत्तिता । वर्द्धमानकनाथता कृनिका
 मूढमण्डिता ॥ डलुकवकुविद्धता विद्युज्जकविसर्पिणी । कर्कटयविवाना नृत्यमानाविरीषणा ॥ खड्गमूढधनाद्वयु यीनानतयथाधना । एवमाजा
 निवदतीतमाकाया काद्यकर्तृविसंयुता ॥

नवकुलु रीमानयुनवादिता ॥ यमनाक्षयहस्ताव खड्गमिषकनार्थिता । महावदृक्ककर्तृयात् रीमाद्वयुश्चनयरा ॥ विद्युज्जान्धाविलसिता वहिः
 कलकल्लिता । दण्डमंसकनाथवी नृत्यमानायकल्यथत ॥ एववाननवकुलु कण्ठवादेकततयना । हंसयक्षकनासाह कृनधनकलासिता ॥
 डडवकुसुविद्धता मुंगद्यष्टाविद्विता । रुज्जगुणसवर्थाव वहिःकनगरुद्रिता ॥ साजमयमुखीकाया चिन्नवात्रीवतत्यना । कर्तृवीमुखहस्ताव
 कर्तृवीमुखसंस्तिता ॥ गामुखीविद्धतारीमा सभावितनर्तली । खड्गकद्याकनाथवी कर्तृवीमुखप्रविता ॥ रीमारुममुखीकाया समयादानुवर्त्तनी
 । यालाकृणधनाद्वयु कर्तृवीमुखप्रविता ॥ वृद्धादृष्टमुखीगुहा खड्गयागधनाद्वयु । अक्षिथवटसंयुक्त ककनाद्विविद्विता ॥ सिंहानुदानागमुखी
 आकाशरुद्रिता । दण्डदृतीसमायुक्ता कृनितानामनामत ॥ वक्रवाकमुखीकाया वक्रवाकसंमन्त्रिता । खड्गयागधनाद्वयु मेहायिसितलीयटा ॥ सु
 मुखीसीमावदना सुमुखावावृत्ताविनी । कनलीष्टादृष्टासंयुक्तानाद्यकाविदा ॥ वेवतीवातिगुहाव वीरुत्सामंसवर्जिता । कृनिकामुखहस्ताव
 वधात्सङ्गीरुसंयुता ॥ भागुलीवावृत्तसंयुक्ता तदास्याद्वयुवेवती । महामटहकेस्तु तदास्याद्वयुवेवती ॥ अक्षिथमहारीमा कयाककालधाना ॥

स्मितावर्णसमाक्रान्ता नवानुयासलम्यता ॥ वहुर्नागयवात्रण सद्गदवदसादृशं । दालायुष्यद्वेव नृत्यमानाहुकावयत ॥ नानाप्रहावसंयुक्ता नाना
 रुचरावृष्टिता । अश्रुवर्णयिक्तामिता नानास्वनकसंयुक्ता ॥ खड्गकनधवाधवी कार्यागकनवती । वदूवकुवदूहुजा कार्यालिकषत्रीसदा ॥ अश्रुद
 गहुजासाहु शोभायभायनिष्ठिता । एवमेतद्वकालीशु किङ्कद्विवर्णयत ॥ अलीदस्वनकासीना नानाद्वेयविमर्दिनी । वक्यागुंसिद्धि दिव्यदू
 समन्विता ॥ यद्भासनसुकरुवा शोभायावृजिलावता । एवमेवगुजतनी कार्यायुगसमन्विता ॥ तस्यायुगयनृत्यक सूत्रयश्चवृत्तिर्ग । सुयथ
 यश्चयनन सायिगुमानवायुयात ॥ अदलीतामयाधवी कार्यायश्चगित्रावृहा । दगवाक्युतासाहु नानावाद्यसमृद्धता ॥ अविद्ववाय्यासंयुक्ता शो
 मयद्व्यावित्राजिता । गान्धर्वमधुसंयुक्ता गान्धर्ववनवर्दिनी ॥ यश्चवकुदगहुजा नानायद्वलायता । यसन्नवदनाधवी नागकणवमण्डिता ॥ त
 स्यायुगुमुखरीमं गङ्गारुहुकावयत ॥ गङ्गालिशोमवकुलि सूत्रयालिसितानिव ॥ धीधालाद्वर्तनीमारुणी यद्धानासुखवर्दिनी । मायादगहुजाका
 र्या सूत्रयानवयोवता ॥ नानाताद्यलथनेव नानाकानेर्विमर्यिता । सयुधधाद्यवाद्यसु दगगाहुजनात्मक ॥ कवलाख्याद्यदगध्री वीणावर्णनि

[illegible]

द्विविधव्याप्तिता ॥ अथवास्वन्धमानन नारिमाननसिद्धिदा । अंघ्रावसानतादेर्घ्या दूक्षिताविस्रुनार्द्धत ॥ उयविद्यादुसाकार्या वदुनध्यानवायता । अ
 धययाधनागस्त सद्गर्भाकितथामता ॥ नित्यसर्वसमकार्या मुखलिङ्गविषयत ॥ अनाद्यसंस्क्रितावका तथावन्दकलायून ॥ सूत्राद्वामृताकार्या य
 द्वासम्बर्हकामता । नन्दावर्हायुंकार्या नान्यर्वायार्द्धतीसूत ॥ एकखण्डुसर्वर्षा वदुखण्डुमथायिवा । मुखलिङ्गद्विखण्डु वदुखण्डु कल्यथत ॥ ता
 मुकीलेमुवध्रीया कानरुममर्थेनथ । नायले४यी० वन्ध४स्यात् कार्यम्बादुसिद्धय ॥ अयतासंस्मृतावायि युतिमासूयकीर्तिता । तथाभ्यर्वाविधेनदु
 कथयामिसमासत ॥ वदुनयासदन्तस्य कर्हवात्राङ्गसिद्धय । थान्नाखावक्रिलिङ्गु ॥ १५ ॥ नाकायनरिता ॥ नालकं वामरासरु आमस्यार्द्धनवस्त्रिता ।
 अर्द्धवन्द्यादुयामस्य वृद्धार्द्धवृद्धतारुवत ॥ ततानकननालकस्या वदुनवदुनसंगत । त्रिकोणवाङ्गसंयी० यलालवामकालग ॥ वावूर्ण्यूर्ण्वन्द्यारं यी
 ० स्यात्त्यक्षमखल । तद्वन्नालयकर्हवां सेकण्ठवत्राङ्गवित ॥ यउसंवायुलिङ्गु नालकं थारुवादिनि । यृष्टायवायुसम्बन्ध उजास्यामसि युग्मक ॥ उ
 वाटनदुलगाङ्गा यउसंयविकल्यथत । अस्त्रायकलिङ्गस्य यलालयूर्ध्वदिग्गत ॥ वृहत्पूलाङ्गितं बोध नालकं युर्वसंस्क्रित । वक्रलिङ्गमतायद्वा विष्णु

अथ कलासता ॥ यथा धनसहस्रिकं तथा साक्षात्कथिता । यद्वादीनां विगुणं लक्षणं कथयामि ॥ सर्वत्रास्ते वरीणानां विनालिमाधथरुधत् । दुर्धमान
दुर्विस्मयं तद्वैलक्षण्यं ॥ उद्युयात्वा उपायानां विस्मयलक्षणं वदति । जलाधनं प्रकल्प्य यी० नानां दुर्किमुक्तिं ॥ नालकमखलंतद्वत्कल्प्यानामु
काविदे ॥ मन्त्रालिमाधयत्यक्ता यी० किथियेदेरुजत् ॥ ॐ नूमाक्षानके ॥ यात् यकजाम्बुकर्णिका । कर्णनिवाहमनेव यत्रादि यदे ॥ कुमान
॥ अनकादीन्दुरागेमु कर्णिकादुजमरुधत् । एवायमासमाख्याता मुकयदुक्तयतथा ॥ विकाररुक्तनका वर्मजुग्रीन्दुसहिखा । यादृशजगतीये
व द्यथावदीगलंकमात् ॥ यदेकैकयत्राणं कल्पयत्तु निर्गम ॥ यथाधनसमाख्याता वदाद्युक्तिमुक्तिं ॥ मुखलिप्रमुकल्प्याः सहस्रिकणताद्वक
। जूयतावकिलिभस्य वायीकार्यानिवायना ॥ यी० कर्णकर्णकन्दु कण्ठे ॥ कथयत्तु ॥ यत्रादि यदेकाथो निर्गमानुसूत्रा ॥ दलितवाजूनक
र्णं कल्पयत्तु कलिकासूत । वजाप्रउपाकथिता मुक्तिसामासिद्धिदा ॥ अक्षरिः कलितः ॥ यी० ॥ कथयत्तु कथयत्तु ॥ निर्गममु यकल्प्यो नवसिन्दु यदय
न ॥ दलितनिकनथस्य पूर्वार्द्धं साविहसितं । तदावत्कलावृत्ता वधियद्यमृतामता ॥ सोराग्यमुक्तिदायस्मा लयावन्दकलासृता । अमृतासर्वसिद्धः

र्थं मुक्तिदासविषयतः ॥ अथ मखलीयवर्णनं ॥ यीकलनरुधकः ॥ मर्द्धदूर्ध्वयतिष्ठितं ॥ निर्गमं विप्रदकार्यं ॥ सम्वर्त्तयाः समासतः ॥
 विकाररुधकः ॥ कलकल्युधकः ॥ निमूर्त्तिमखलीयधः ॥ कलकल्युधकः ॥ तन्वावरुसमाख्याता ॥ सर्वकामयसाधनी ॥ निमूर्त्तिमखलीयधः ॥ उर्द्ध
 धः संयुतिष्ठिता ॥ तन्वावरुयकल्युधः ॥ यथासाधसुवर्द्धला ॥ आयतायतिमायासु ॥ श्यासायाविवर्द्धयत ॥ यत्रस्यत्रयुधन ॥ रुयस्यकल्युधतः ॥ स
 स्तनत्रयनाथागा ॥ त्रिसंख्यानविद्यतः ॥ पूर्वयधिमलिङ्गना ॥ मूरुवस्यायिलालकं ॥ उदयद्विषयकुला ॥ प्रागुगनालकं हितं ॥ लाकयालार्चितानालु ॥ कथि १२१
 तंसविषयतः ॥ सर्वसाधिवेलिङ्गना ॥ विधानं कथितामया ॥ विस्मयस्यायुगलन ॥ नालकयुनताद्वतः ॥ यदरुतांगतावायि ॥ त्रिसंख्यानमयुव ॥ विप्रद्वि
 दिहसाया ॥ यतिमायानिगद्यतः ॥ वसुधकवैधः ॥ यकिरिध्यासमासदा ॥ वात्रिनिर्गमनार्थक ॥ नालकखातमूद्यतः ॥ यथैधः ॥ निर्याग ॥ मूलधन
 यजानतः ॥ यकिरिधयुवर्द्धन ॥ विस्मयानुखातमूद्यतः ॥ एवयनालकखातं ॥ द्विगुणायगरीवता ॥ सर्वसाधिवयीधना ॥ उदयधः ॥ उगतांगता ॥ विस्मयानु
 जलाधनं ॥ द्विगुणमूलधनतः ॥ विस्मयवर्द्धनखातं ॥ स्वयामुन्नतनयतः ॥ मृन्मथमृन्मययीध ॥ यत्रुजयत्रुजहितं ॥ लाहजलाहजकार्यं ॥ वलजयवजजक

या ॥ सविप्रमं निजं गतं ॥ वासवयतिष्ठितं ॥ निजधाययुजयतः ॥ वापनानाययुजयतः ॥ यदरुदासनोद्योव ॥ वधुवाथसमङ्गक ॥ युध्ययीधवायुध ॥
 निजधायनयुजयतः ॥ स्वयानिजवलाहना ॥ निजधायनिमनिष्ठयं ॥ मलित्रलाहवानाथ ॥ यीधममयहितं ॥ तात्रजं मजानातु ॥ तात्रजानातुयिरुलं ॥
 मूटिकतामयीध्या ॥ दन्धनकावसंरुवं ॥ वलानाहमजयीध ॥ तात्रजं वलजययि ॥ वधनजं वसवर्द्धा ॥ तात्रजं वाधमजं ॥ वलवालादिलिङ्गना ॥ यथ
 धायनिकल्यथतः ॥ अंगद्वयनयसतखातं ॥ यथमंगमथायिवा ॥ लिङ्गयासादयीधना ॥ यावकयत्रमागवः ॥ तावज्जैवमहाकल्य ॥ कलशिंगजुओरुवत
 ॥ अयक्तायकलिङ्गन ॥ रुलं दगगुलमुवत ॥ यार्थिवाद्वाजुजयुधं ॥ तात्रजगुलं रुवत ॥ यात्रुजाह्वेलजकद ॥ रुद्वलाहवतज ॥ तात्रमलिमथतस्मा ॥ लु
 ग्नादगगुलं मुतं ॥ अयमयरुलावायि ॥ दालिलिङ्गयाकल्यनातः ॥ सर्वकामयद्वतः ॥ त्सेरुसाकिलिखिधज ॥ दयमानेतलिङ्गना ॥ यत्रिसंख्यानविद्यतः ॥ व
 रुधयुक्तिर्कलिङ्ग ॥ लिलामृदावुलाहजं ॥ यदस्यस्ययवकस्य ॥ मित्रुनिविधमजुलं ॥ कन्यसाकस्यवात्रला ॥ शीलनत्रयननत्र ॥ यत्रुविदंयाद्विदिनामा
 द्विनामाद्युयुधतः ॥ यथयः ॥ यत्रुतिष्ठया ॥ कन्यसाकस्ययावतः ॥ यदासामान्यविधका ॥ अथसर्वसमाधयः ॥ दिक्कललिङ्गविधका ॥ दगएववज

बुद्धिः । गतमक्षारं न शेषं, सहस्रं वक्रं हृदि ॥ अथ कर्मकर्मसंस्तुतं, तद्वदाद्यवक्रतः । ॐ तिद्वयं गुलाकुयः, व्याससंस्तुतं नरुदतः ॥ लिङ्गानां
रुसंस्तुतानां, मन्त्रासीत्यधिकं गतं । अर्द्धिगत्रसहस्रानि, संख्यास्यात्यन्तिमं भुता ॥ अथानाद्यवक्रं, दास्यद्वयं यद्विधिं । अन्तावियर्थयादुद्धि, दासा
कथ्याद्वयं विधिं ॥ तथैवमन्त्राधिकं धनं, यिष्टिकायद्वयं विमृतिः । यमागसाध्यान्तं कथ्या, लघुतस्याद्यवस्यं ॥ यासादगर्भमाननं, लिङ्गसंस्थेवमवदि ।
यी० मानं न लिङ्गानां, लिङ्गसंस्थायथायुवा ॥ यी० मन्त्रमवतु, संख्यारुदः यकल्यथतः । अथलिङ्गसहस्रकं, कर्तव्यं नयनं विहितं ॥ गतमक्षारं न शेषं, सु
वाक्यकल्यथतः । यदरागेवनाद्ययतं, कवलं रुकिमुकिं ॥ मुखलिङ्गयकल्यथ, तिर्यसर्वसंस्तुतः । यन्निर्माणीयुवाकल्य, मुखलिङ्गकतारुजतः ॥ अ
थथावलिङ्गानां, तदाकायांतर्णकं । व्याकायकमथलिङ्गं, लक्षणाकल्यथतः ॥ गार्क्यस्यसुगार्था, निर्गमकल्यथतः । मूलरुगद्वयं
का, वखास्यसंभारुवतः ॥ मुक्तिदाकवलं यसां, माद्यलिङ्गवद्वयं । यागुकनकर्मलेव, रुकिमुकिययानिह ॥ अथू० पीकादिमेधय, मन्त्राकीर्ति
ययानिह । अथुत्वाविनिथागदु, यथलिङ्गकावयतः ॥ अन्तिर्द्वयततस्य, क्त्वासम्यक्कल्यथतः ॥ ॐ तिकालारुवमहातकु, यी० यदुर्ल ॥ ॥

१२६

ॐ अथ उवाच ॥ कुरुमानं रुयविद्या, वासुधागोनिब्रूयतः । अथद्विनिर्गतं कुरु, हीनमध्यमवाक्यं ॥ कादगुनायमागन्, लाधनीयनिविधजः । सिता
वकातयादीनां, रुद्रविद्यादिवृद्धिता ॥ यद्विनिर्गतं कुरु, सुयुध्यदुमरुयिता । वम्यासुगन्धमधुना, हीनसत्त्वविवर्जिता ॥ अथुत्वायवित्याका
दुष्यनालिकताकला । द्रष्टव्यानिवृतायाश्च, तथाद्वयदकान्विता ॥ अथानिदणनात्साध्या, नल्यहीनाथवायथा । उर्वीतथाविधाकार्या, कुरुथद्विस्त्रि
यादके ॥ उदकं पृथ्वीवागसां, तथायुथादकान्विता । दय्यलादवर्मकाणां, कर्तव्यानिर्ल्ययुगवे ॥ तथुत्वागलयागन्तु, कार्यकुरुयवियुहं ।
दिगी० गथावलिङ्गत्वा, तताहर्मसमावतः ॥ क्षमावसानविज्ञाने, क्त्वागल्यसमूहयतः । दिव्यकवीद्विज्ञाने, क्त्वासम्यग्विधानतः ॥ द्रष्टव्य
ल्यविज्ञानीयात, यायहात्रागतसाते । अथोवविः समावेशा, यद्विनीमूर्धसंस्तुतः ॥ अथुत्वाकुरुसन्तु, अथयथावयकल्य । मुखेधुभोम
तोधुमः, गल्यमेस्त्रिमयवदतः ॥ सिद्धमुक्तार्गवाक्या, उजास्यावद्वसिस्तुतः । स्वाधुधः कादगु० यसां, निगजीवावृथात्सकः ॥ खव० गानि
मुविद्वया, कथुत्वावयवस्त्रितः । गजं वन्धाधिर्वयस्यं, अंधास्यावयवस्त्रितं ॥ अंधावाक्यं समादिष्टः, यदास्यादिवृत्तं ॥ यद्वद्विस्त्रि

तीत्ययदेष्टयुत ॥ विम्विद्वति संकुत्रे नातायस्तु नरुदतः । यक्रुमधमगान्ध्यात्र मयुरुष्टेवनादितं ॥ स्त्रीणात्कयविवात्रे सु लयरुंगानुसानतः
 ॥ गृथगद्विष्टयुत रुगास्त्रीतयकागितं ॥ ॥ रिनाः ननिराकात्र मनुविद्वत्यथत । गृलासिमृन्नववर्ग व्यालवम्विवनधियं ॥ गकिरुसंरुव
 दगिः ॥ पुकययक्रगाथवा । यर्दजीवनिरुष्टयुमा धनूर्वागिकनार्थितः ॥ विवस्वान्धुसवपूरुः कृताकसमतजसा । यतावृटसुथादृष्टी कायादि
 यवसनः सदा ॥ विकनार्तमहाकास भवभवगुरुदतं । सरुसंकिदुकर्तुं समकिनाः नयुरुं ॥ पुक्रवसुयत्रीधानं दलुयागकनार्थितं ।
 याधिकाटिसमायुक्तं रीमायुनवकाटुतं ॥ गन्धर्वैर्गखवपूरुं यदिसाकलसंयुतं । गन्धर्वकाटिसंयुक्तं रुगं पुक्राकुसनिरुः ॥ नकवकुधुष्टाकुः
 गनसुगधनूर्दवः । मृगदूर्वाकनयाम धर्मासिकनकलितः ॥ यिताकगतवः काया दलुविसुनमलितः । यितनारवाधयदेष्टु काटिसंखीष्टसंयु
 तः ॥ दोनानिकादपुरुसं विकटश्चियिगनतः । यागधृकविलिनीयग मृन्नयामाधवारुवत ॥ रुमारुष्टेवसुगीव सिमूर्तिरुवकदलुधृक् । य
 यदलुः सतजाद्या उलुलीकनसंयुतः ॥ युवतामासवपूरुः यागं कलकनार्थितः । नागायेनिसिताकार्या नागकाटिसमावृतः ॥ अमूनः ख

म३
 इन्द्ररुद्र, कृष्णरुद्रमस्तुतः ॥ गङ्गाः कृष्णतमः कार्थ्या, नाजावर्कनिरायमः ॥ उल्कादुहस्तुतः दधु, व्याधिकाटिसमन्वितः ॥ नागावक्रमुखः कार्थ्या, यक्षिदुहस्तुतः ॥ नानाभागसमाकीर्ण, नानावाधिसमावृतः ॥ वायुः कार्थ्यातवर्ण, सयय्यधजमलितः ॥ लूनः यक्षनिरुः कार्थ्या, ना
 नायकवर्णान्वितः ॥ नागकाटिसमायुक्त, मुखमुद्गिनसन्निभः ॥ वायुलधनः धीमान्, तर्जुन्यातर्जुनितनः ॥ रत्नाद्यादिसंकाशः, पक्षिद्युष्टास
 मन्वितः ॥ यममुखद्वयगजुजा, मयुवहस्तवारुनः ॥ भामामृतमथाविद्धि, कलसासिसमन्वितः ॥ मणिमुक्तिदिनारामा, दधुधवलयावितः ॥
 दहयिदुधवाधीमान्, कमण्डलुकरार्थितः ॥ लम्बकूर्चदितिर्द्विद्धि, मालायक्षाकेतजगः ॥ दिविध्वजकणो नारुः, ८१खयकधनः सदा ॥ वक्रावधुः
 यक्षामध्या, तस्य ध्यानैयकानितः ॥ समन्तीयाविश्वार्थ, मिष्टः युधिवीधनः ॥ षट्पदाशुसमाख्याता, सुधान्धानमूदीवितः ॥ आयुधेवायवत्सय, यदि
 कः यदिकस्तितः ॥ सावित्रः सवितातद्व, दिन्दुविन्दुजयस्तथा ॥ नूतनविन्दुदोसय, यदिकाः यदिकीर्तितः ॥ अष्टकाणगतादन्ता, विष्णुयामुपदस्तु
 ताः ॥ लम्बाशुयदिकाः कृया, सूर्यक्याः कुरुवाशुतः ॥ स्कन्दार्थमाजम्बुकथ, यिलियिदुमुपवृत्तः ॥ यनकीवविद्वानीव, यूतनायायनादसी ॥ ००

गङ्गाकात्ममानस्य युतं नारायणं नमः ॥ वादशो वाक्कृताः स्मिताः ॥ सितवक्त्रा यीतकृष्णसुखन्याया विहृताननाः ॥ वक्रासिदण्डपुलकः, यागकाद्यगदा
 शिखः ॥ स्कन्दाद्याः कथिताः सम्यक्, वनकाद्याः पुण्यतः ॥ खड्गकाद्याः सिद्धिनिवा, मण्डपकासिकर्तृन् ॥ कमलसंयुताः कात्या, विहृताश्च रुपाः ॥ युनः
 ॥ वायुदहस्मिताश्च वाः, कथिताः समयातय ॥ विनायानां इषथन्द, वायुरंगसमाधिनात् ॥ दूर्ध्ववर्तमानाः, कामहीनपुरुषश्च ॥ तस्माच्च त्रात्यक
 र्त्तवा, ध्यानदयाक्रियान्वितं ॥ ॐ तिसर्वप्रयागम्, विधानं यत्र कीर्तितं ॥ एकाशीतियद्वानु, गृहानां सुयजात्मकं ॥ ध्वानां यीतिर्दनाम, यदाश्वासकव
 र्त्तितं ॥ निर्यातयद्विदि, सुस्तिजस्यसिद्धिर्द ॥ म० दूर्गयत्रादाल, नगनगामखटव ॥ लयासनविमानम्, तथादलगुरुययि ॥ सिद्धिस्तनतथां हर्म
 थागादीयत्रिकल्यथत् ॥ वायीकृतडागाथी, वनयुयवनयुव ॥ डकानुकुसुमसर्वम्, कुर्यात्तयद्वसुत ॥ यत्रविगतयद्वयत्, वतालाखाविहोमर्त ॥
 अमत्राणां सुसंस्तुतं, यश्च धायत्रिकल्यथत् ॥ आवाविद्वर्तनयुर्ध्व, समयुक्ततथायुनः ॥ रुधावक्त्रनिर्गन्ध, स्रवकस्यानिधनन ॥ सुगन्धसुयनयुर्ध्व, वा
 मुदहं यजनन ॥ यद्वद्वसुस्तिजनाम, रूयुधवायुसंस्तुतं ॥ वक्रापीणदध्यावृद्धं, नसकविद्युमर्द्धकं ॥ सुगन्धधर्मदण्डाखी, वक्रयादश्चमन्दिन ॥
 तार

वक्राश्च कश्च सर्वथा, वायुनां समवस्तिर्त ॥ वंशद्वयकागर्त, दूर्जयनामदूर्ध्व ॥ वक्रययमुनकूर्त, यद्यद्विद्यवक्तथा ॥ वक्रगुणुयकाद्याः
 र्था, द्वियद्वसाच्चुद्वय ॥ द्विगुणतथाकृत्वा, यद्यद्वसाच्चुद्वय ॥ एवमवयवद्वय, त्रियं यद्यद्वकमात् ॥ यदासुमालयन्यास, मन्दिनंतद्वद्व
 हि ॥ मन्त्रावक्त्रानवयद्व, मन्त्रीयाश्चामुच्यवत् ॥ आयाद्याद्वियदाकृया, यद्विकावाक्यद्ववताः ॥ यथाद्ववालंयन्यास, तथागतयद्वहितः ॥ यदास्क
 न्दाद्वयस्तु, विष्णुयाश्चयद्वयदा ॥ वनकाद्यास्तयदा, नरुर्वणाद्वियुववत् ॥ दण्डसंस्तुयनवायु, वक्रुर्गिणश्चिन्नकवत् ॥ एकाशीतियथावक्त्रा
 मन्त्रास्तुनयकल्यथत् ॥ मन्त्रीयथाविद्वर्थाश्च, मिश्रयुधित्रीधन ॥ वक्रुयश्चगल्यद्विका, आयाद्यश्चो नसाग्निरिः ॥ ॐ नानाज्ञानवयदा, द्वा वि
 गतयत्रिकल्यथत् ॥ वीथिकारागमानन, वादसास्तुदनकर्त ॥ स्कन्दाश्चमाजसु, कथं, विलिपिद्वगुहामः ॥ सतिकाककमान्नास्या, वरिः ॥ सार्द्धद्वि
 यर्कियु ॥ वनकाद्यास्तुद्वद्व, तथावंशद्वययुनः ॥ वक्रुसर्ककमाद्वय, तथावयवयुना ॥ नवक्रिमुयद्वेनस्मि, न्यद्वमर्कविनिर्मितं ॥ एवमेव
 वास्तु, कथितकसमासतः ॥ मण्डलाकमवमव, मण्डलसंयकल्यथत् ॥ किमुद्वगसर्कयमु, काष्ठकर्विरुजन्तुर्व ॥ न्यासवगुणकव, कर्तव्यं

मन्त्रायत ॥ गरुडयथनकर्तव्यं गरुडिलियुतनतु । पुष्पिर्वरागमानतु वाक्कुरिलिः यदात्मिका ॥ यी० विस्मानन विद्वद्वाचवदुत्तरं । द्विगुणीवाक्कुरि
 होतु मोर्द्धरागनवारुवत ॥ विस्मानद्विगुण्युत्तरं सार्द्धद्विगुणमववा । उद्यानिखनमानतु कर्तव्ययुत्तरवत्तथा ॥ यैकादिसुतवृद्धानां कवचासिद्धिधारु
 वत । लिङ्गार्थेनयी० स्मृतं तद्वदावतलपुत्रं ॥ सरागर्लिङ्गमानतु तनवाकर्तव्यकल्यथत । लिङ्गवद्वाचविस्मान मूक्याद्विगुणकतः ॥ उद्यादुत्तरय
 कर्तव्यं उद्याविस्मानमास्तिर्त । गरुमानननासाया नासागरुश्च नानाथा ॥ लिखवायार्द्धगोणस्मा नासामंजत्रिसंष्टता । गरुद्विनिःसृतानासा गरुवत ७३३
 मलुयविना ॥ वंदरुतवसांलान निर्गताहुसमलुय । लूथतल्लक्षणांथाकं सामान्यकलिकामुत ॥ विषयतः यवश्चामि यासादानानुलक्षणां । मन्त्र
 यश्चगदसुनु मन्त्रिययश्च रिचिना ॥ वियद्वककनकार्य किलासर्गकनयियं । वशुर्वासर्वतारुद यश्च विगल्लवेर्लिता ॥ विगल्लसंविमानतु दित
 यंतद्वदवदि । धीवत्सरुदाधत्वात्रः यश्च विगल्लवेर्मताः ॥ कवीकिलासवतकार्य नाईदुयविकल्यथत । रुंसंयुयर्कमल मक्षामुंथाउणासु
 कं ॥ द्वियकितायनमेव कर्तव्यरुतिमिदुता । गृहवाज्यकर्तव्यं प्रियश्चकनसमिर्त ॥ नाधःयीकोनांशस्मा द्वासायांउकासुथा । वलरीरु

न
 तल्लक्षणांथावतयैकिदवावधि ॥ लिङ्गमानेकायालि यासादानियमागतः । वशुर्हस्मादधोनेव कर्तव्यानिकदायन ॥ सावलाट्टाटनोद्यु वशुर्ह
 स्मादधोर्लिता । किंदुत्तरगृहंथाकं कर्तव्यमूतलायन ॥ विकानसूर्यवर्षणं अष्टमश्वाधमभुव । विस्मानयाध्वतादत्ता विस्मानोदुयतः समं ॥ त
 लक्षुत्तरुतुतेव वर्लितामिप्रानतः । तल्लक्षुन्धानुसायन दुर्द्धक्षुन्धमिवर्लथत ॥ दुर्द्धक्षुन्धनथलाव यावर्द्धावदिकावधि । लिखामानश्चुर्थस्यातः
 वर्द्धयित्वाहुवर्लथत ॥ यीवाकुरादिककन वशुर्थसंयुक्तल्यथत । रागयममंजीस्यात् नीलन्दीववयवत ॥ उद्यादुसयधकृत्वा विरागयनि क
 ल्यथत । मसूत्रकुरु रागन उद्यास्यातय्यवरागिका ॥ कथातं रागमागुनु विरागनगुवर्लथत । मसूत्रकश्चुर्द्धाहु समरागीविवर्लथत ॥ याकुरा
 गनकर्तव्यं प्रियद्वुत्तरदुर्द्धतः । यीवावत्कल्यथल्लक्ष मध्वरागयवलातः ॥ रागमागुनतावृल्लं प्रियद्वयुत्तरवर्लतः । मसूत्रकंसमाख्याते उद्याल
 क्षलमूयत ॥ नागवीवतथालाटी वेवाटीदाविहीतथा । पुद्गाहुनागवीज्या यविकर्मविवर्लिता ॥ सुयुयुग्मयुगालाटी वेवाटीयवसंकुला । मंज
 वीवकुलाकार्या उद्याधेदाविहीमदा ॥ नागवीमाध्वदणु लाटीलाटयुकीर्लिता । दाविहीदक्षिणराग वेवाजीसर्वदणजः ॥ लूतिउद्याविरागनु

सामान्यकथितामया । कथातयात्यायद्वयं संकथयत्तथात्रय ॥ कथातयालावावहु, दणयद्विजयत । यजयद्वानितलिनी, धूर्तयकालिय
 द्विनी ॥ हंसयर्तुतथाहंसां नलिनीवचनायुता । आमसूत्राकथातार्क, कथितकसमासतः ॥ रुमिकाकासंमंभु, सर्वसाधनलायत । रुमिः
 कायामुयतर्कं, विषमम्विरुद्धतः ॥ मधुमंरुमिकांयक्ता, गलथद्वधुमिका । यावतीजायतंसीखा, तथानुसमाहृत ॥ गृहीत्यायनरु
 मधु, अथास्तंभोतिथाजयत ॥ सर्वसाधुमिकानाहु, दयद्वदीयकालिता । अलकलसंयुक्तं, रुमिकांयविकल्पयत ॥ रुमिकोयाऽसमुद्रयं वि १३१
 धाकृत्वाविवर्तयत । रागजंययकर्तुया, समसूत्रकथातिका ॥ रागद्वयनलिखनं, सवृलामलसावकं । रुमिकानिखनलाहु, यत्रिलखाविवर्तयत ॥
 मन्त्रकंकागलंकेन, यश्चष्टिलकसुथा । षष्ठिन्दुभोषधंलखा, युक्तवश्चन्द्रसालकं ॥ अर्द्धयुक्तविसंक्राव, सकलंसलिखलितयत । विष्णुद्वान्यथमि
 थालि, कृत्वाकृत्वातिथाजयत ॥ रुमिकालकलंखात, माध्यायनीयुनःष्टु ॥ मूलमश्चित्रयुत, आध्यायनिसमालिखत ॥ यासायानाहुसर्वसा, सिद्ध
 सामान्यतादितं । विलायलकलेम्वर्क, संक्रावदनवर्तन ॥ ननुन्दकनविरुक्तं, भवकृष्टंसमकतः । वसुक्तंयागशांमन्वा, विधाविसुवतारुवत ॥

लघुलजंयावन्धु, ततमुयविकल्पयत । नवरुगयुतःकोलात, कागवन्धुवृथाककं ॥ वन्धुमृथाकदहने, निर्गमनकवर्तयत । तानाद्रिद
 हनेरुत, युवर्गनिर्गमनतः ॥ युवर्गमंभुगंमन्वाः, सुय्यादियसकैःक्रमात् । तलकृन्दकथावकः, मूर्द्धकृन्दकथारुवत ॥ यावर्द्धवदिकानु
 ततश्चुन्दसमायत । वहुर्द्धवधुर्द्धासा, विविर्द्धवनाकुलः ॥ यश्चाद्याटःस्मृतामन्, सुथाआगलरुमिका । नखेर्विवावेनविरि, वसुर्द्धवसु
 सुथा ॥ वहुःषष्ठिकृदाम्यर्, यश्चाद्याटयुकीर्तितं । यश्चरुमिकमानन, वक्रानितयनसुथा ॥ द्ययद्वययकर्तुया, निलियतातमजानन । व
 दधिकगतानाहु, कृन्दानांमन्मात्रिणात् ॥ अवाकानाश्चवदार्, वाकावाकलनाकथा । सार्द्धम्यादधिकम्यायि, वाकलिऽमृसिद्धिः ॥ ॥ मन्दि
 र्मयवक्त्रमि, संक्रावकृत्वासूत । समुद्रवसुर्द्धागेभु, कृष्टकृत्वासमकतः ॥ गुलकोलमयतस्य, कागवन्धुसयद्विकं । वसुवर्द्धयथगहु
 निर्गमयतथारुवत ॥ वसुवर्द्धवसुर्द्धागे, निर्गममदिवर्तितं । तलकृन्दयथाथार्क, मूर्द्धकृन्दकथारुवत ॥ वहुनाद्याटयकार्य, युगन्धु
 मिकान्वितं । आद्याटयविमानन, विद्वकृटद्वयद्वय ॥ अलानीतिद्वयान्यर्, मूलनासाविवर्तितं । गतयकिविहीनहु, सावकानांयुजायत ॥

यदुर्नासश्च दुर्द्वया मन्दिनः सर्वसिद्धिदः ॥ ॥ कलास्ययवश्चामि, वर्लतालगतकुमात । यउग्निरिर्जुअदेर्चा, द्विस्त्रावश्चग्निरिर्जुवत ॥ वसूरिर्मध
 नथर्के, निर्गतकस्यवर्लथत । जिवदुर्वद्विधेध, संधर्णयदिकहितं ॥ यथक्कनैर्केयुर्के, केलार्सवदुनयर्क । वदाघाटैःयकल्वर्चा, स्वमिकाद्यादण
 न्वितं ॥ रुतयथक्कलान्दुधे, सुमिकाःसंयकल्यथत । नखेर्द्विकानवसूरि, वधैर्ल्लेवक्कयानिडु ॥ यागुककमथागन, दिक्कट्टद्वयद्वय । द्वाविंश
 लूनक्कठानि, जायक्कतानुसंनय ॥ आघाटमानतःकट्ट, मूलायतनवयर्क । वियद्वसूयलोमोनि, कुन्दान्दुविवर्लथत ॥ गंक्कनस्ययकल्वर्चा, केल
 गन्नायनस्यहु । विमानस्ययवश्चामि, वर्लनैर्कोक्कसूदन ॥ जिसयवर्लितक्कन, रुतैर्मधमनिर्गमं । वधैर्ल्लेवक्कयानि, संशारागुनवर्लथत ॥ ७२८
 सुसुतासंयविंश, कालीन्दियदिककतः । विमानदुसमाख्यातं, नक्कद्वानःजिवयियं ॥ महाविमानकल्वर्चा, भवभवजिवालयं । यश्चर्मरिश्चनर्कः
 वधैर्ल्लेवक्कयानि, कालीन्दियदिककतः । विमानदुसमाख्यातं, नक्कद्वानःजिवयियं ॥ महाविमानकल्वर्चा, भवभवजिवालयं । यश्चर्मरिश्चनर्कः
 वधैर्ल्लेवक्कयानि, कालीन्दियदिककतः । विमानदुसमाख्यातं, नक्कद्वानःजिवयियं ॥ महाविमानकल्वर्चा, भवभवजिवालयं । यश्चर्मरिश्चनर्कः
 वधैर्ल्लेवक्कयानि, कालीन्दियदिककतः । विमानदुसमाख्यातं, नक्कद्वानःजिवयियं ॥ महाविमानकल्वर्चा, भवभवजिवालयं । यश्चर्मरिश्चनर्कः
 वधैर्ल्लेवक्कयानि, कालीन्दियदिककतः । विमानदुसमाख्यातं, नक्कद्वानःजिवयियं ॥ महाविमानकल्वर्चा, भवभवजिवालयं । यश्चर्मरिश्चनर्कः

33

यमिधकृदु, संखावेकथातयूनः । जिसककलिताधर्व, कृद्वानिकथितानिहु ॥ धीवत्मानानुरुद्धाणां, तथान्यर्थांलिखिधज । आद्याटरूमिकानानु, कृद्वानाम्मानमीवितं ॥ विरुगभक्त्युवन्मि, कलकृद्वानिगर्त । वहुवसेयुनाकृते, वेसूनगुविनाजित ॥ कर्षुधनामुययत्ता, काणवर्धनसेहितं । द्विगिधुःयधनेव, निमकस्यकल्यथत ॥ रुद्धमर्तसमाखार्त, सर्वसाधनलीहितं । वहुधर्मयकर्तुवा, संधानसर्वसिद्धिदं ॥ आद्याटरूमिकानानु, कृद्वानांलिखकथा । विमानवत्सुर्तरुद्ध, रुद्धसिद्धियुदसदा ॥ एवमेवसर्वतरुद्ध, लिखनेवकृतिवृत्तं । अक्षरकयुनाकृते, काणरागद्वयनहु ॥ यवीयानु, दमाखार्त, नलिनेर्नलिनेरुवत । आद्याटरूमिकासार, कल्यतरुवाविमावत ॥ किन्वाद्योर्ध्वमानेध, विमानकृतवर्तुथत । धीवत्सवर्द्धमानस्य, विरुग कथातयूनः ॥ यकिरुकयुनाकृते, नथमधुगिरिर्मतः । सार्द्धनवद्वयनेव, धीवत्सावर्तिवर्द्धनः ॥ संयुर्धुसालवन्मि, यासादमर्कराजितं । तथाका, लद्वयनेव, गिरिर्मधुमनिगर्त ॥ सार्द्धरागद्वयनेव, तथासंधाकथालर्क । संयुर्धुसालकथितं, काणखपुनायहु ॥ वृद्धरुकयुनाकृते, खपुसाल विवरुथत । धीवत्सवरुद्धकाण, संधावुनथकासुथा ॥ कथालसार्द्धरागन, तायवारुःयदावर्तः । खपुसालसमाखार्तः, काणखपुनयनः ॥

विकाररुक्कककुवु, वर्द्धमानविवर्द्धयत ॥ वहुर्लिर्मध्वनथकं, निर्गमकस्यवर्द्धयत । यानीयाकनककसो, त्साद्धरागनकल्यथत ॥ सार्द्धनायनथ
 कदत्, कोलरागनयलु । यानीयाकनहीनानी, कथालकनवर्द्धयत ॥ वहुः कथालकर्तुं, सकाणनन्निवर्द्धनं । सर्वकामयययसोत, यत्तुल्यानन्नि
 वर्द्धनं ॥ आधाटहमिकानानु, कृदानीलकलम्युन ॥ विमावतयकर्तुं, यथाहारमथायिवा ॥ ॐ स्वतवहुनमामु, यद्वेवदुर्दिताः । ग्यादुकावहवः
 स्यादु, अउधोगनूठः स्मृतः ॥ कुरुः कुरुकृतिः लक्ष्मी, गजयुष्टार्द्धवकुयुक् । वदाम्यद्विगुणीकृत्या, यकिवर्द्धिजलतः ॥ तद्वहुर्लिमुविस्मनं, मध्याका
 रं सुवर्द्धनं । गर्हवहुः यदनकस्य, यद्वगर्हतायुनः ॥ यद्विकादुरुधद्विलि, हंससंज्ञास्यप्रमुख । वदाम्यद्विगुणीकृत्या, यकास्यानिवर्द्धनं ॥ विहि
 नमश्चरीकनु, हंसधीवत्सरुदयुक् । युर्वाननः यकर्तुं, साकावः यनमध्वनः ॥ वर्द्धयत्तुं मुखीयथी, तथायान्यायुष्टतः । यस्यायतसुथाव
 कादधुर्निगतननु ॥ याकयणीतस्यायतनं, युवतः सुयनं मर्तं । किन्तुलनयवगनु, संस्कार्यनधवर्द्धितं ॥ डरुथद्विगुणीसीमा, त्यक्तायायुयसमिती ।
 यासायाशामुयविद्वान्, नतेसुर्द्धः खकाविः ॥ अन्यथाजायतदुःखं, कर्तुं कानायकस्यु । महारुक्कककान्या, वर्द्धक्यादिसंरुधत ॥ गात्रथात्रियथवा

यि, महालीलादिवर्द्धितं । कर्तुं मृत्युयययस्य, तस्माद्वधम्यत्रिखजत ॥ नगत्रग्रामथटादी, समुखकुयकल्यथत । यवाद्युखस्तिर्दण, कोलयुग्मस्यै
 उरुध्वं ॥ तस्मात्संमुखगसुन, नमध्वनयवाद्युखं । जगस्यमध्वगद्वं, यत्रवकरुयययं ॥ तस्मान्नस्ययथमध्व, नडुतद्विगुणीकृत्या । तामदः
 लादुधगस्य, तस्मात्कुरुयुयिभ ॥ सासाध्वयुर्वदिगुण, तायमन्त्रयगात्रं । मात्रीरुदक्षिणाराग, यीजानेमुखगात्रं ॥ वृद्धिः ययिमदगसु
 वायथाचाटनं हितं । डरुथमर्थसिद्धिः स्या, जेगान्यासर्वसिद्धय ॥ महाधवच्छिन्नाखश्च, विष्णुवेयुर्वताहितं । कृतागनकतावका, आग्नेयाधिकोऽसुदे
 न ॥ मातत्रोरेववगाया, युक्कादक्षिणहिताः । वाक्साध्वगुयालश्च, किंवात्रिहतासुथा ॥ ययिमस्यहितासर्व, ग्रामस्यनगत्रस्यव । कुरुयालांथ
 वायवा, डरुथस्यानुमातत्रः ॥ जेगान्यायागिनद्वं, मृत्युजिह्वाथटकिर्तं । विनायकमध्ववायि, वायुश्चवायुगात्रं ॥ नेमस्यांरास्त्रनसुया, दुर्गावा
 यवागात्रं । यासादानीयकर्तुं, यवागुगुगुगुयुव ॥ नगत्रग्रामथटादा, ववमवहुवान्यथा । यासादवहुक्यादि, म० वेयुगुहादिषु ॥ कुर्या
 काकं गृहं त्याज्यं, यस्मान्मृत्युयययं । याकावाकविर्तकार्य, यथायौकेनवाधत ॥ ॐ स्वतल्लक्ष्मीयाकं, कमयार्थनिखिध्वज । आयतावलरीकार्य

द्विगुणाद्विगुणाधवा ॥ विस्मयमयश्चरितुस्मा, द्वेयमेयं किं समितं । रिहिययदिकातस्या, द्वावरागं दधनतु ॥ यदिकानिर्गतानासा, विस्मयं द्विगु
 देसुसा । सयाद्विगुणाकार्या, वलरीवाकुथलतु ॥ रुत्रीसमवजनस्याः, सर्ववद्राथवर्तयत । अस्यायथागुणायाणां, ललतालकलं गृणु ॥ रुगा
 ल्काणां संधागा, द्विगुकाणिकितं नयत । एवमेलाश्चयित्वा तु, जंघाययिदमसंरुकेः ॥ लिलियं वृद्धाय कर्तुं वा, यद्वास्यां कमलं यथा । पीकलं सय
 वक्षामि, यासां वदूमास्ति ॥ द्विगुरुदालिकायां लि, तथात्रेव विद्विद्वत् । एकद्विद्विद्वत्कथालानि, नवनववितानि च ॥ अकनककथालानां, साधयः
 यत्रिवर्तयत । नथकाकावसदृशाः, कर्तुं यासाधयसुधा ॥ वृहद्वद्वयकर्तुं वा, पीकलं वामनामतः । तिललानगदितं, तताईकनलकलं ॥ म
 बीवर्तनामकं, पीवामलकलकलं । लिखनं वदवतकत्वा, वदधमवदवद्वत् ॥ कलकलनकर्तुं वा, सावककद्वयादितं । वलुककगमाननलि
 मकावचिवर्तयत ॥ वलुकककसदृशं, यद्वाकं मातुलिमिनं । वदुर्गुलानसुगुणं, द्विगुलानाहुवर्तनं ॥ सार्द्धद्विगुलधरानां, विगुलानहुवर्तनं । सा
 र्द्धद्विगुलसूतेनां, द्विगुलसुतुसमृतिः ॥ समाधिर्याधिरुहानां, भवभवविवर्तनं । स्कन्धद्वयधारुकं, यश्चरुकथवायूनः ॥ द्विरागरागहान्या

७४०

दुःस्कन्धविस्मयमादिलत ॥ वर्तितं यश्चरितुस्मा, वदीविस्मयमीति ॥ द्विरागभकरागवा, नवधातद्विराजयत ॥ जंघाकुयकथारुक्, कथाता
 द्वाविकावत्रि । रागरागयत्रियाञ्च, विस्मयानुदुयकथा ॥ मयितनाथवाक्यसु, सुद्वर्तेनालिकनतु । खलितवायेनागन, विषमसां नयकलय
 त ॥ रागरागयत्रियागा, द्विलियवृद्धाविनिर्दिशत । लूलगुनेव कर्तुं वा, लूलगुद्वयकावर्क ॥ सूकाद्यामाट्टिकायां, विनास्कन्धनयधूम्रव । नीलात्य
 लेदलयर्वा, नासायाः सृतिः सृताः ॥ कलधयर्द्धतः कार्य, सावकं यश्चरागकं । रागदधनसार्द्धन, कलकावृलकानतिः ॥ विस्मृतश्च विराज
 न, कार्यवालिङ्गमानतः । तद्वरागद्वयकस्या, विस्मृतकसमकथत ॥ विस्मृदसावकद्वियां, सार्द्धरागानतिमुवत । एवमाकाणालिङ्गनु, कथितं
 कलिकासुतु ॥ विनालकलकर्तुं वा, यतिशायुतुलिङ्गवत । वलस्याः कलनीकार्याः ॥ कनकसदृशसुधा ॥ कनीप्रियोयाः कर्तुं वा, सूर्यस्य कमल
 कथा । नासिद्धनयनन, सायुधसावकयत्रि ॥ रागगुथलेकर्तुं वा, सावकस्ययमागतः । लङ्कनस्यविगुलनु, वदतानां विषयतः ॥ वदुर्दुवदुलो
 कणा, सायुधयत्रिकलयत । नतादिनन्धरागन, विस्मयान्मञ्जरीगता ॥ वन्दसालायकर्तुं वा, स्त्रियस्यायादनायतु । रुकम्याथेमहावर्तः ॥ याः

सादानयतनिय ॥ धजाधनयकलया, वदिकादधुमानतः । कन्यासार्ताकर्माणि न, हीनारिहः ॥ गुरुदधिककार्यं, नलिमंलघुतानय
 त । लिङ्गमाननयीः ॥ द्वावयी० समरुधत ॥ लिङ्गकयायदायी०, कान्ताशोतवारुधत । यी० कयातथाते, सकुंमृत्तुदानां ॥ तस्मात्सर्वययः
 तेन, सदायी० समरुधत । आधनाधनवर्धनं, कासथद्वयद्विधिं ॥ भूतावियर्थायावृद्धि, कासोक्यात्सुमार्थित । तदवमर्थाधिवन, पिठिकाय
 कविस्मृतिः ॥ यमाऽसम्मानकया, लंघनस्यात्युनः ॥ ॥ रिहर्वसंगतः कार्यं, पुष्पिर्विस्मृतादिधा । ततायिद्विगुणां कुंय, दिक्कदवालयेरु ७४१
 वत ॥ द्वावविस्मृतायदन, द्वाऽऽशाखाविस्मृतमर्त । दुर्द्धिधुम्वर्णकार्यं, द्वावर्द्धनमजनन ॥ नाखायादनद्वार्धना, उकुथनयकल्यथत । पूर्वनिन्दीम
 हाकोली, नन्दीवेदकनाखगः ॥ दक्षिणदक्षणाखस्त्री, रुद्रोदकीताथारुधत । यधिमद्वार्धनाखायां, दक्षिणावृधनयत ॥ यधुखच्छलवस्यानु, सधु
 नीथाहवसदा । यमुनावामनाखायां, उहवद्वार्धनसंकिता ॥ यधुप्रथमरुसाधु, तथाकलषयालयः । यधुमासुवेकलया, सुधिरुमलरुधिता ॥
 श्रीनारुसाधुगन्धर्वा, मालाविद्याधनासुधा ॥ गारुहिवाजियुमश्च, तथालेवाजियुमर्क ॥ अष्टाननवनाखदु, सयुगायदुमधर्ग । यश्चिनाखम

धर्म, द्वावकार्यविस्मृतिर्द ॥ यधुस्रसिकवल्लीरि, द्वावनाखाविस्मृतयत । नाखाविस्मृततः कार्यं, वाक्यनुतदधतः ॥ द्वावायवार्धवन्दु, वादु
 यनुतदधतः । ॥ रिहर्वसंगतः कार्यं, पुष्पिर्विस्मृतादिधा । ततायिद्विगुणां कुंय, दिक्कदवालयेरु ७४१
 त ॥ उकुथनयकल्यथत । पूर्वनिन्दीम
 हाकोली, नन्दीवेदकनाखगः ॥ दक्षिणदक्षणाखस्त्री, रुद्रोदकीताथारुधत । यधिमद्वार्धनाखायां, दक्षिणावृधनयत ॥ यधुखच्छलवस्यानु, सधु
 नीथाहवसदा । यमुनावामनाखायां, उहवद्वार्धनसंकिता ॥ यधुप्रथमरुसाधु, तथाकलषयालयः । यधुमासुवेकलया, सुधिरुमलरुधिता ॥
 श्रीनारुसाधुगन्धर्वा, मालाविद्याधनासुधा ॥ गारुहिवाजियुमश्च, तथालेवाजियुमर्क ॥ अष्टाननवनाखदु, सयुगायदुमधर्ग । यश्चिनाखम

णता रागाधिकं गृह्यति । आयदानं यकुरुष्व न्यूनत्वं वायकल्यथत ॥ आयुषु द्वियथा जायते तथा पुष्टिं समाचरेत् । न कुरुवाधिकं न्यूनं
 दात्रर्कयविवर्ज्यत ॥ कर्वाणीयत्नतः कर्मा दृष्ट्या न समुद्रये । कुरुते वीक्षानसहितो तथा वस्य समुद्रये ॥ कायेऽपीयत्नतः कार्या वद
 खलु गृह्यतथा । वलियी ० कथाकार्यं मूलायतनसंमितं ॥ सविश्वलं दृष्ट्वा कावा धजयस्त्रियकल्यथत । निखनस्य वरुणात् कल्यथत
 यदक्षिणी ॥ मूलादवालयार्द्धनं गणनं वनं नव । कन्यासाधिविशरणं ततादवालयानिव ॥ यासादादिमुखान्धव कर्तव्ये निमज्जनं ।
 यश्चालयात्समाचरेत् यावच्चैव गतावधि ॥ मूलयासादवृथं गणनायतकल्यता । यासादायमपुयानां विशरणं निमज्जनं ॥ वदुर्वा विदुषा
 साधु वत्सात्रामपुथागताः । एकदात्रयकुरुष्व एक एव वदुमपुयः ॥ गर्भं नु यद्वत्थाः कृत्वा वदुर्वकु गृह्यति । नृवं यत्नतः कुर्यात् सत्वा
 नामुखमपुयाः ॥ गर्भं नु यद्वत्थाः कृत्वा वदुर्वकु गृह्यति । नृवं यत्नतः कुर्यात् सत्वा
 मपुयहिता । एकं कुरुष्व विन्यासं शिवकुर्यादिति युवा ॥ संसृतामपुयानां संसृता निमज्जनं । रुचः निवधानं धर्मादिव ॥ निखीगणी ॥

१४२

यिथामहायि^{या}प्रति नवथाका मुमपुयाः । निथाः कन्यासानां द्वादशगणा विवृद्धिताः ॥ मध्यामां यूनर्वा वसुनार्द्धतः ॥ सुनन्दान
 नन्दनं च वनिष्ठा वनदसुथा ॥ विनालपुणीलधु ॥ तीला रुचिरुद्रको । मध्यामां विवृद्धिता वदुर्वकु विवृद्धिता ॥ जयजय रुद्रय व
 द्विवृद्धिवनसुथा । आनन्दानन्दनं च यूरुद्राथयुयकः ॥ वदुर्वकु विवृद्धिता वदुर्वकु विवृद्धिता । विगद्वदुर्वकु मपुयामिष्टका
 धमाः ॥ पुं कनासायतोदया सुमेदी वदुर्वकुमात्रिक । यूनर्वा यवत्समि नवाणी गुरुलक्ष्मी ॥ नार्द्ररुद्रगती सार्द्रं सयादं देवता गृही । विम्वन
 यादुद्रासधु मध्यामः गृह्यालिव ॥ युयकाद्वकसीखाता वत्सात्रयवृत्तादिताः । विवृद्धिता नका लघु गृह्यालियविकल्यथत ॥ वदुर्वकु लानि
 यथैव द्विवृद्धिता वत्सलरुत । यश्च विवृद्धिता गृह्यालिव पुद्गलिकथितानिव ॥ द्वादशतः सयद्वान् त्वश्च मूलानि कीर्तितो । द्विवृद्धिता तता
 नानि कर्तव्याकागवत्सल ॥ वदुर्वकु साद्वीय यश्च मध्यामः गृह्यालिव । विवृद्धिता सयद्वान् कालाद्विपूर्ववनव ॥ एकगालाद्विरुद्धन व
 द्दुत्वा नयद्वर्जिताः । युवनाज गृह्यालिव ॥ सविश्वलं निमज्जनं ॥ वदुर्वकु वदुर्वकु गृह्यालिव वदुर्वकु । युवादिता द्विजातीनां यथैव

विकल्पयत् ॥ वरुणालानि सर्वाणि, लालिन्दानि यजनन । तन्मग्नितश्च गुरुन्या, द्विजयश्च गुरुलिङ्ग ॥ वाजन्त्यादि जयालाभ, द्विजिह्वयश्च गुरुलिङ्ग ।
 विद्याकथविहान्या, मूलयश्च गुरुलिङ्ग ॥ तदासां विनादिङ्ग, तद्वर्त्तकालता रुधत् । धवागार्भस्येणाया, सरासुनश्च यूर्वर्ग ॥ याकस्तुन
 तथाग्न्या, गयनन्दश्चिन्नादिनि । तथावाक्ययूनक, कर्त्तव्यतान्यथादिर्त ॥ मलायायनुवाक्या, साङ्गागनदुयश्चिभ । वायवाकि पुनस्तुन
 तथावायस्कान्तिर्त ॥ कायागात्रकुसोम्याया, संक्षयात्कथिर्तमया । वरुणालं गुरुवाक्का, मध्यतस्य वावस्ति तिः ॥ शिवालम्बादिगालंवा, नेकणा ७४२
 लं नृयगुरु । नन्वावरुसुस्तिवत्, नवयश्च गवीधिका ॥ अकर्वहिष्यकर्व्याः, कर्त्तव्यायायविस्तिता । कार्यादिन्यनासाखा, हीनमूलनगाल
 या ॥ यूर्वगालाविहीननु, सुक्ष्मं वृद्धिर्दृष्टा । विनादश्चिन्नालायां, वृत्तीदृश्वकर्त्तव्य ॥ गालायश्चिभयाहीन, यद्वर्त्तमृष्ट्यर्दृष्टा । याममा
 यासमायुक्तं, सिद्धार्थकुदिसालर्क ॥ उदकयावीसमायागा, यमसूत्रं मरुतकृत । याग्यश्चिन्नास्यान्धुखा, यूस्यदिगुरुयर्त्तवत् ॥ उदकयश्चि
 मयायुक्तं, वाताखाकलरुधियं । यूर्वयश्चिभसंथागा, वृत्तीयूस्यविनाशकृत ॥ उदकयश्चिन्नालायां, कवाखादुविनाशकृत । गुरुर्वाक्योनिश्च

या३

३८

या२

वसुरकस्त्रिकावयत् ॥ अक्षादृक्षारुवदृष्टं, अक्षादाणांकादयः । गतहस्तसमावय, गतार्द्धस्यरुमिर्क ॥ द्विजालयम्यश्चरुमि, गमा
 नांकिमगारुधत् । अक्षानां रुमिकाहीन, गुरुमानविवर्त्तिर्त ॥ यावत्संख्यानिविस्त, रुस्तर्द्धगुरुविद्याति । तावत्संख्यान्युलानि, स्यस्यास
 हितानिङ्ग ॥ दानेस्याकुयमाननु, विस्तवदुतद्वर्त्तः । दानविसाववर्त्तिरि, गुरुलाभ्यविकल्पयत् ॥ रुतादितात्रावृष्टि, मुनिकतिथिहा
 स्तिक् । विस्तवादिगुलाकुथा, वाक्कादिचगुरुय ॥ वसुवद्याददीयाणि, विस्तवाहस्तमानिय । अ. लिङ्गवामतः कार्या, गालातानवमार्ग
 तः ॥ सायानयदवीधया, लिङ्गसूत्रं सथाङ्गम । तेनवगमर्तकार्या, अलिङ्गवर्त्तकालवत् ॥ रुमिकानाकथावाक्का, इत्यकत्रमध्यतसुथा । अ
 लिन्दाः कल्पनीयास्तु, दानुजासुमिकायवि ॥ दुर्द्धाधसुस्यसुस्तु, युक्तदानेसाथारुव । अलिन्दासुसुहीनास्तु, तथायाधयवर्त्तिताः ॥ अथमा
 सुसमाख्याताः स्वयवादिषुकीर्तिताः । यूनववयवसुमि, दानालालिङ्गकामात ॥ वृद्धयर्थसुवल्ल, विजयधीयतायकृत । धर्मधकलरुसु
 य, मूर्त्तस्यान्धश्चिन्नाष्टु ॥ दारुसुखश्चदृष्टश्च, मृत्तुद्वयसुलीलता । दिव्यमण्डीर्द्धिन्नास्या, यश्चिभस्याकथावत् ॥ अनायुर्थवर्त्तवन्ध, क

धियोऽर्वाङ्मयवृद्धिर्द । अथ कथं कथं कथं । भागमूत्राटनकथा ॥ यथिमास्यानिगदिता, उरुनस्यामतः यर्न । कन्दर्पश्च यथा नर्त्य, धन
 सम्यक्कथनकथा ॥ देन्यवयुः कथं कथं । सोम्यायादिकथयथादिता । जयमाहन्त्यसंस्कृत, पूर्वस्यामिथसंस्कृतः ॥ यथागन्धर्वदक्षानां, यथिम
 स्यान्कथाजय । सूत्रीवः यथादकश्च, वनूलाख्यामृतीयकः ॥ मुखारुत्ताटसामग्र, सोम्यायाजितयं गुरुं । णीगुरुकलिकामर्द, यथान्धयूः
 वरुलुपी ॥ अष्टाजयविशाखाव, माहन्त्युविनिर्दिष्टा । युनर्वसुसुथासुथ, सत्यप्लवाहुनिर्दिष्टा ॥ रुक्मरु, गवमाडाव, पूर्वस्यामद
 संस्कृता । अनूनाधमिसंस्कृत, विशाखायुधिसंस्कृता ॥ विताथभवतीकृया, मूलमवगुरुकृत । यमपुरं वलीविद्धि, गन्धर्वपूर्वसादिका ॥ अ
 धिनीरुद्रद्वयं, मृगविर्तासमादिष्टा । मद्याहुयितविष्कया, दोवात्रियूर्वरुद्रकं ॥ पूर्व्यादाहुसूतीयं, रानुनीयुष्यदकिक । बाहिनीवन
 ललासा, लताख्यायामुनामता ॥ अथिः श्वितीतिशुभांग, आद्यादानिलयवता । स्वातितागतथामुखा, नित्यमूलवरुद्रकं ॥ रुत्ताटश्रुतिजिन्नामः
 सामहुमृगशीर्षकं । अक्षसंस्कृतं सुवर्णविद्धि, धनिष्ठायादितिष्ठिता ॥ दितावूरुवरुद्राव, कथिताकलिकामृत । वलुतावानुकूलं, धानंकार्य

[illegible]

उणावधि ॥ विस्मयकद्वयवाच, शाखास्याधुम्वनतथा । विस्मयानुयश्चर्मणान, यश्चगूलानिवर्त्यत ॥ मध्याधीयुर्वसंस्कृत, स्वस्तिकदक्षिणस्थित ।
 उत्पलम्यामसंस्कृत, यद्ययधिमसंस्कृत ॥ शाखाधाद्यानयालासु, कर्तव्यायुर्ववर्तत ॥ सयुद्धसंयताकास्या, तस्यमर्णनविमृता ॥ लाकयालानुव
 र्त्तन, नवमाधुहिमयरा । सितवकादिवर्त्तन, यश्चरुसंयजाः स्मृताः ॥ विपद्यश्चदुहसंस्कृत, वंजोऽसंयतानिह । अक्षमूर्यात्मकन्यास, नव
 कर्तुयकल्यथत ॥ यश्चमूर्यात्मिकयश्च, वदधाणोवकल्यथत । हास्तिकदसुमागुश्च, कृपुनुयत्रिकल्यथत ॥ तताद्यंगुलवृद्धाह, लावेयुक्तम
 सारुथत । नवमंकावथत कृपु, वदीगकृपुमधुग ॥ सयुर्विगतिदरुसु, विस्मयवाद्गुमागुग ॥ रुद्धसंमिधः संसु, यलासाधुकिप्रियलाः
 ॥ अयामांगथखदिनाः, लमीदुर्वर्द्धवत्तका । साक्षात्तवर्णयत्ता, दकेकानाधिकल्यथत ॥ वाद्गुमागुयत्रिधया, वृद्धावाहलिकासूत । आसनं
 वाजनश्चेव, लुक्कृवाग्निराजन ॥ अर्घ्यावाहद्वयंयथा, याद्यश्चधूयनकतः । घृतकिलोध्यावृत्ति, वीरुयःपृथसंयय ॥ धूपविलयनमाह
 साक्षात्तयश्चगेयव ॥ यतिकृपुहृदावर्वा, दीयाधुवहवस्तथा ॥ स्नानार्थमृत्तिकायाक, कयायकोयसंयय । उद्गुम्वनवटाधुक्त, मासजावृलक

१४७

समुर्व ॥ तीर्थवल्लीकणवजा, केशमय्याङ्गजाहयात । नदीनगसमूहता, वाचनाहिमयन्दन ॥ नैवद्यानिविविगानि, सुष्ठुद्यानिवकृनिव । तद्वत्या
 नानिवत्तानि, खलुस्त्रीनमयानिव ॥ रुद्धयींयकलुर्वी, सावकाहसमूहर्व । द्विगुणीयकृणागा, विमृतंकमलीकित ॥ सनाललुवृष्टया दं
 भखलाधनरुमिर्त । खद्वश्चललिकानकद, दकहसुद्धविमृत ॥ सयर्तासायधानाध, यय्यकश्चयतदुर्त । दय्यलश्चमर्वकृर्त, वाजनम्यादुर्कत
 था ॥ खद्वश्चकृनिकाथेव, खटकंसगन्धनूः । कय्यनराजनरुम, ललाकादितयकथा ॥ दार्वाकृलीमार्जनीव, यद्विकाथखतीतथा । उल्लख
 लंमुखलश्च, तथाचारुवलानिव ॥ गृहायकवलान्यन्य, रुमतावमयानिह । अर्घ्यावाहयैर्गुहर्म, तावजकामुसंरुर्व ॥ उल्लमममममश्चेव, अ
 धमनकामसमूर्व । द्वायलाभुलविस्तीर्ण, याद्ययागुद्धथारुथत ॥ रुमममममयागुश्च, तद्वृममयुयकृर्त । रुमर्जनिवकृकृद, निवाभुकलनक
 था ॥ तामुडीद्विकतीनानु, कलनान्दणकल्यथत । द्वायद्वोद्योद्युदातथा, सवमुययसंयुती ॥ शान्तिकृमृदककद, द्वादिकानिकसंयुता । स्ना
 नार्थगशुकाकार्याः सयुर्विगल्यलानुगाः ॥ निर्येनेमिलिकणसं, अथवाहगताकिताः । सर्वप्रयोरुविजाव, गन्धगन्धानिसर्वायाः ॥ लाजा

तीर्थार्थकाशीनि स्नानानिविधानि च ॥ मलुलार्थनुकनली, खटिकावनडांसिव ॥ ॥ तत्र कर्मगिलायका वक्रवद्विकलावैधिका । समः
 काञ्चनयामु, नवकयसमन्विता ॥ कथिकावर्गुलाकार्या, विष्णुतार्द्धगरीवका । शूर्ध्यावकुमर्दाणि, वक्ररागनुनिक्षिपत ॥ तत्र वक्रगिला म
 धा, स्निग्धत्वयनजायत । तनकथयुयनानि, न्यसुवानिषगनन ॥ ॥ पूर्ववक्रकतः सूर्य, मित्यनीलनुदक्षिण । नीलनुमीकि कश्चिच्च, युष्य
 नागसमीपत ॥ यद्यत्रानुवेदुर्था, पूर्वतः कमणालिखत । रुमतासकथालारु, वंगतात्रावकटर्ज ॥ ध्वनिनायनगर्वेते, लोहाक्षीपूर्वतान्यसत ॥
 तालगिलातथाकाक्षी, रुममाक्षिकसूतर्क । सूवर्णनेत्रिकावति, गन्धकर्मैककतः ॥ उनीत्रमयुताकाका, लालश्चन्दनभवय । शृगुन् सात्रिका
 कृष्ट, तथेवर्णययुषिका ॥ वीहिगाधूममायाश्च, तिलानिमूत्रमवय । यवनीवात्रायाका, वीरुयः पूर्वतान्यसत ॥ कर्मनृथीकथायद्म, रुमर्ज
 पुकमधुगः । पत्तारावन्मसद्वर्क, लोहारावकुकाश्चर्न ॥ वीजारावयवाऽनका, धाव्यरावहुतालर्क । डीयधानामेरावहु, सरुधवाविनिक्षिपत ॥
 सवर्णरावहुवर्ति, वसंकथयुविनासत । यदृखलुम्यायसश्च, सूस्निनश्चितिलारु ॥ मूर्तिधनत्वमुयुर्ग, जायितानुद्वदवहि । वमुयुर्गमुयु

७४७

ईय, यदृखलुम्यायसश्च ॥ कृपुलेवाकुलीयत, मूर्तिथयुयवायत । लङ्कालाद्यानकाले, रुमयागद्वयैरित ॥ ललाकहमर्जणसु, वहुनमुल
 मानतः । मूकटश्चैवकयुषी, कृपुलेकटकोतथा ॥ मूकावलीवनसना, युवार्दयाऽययलतः । सहसाश्च सवार्सश्च, गामकालिङ्कालगुवाः ॥ लिङ्ग
 यी० लिलानाहु, लङ्कालितयुगाशुय । अघिवासद्वयश्चक, रुमालकावर्सयुर्त ॥ नथनुवथयागार्था, नातावमुविद्विषित । वृद्धैधामनेयुर्क, किंकि
 नीडाममभुर्त ॥ नथयागसमानय, युतिहाकसमासतः । वमुहमादिनलानि, रुद्धकीययथमुवाः ॥ जायितामूर्तियानाश्च, साधकानाश्च या य
 थत । यथाथागानुसात्रा, विरुसाधुमिवर्जयत ॥ वमुकाश्चयागलि, क्षिथयलकवन्धर्क । नथयमलकाले, नातागार्थसमावतत ॥ विरुधि
 तामेर्हाश्चैव, तथेवययितामहान । युतान्योगान्येयोर्गुश्च, तावथयुनधावतः ॥ डीयधवावीरुथावृद्धा, धातवाथरुलानिव । यवदधाययुका
 यदङ्कल्यनामय ॥ ॥ ॐ तिकालारुमहातनु, इधिवसनयटल ॥ ॥ ॐ धनववाव ॥ सूत्रातधुविशुद्धासा, काधयानुद्ववर्जितः । मूर्तिथे
 गुन्नुलाकार्या, यायाद्ववालर्यकमात् ॥ आवायमूजथत्युर्व, यूजयद्विववरुतः । मूर्तिथिश्चकमलेव, तथेवमनुजायिनः ॥ नादीगाद्वक

तः कार्यं दलिकेद्विदितेनय ॥ नर्वद्वत्वाविधानेन ककलानकसावन्थत । मरुयागुयतामुल ॥ यद्वन्धंयकरुयं गुनूला
 तस्यतनय ॥ पुष्टकाथनगुनूला न्यासंस्तत्वायुर्ववत् ॥ युवधिकमथागेन द्वात्रयालानययुजयत् । कुरुयुतावला न्याव वकेस्त्युनमादिः
 रिः ॥ युविलातययमनेव विद्यानक्तयथरुतः । उयविद्यासतंगुधं यिणुकारुनुकावथत् ॥ सकलीकवलयथा न्यासायागववत् । स
 र्वतत्वमयंरुसं कलवास्तुलिकासुत ॥ सुनगुधिसुतः कुर्या दुरुनायायनतु । सत्याकययुगयान तथावाध्यादिकनय ॥ अमुलाविकने
 श्रयं वाकसावन्नाकिर्म । श्रयस्यसंहितः कार्यं यमवलाविवासिना ॥ लीलाकावदिकार्या निवकुरुययुजयत् । तद्वक्त्यामुकलसं संध ७४॥
 यद्वन्धंयकरुयं ॥ ततः संयुज्यलाकलान् कुरुस्तुत्यावुरुनान् । यताकाः किमकुधं धजायवदनेरुथा ॥ तयुधावावटीयया ततः कुरुः
 युयुजयत् । युववद्यागयदुत गालगगुनूयुजन ॥ आसनंगुधविद्यानं मूर्धिसूर्यकगान्धसत । यनस्यावहनं कुर्या द्वायकस्यअजानन ॥
 मुद्रावन्धयेयकः ॥ याद्यमावमनीयकं । अर्घ्ययानकलवां स्नानं वविलेयनं ॥ युजनं गन्धयुयाद्यै वकुंगावन्नाकथा । दीयमालाग्रताद

या मेवययानकानिव ॥ ततः आयमनेनेयं संयुज्यजयकथा । ततः संयुज्यजयकथा लीमागावन्तावजत ॥ अमुलाविकनकार्यं वर्मलाः
 युक्तलान्तः । स्नानानलविन्यासरुत सुय्यायुतसमयर् ॥ द्रत्युलीकमथ्यासु सोममनयथासुत । तनविन्यासमागुन सर्वकर्मवहारवत्
 ॥ गलध्यानादिककर्म निरुक्तिश्चाययधिर्म । स्नानानिलाग्नियुनतः कलानार्घ्यादिभ्रागुली ॥ निस्थनेर्मिलिककार्यं कामास्नानानलार्चनं । सकल्यो
 कलमागुला ॥ कुरुसंस्कारवृत्तसुवत् ॥ नर्वद्वत्तस्यकलवा मर्घ्यायागवकनयु । सर्वसंस्कारकलवां सर्वकर्मकवारुवत् ॥ युवद्विदितियान
 यः कलवांयानलाविर्त । वर्वर्थधूयदीयार्थं मुद्रयाग्निकुवदयत् ॥ युवद्विदितियानन निर्वसम्यक्कुरुकित ॥ युवार्घ्यागन्धधूयेधं युजयन्मुद्र
 यासुत ॥ निववकुमसंयुक्तं तयथवृत्तेनयु । ततः मूर्धिसूर्यकं कलवांस्वकासने ॥ कामनिवदयित्वा युयाद्यैस्नानमगुयं । वदीद्वयय
 कलवां युयत्तास्नानमगुयं ॥ स्नानदुयथमायाकु लककुयिसुतान्यतः । नित्यिथावनिद्वयार्थं स्नानं मृदुस्मगामयेः ॥ कवायेगन्धताथेधं
 निवामुलायजानन । संयुज्यगन्धवसेधं युथेनानाविधेरुथा ॥ ततः द्रत्यविधानेन वदिकायाकुसुययत् । हलिकायविथालानं हत्यालकल

मूढवत् ॥ ॥ लिङ्गस्य विकारान्, गिरुकां रागसातनात् । प्रखाकवकुलिमानां, सर्वसाधनमर्तं ॥ वरुर्द्विर्जागतावापि, लिङ्गस्य यमिव
 सन् । येवाद्यकारुभलिङ्ग, प्रखागमीव विमृता ॥ सप्रखालकविस्मयं, यद्युद्युत्तुलात्मकं । लक्षप्रखामुत्कार्या, यद्यप्रखालथायुनः ॥
 कन्यसमयवाच्यं, नवमसादिनाहिता । वृद्धरागविकारान्, संयाज्यरागयश्चकं ॥ वृद्धरागवृद्धरागं, वक्रद्विगयतेरुजत । सजिरा
 गं सयाकश्च, सार्द्धद्विगममूनर्तं ॥ लक्षणीकथितं सम्यक्, अनाद्याद्यसुनार्थितं । तदर्थत्यक्तप्रखा, शांतिर्गतश्चान्यथावत् ॥ वसुवन्ध्यामि ७४६
 रुकं, लक्ष्यप्रवृत्तेः कमात् । रागद्वयनसार्द्धन, सुनाद्याद्यसुसिद्धिर्दं ॥ अथवाकतिरुक्कं, त्यक्त्वा रागद्वयकृद् ॥ वन्ध्याकं ८ कमात्य
 कं ८, सर्वसाधनमर्तं ॥ प्रखायामिगमः कार्या, नागयागमथापिवा । रागयुमां यद्यु, यथाकारं कविद्विर्तः ॥ एकप्रखसुसंयुक्तं, विमृ
 रागावसानकं । लक्षप्रखानिधाकार्या, यमैधेद्विगतयथा ॥ लाकयात्तार्थे तलिङ्ग, यद्यप्रखावतावर्णं । सहस्रकसमयाकं, सार्वाक्यमलक्ष
 णं ॥ दृगुन्मीलनलक्ष्णं मर्तानां, सूर्यदमूरयात्मना । नवालयनलक्ष्णं लिङ्ग, नलाहयार्थिवतथा ॥ किमुयद्यकलक्ष्णं, ननुगन्धाकलक्ष्णं
 यद्यहीनसयकीयां गजाप्यस्यमहितं ॥ ३

त । यिलुकायामुगाकारं, लक्ष्णवन्धुमध्वर्गं ॥ सुब्रूणावाकितयुर्व, ततः लिङ्गीसमूहवत् । कर्तुलक्ष्णान्ध्रं, युर्वमल्लुक्कथनः ॥
 घृतनमधूनायस्मा, तस्मात्तारुदयी ० ग । यश्चगयाकयाथेय, मृद्धिः सङ्गन्धसश्चयः ॥ रुलयुक्ताविकेलेव, कावाद्यः कलगाद्यकः ॥ वि
 लयावकवल्दाथे, वक्रवकुलवद्यथत ॥ यिलुकायगिलाकण, सत्तायायविलियाव । अर्थाद्व्यावृत्तेलकं, भावनयायुकावयत ॥ युर्वक
 नाद्यसिद्धार्थं, मृद्धिद्वयाः निताकताः । त्रिधयुक्तितुल्यं, युवजमलमावयत ॥ युर्वकमसमायुक्तं, क्षियदत्तकवन्धकं । यजमानः
 सयलीकः सर्ववन्धुवयतावजत ॥ यद्ययद्यमध्वर्गं, काटीनारुलमायुयात् । यश्चयातकिनाथय, तयाक्षियवर्मागते ॥ यागमपुयद्वा
 नाय, युर्वस्मांसंयुवेनयत । रुदयी ० स्तिर्तकार्यं, लयामासुवयत ॥ युर्वस्मान्द्विगम्यान्ध्रं, निवसुस्ययकल्यथत । घृतः क्रीड
 समायागं, यश्चाकमुनिप्रोहितं ॥ युदायकवर्णयन्, यायुक्तं तयकल्यथत । निवयरागान्द्व्याव, ततामूर्तिविविधमर्त ॥ वक्राती
 वृद्धाकं, मूर्तिन्यासंयकल्यत ॥ ॥ मूर्तिवधियसुग, सर्वेणयवेकीर्तितः । मर्तुधनः लिखणीय, मूर्तिथनयनेयसत ॥ न
 हा

लीकपा न्यस्रवाम्बुकिमूर्तिना ॥ यजमानयगुरुत, निमूर्तिगुणान्यासत । अर्कागुणैकवृद्ध, नेमस्यसुतथाजयत ॥ वायुनी
गठनिर्वर्तमः वायुसुगुणान्यासत । ॐ न्द्राधिवमहाधवः सुक्रसुतमहध्वनः ॥ डलगागामितेनेव गुणानितयनासत । खमैमध्वतथा
नक्त ॐ गगोनगुथनासत ॥ न्यस्रवाम्बुकिमूर्तिना ॥ आत्मतत्वावलम्बनं । तथेवविकृतागणु, विद्यातत्वावधिन्यासत ॥ वृद्धेगणुविन्यासनि
वतत्वाधगायनं । यी० कुमानुसंथास्र, आत्मविद्याधगायनं ॥ मूर्तिर्विद्यश्च आथास्र, सश्चावाविद्यनानिवैला । खश्चवक्रादयधेव, मूर्ति
याससुदाहताः ॥ मूर्तिमूर्तिध्वनान्ये, सधाजातादयः कुमार ॥ ॥ थायावसुयनवालो, युवकास्यनयुवगः । धात्रिकादीकिमत्युगाः
धात्राधेतावलोकित ॥ धात्रीविद्यावदामाद्या, मूर्तिगलव्यावसुिता । वामाद्याः यश्चधायास्रः, संक्षयातकथातमया ॥ वामाध्याकि याथे
व, क्षुणीयव्ययधमी । विनामूर्तिध्वनैः यश्च, कथितानिकलसुिता ॥ दयावर्तिनियव्यासि, मूर्तिन्यासकमणु । तमाख्याध्यात्र सं
ज्ञाय, भद्राख्यानतिरिक्ता ॥ अयश्चनार्यवमीधु, मूर्तिगानकथयामित । संवलध्याककथेव, मारुददविनायकः ॥ दीक्षितुगुधयवम

१४९

सु, येधमूर्तिध्वनाः स्मृताः । अक्षधायश्चधावाथ, मूर्तिन्यासकानथत ॥ व्यायगसर्वगगार्क, गुणानतदनुसन्धयत । साध्यावणनमर्क, पुणव
ननिवनवा ॥ एवकल्यायथान्याय, पूजयतकसूमादिदिः । नित्राधेशनित्राधिन्या, कर्तव्यधनिर्कः कुमार ॥ निनाडीकल्यनकर्म, धवतापि
तयन्यासत । एवकमणकर्तव्य, तय्यथमूर्तिध्वनैः सह ॥ दिग्विदिक्कमलेव, वक्राध्यानिधियजत । सगर्हन्वाथनिर्गर्ह, ऊर्ध्वकास्यनथायनेः
॥ सगर्हन्वाथनिर्गर्ह, निगर्हकवलेज्जयत । महायागुयतयुव, अध्यासमुनुदक्षिण ॥ स्वादकमूरुपेशाग, वक्रमुयधिमदिनि । एवकमणः
कर्तव्य, अमुजायनुवृत्तेः ॥ हृतिनीतिधेव, याकार्ययनिकल्यथत । गामुन्वाहनसंयुक्त, लोकलानयनिधाधयत ॥ एवकल्यायथान्याय
तताधामसमायत । मूर्तिमूर्तिध्वनैः तथामूर्तिमहध्वन ॥ एवकल्यायतधाम, घृताकर्तनीतिधेव । आत्मतत्वाध्यात्मार्क, विद्याविद्यानगा
यन ॥ वागाकर्तनीतिधेव, जितत्ययक्रलिन्यासत । आत्मतत्वाध्यात्मार्क, विद्यातत्वाकलाकिर्म ॥ निवाखागुद्विद्यार्क, विकृतागणितत्यर्ग । आ
त्मतत्वाध्यात्मार्क, विद्यातत्वाकलावधि ॥ लक्ष्मर्कनिवतत्यनु, नृदाखानुजितत्यर्क । एवधेयतिमायानु, जितत्ययतिकल्यथत ॥ आत्माखाना

[illegible]

द्वाकूयाश्चिवासिना । ततालिङ्गानिर्कगत्वा, आधयित्वा मरुध्वनं ॥ लङ्घनं न गुणं, चालयित्वा लिङ्गं मरु । दूतमङ्गलं न नाताम्भु
 न वलं ॥ द्वावन्धमिनालिङ्गं, व्याकाव्याकारयित्वा ॥ यवगितव्यायत्नं, द्वावन्धमङ्गलं ॥ द्वावन्धमङ्गलं, किन्वाकाव्यायत्नं
 । एवमेडीर्लिङ्गं, यवगितमङ्गलं ॥ यवगितमङ्गलं, द्वावन्धमङ्गलं । मङ्गलं यवगितमङ्गलं, यवगितमङ्गलं ॥ यवगितमङ्गलं
 वविष्णुम, जिह्वरुक्तेर्विष्णुमथत् । यवगितमङ्गलं, लम्बमङ्गलं ॥ तताद्वयी० वधु, सृष्टिमार्गं लङ्घयत् । आधयित्वा मरुध्वनं
 य, क्रियायुक्तिविष्णुमथत् ॥ चालनं चालयित्वा, कर्तव्यायुक्तमङ्गलं ॥ वक्रलं चालयित्वा, यवगितमङ्गलं ॥ स्नायथ युक्तिविक्रमं
 मु, द्यूतश्चोर्जलाङ्गलं ॥ विक्रयित्वा कर्तव्या, मङ्गलं मङ्गलं ॥ द्वावन्धमङ्गलं, मङ्गलं मङ्गलं ॥ द्वावन्धमङ्गलं, मङ्गलं मङ्गलं
 नृदरागसमर्थयत् ॥ मङ्गलं मङ्गलं, नित्राधाय यवगितमङ्गलं । मङ्गलं मङ्गलं, यवगितमङ्गलं ॥ लङ्घनं चालयित्वा, मङ्गलं
 द्वावन्धमङ्गलं । गलावन्धमङ्गलं, विष्णुमङ्गलं ॥ ततः स्नानं यवगितमङ्गलं, यथाविरुध्वनं ॥ यवगितमङ्गलं, यथाविरुध्वनं

निवहूनिव ॥ तथा जागवर्णकार्यं यावद्विनवद्वयं । दक्षिणांशुजनंयानं धनिकानांयुदाययत् ॥ रुद्रालीद्यनदानं नास्तिधायादिनवयं ।
 यदुर्ध्वदिवसमायुः पूजनीयमिवानतः ॥ सुषुप्तसमर्थथरुद्रं तथासाधवर्णकचित् । गतनस्त्रयनकृत् कर्तव्यधनिकननु ॥ यूप्यन्दत्याहु
 वपुर्ली, कल्पितवर्णनियामकं । निगन्धादिनिर्गन्धया, सुगन्धालिगमसुक ॥ स्त्रियवलतथावत्त, मृदावृत्तिलकल्पित । लोहत्रिगुमथलिगः
 स्त्रितंयुनियामकं ॥ सिद्धाकनतप्रतकं, नर्वमनवदक्षिण । यदुर्ध्ववर्णवृद्धयं, दवद्वयकथेवव ॥ भोजयययतभाहि, मनसायमु
 रुजत । ॐ स्वयंस्वयनंकार्यं, शीतिकेनेष्टिकेऽसुकः ॥ सदायागुतेर्वर्ज, सामसिद्धाकसंस्त्रिते ॥ तथाकालामुखेर्वर्ज, यदुर्ध्वसमसंस्त्रिते ॥
 ॐ स्वतेऽस्त्रायित्तिलिङ्ग, नार्थयन्नास्तिवाययत् । सन्यसससमाख्याताः, सुयनाद्यविगर्हिता ॥ एवंचलयतिष्ठातु, कर्तव्यादिविधायक ।
 वत्तन्यासंयुक्तयोः ॥ सयी ॥ तद्विनाहितं ॥ मूर्तिमूर्तियविन्यासं, मूर्तिलोकत्वसंशयं । यदुर्ध्वकनथाकृया, द्वात्रिंशतीनयुनः ॥ ॐ
 वायमूर्तिमूर्तिली, न्यासकार्यनुयुर्ववत् । अथवागुसकृत्तण, हार्मकृताननायनं ॥ अथयूप्युक्तिन्दत्या, यकार्यानीडयुर्ववत् । व्याधिः

७१

सन्धानथागन, तत्त्वन्नासनुकाययत् ॥ वाकावाकाशयानाश्च, यदुर्ध्वसनुयुर्ववत् । वाकावाकात्मकम्वत्स, लिङ्गसुयनमीवितं ॥ ॥
 द्वात्रिंशद्वयनयध्यात, कर्तव्यलिंगतः ॥ द्वात्रिंशत्सुकरुर्ध्व, लिङ्गवतयुर्वमवदि ॥ द्वात्रिंशत्तययद्वारु, ततोर्ध्वद्वयनयसत । वत्तकृत्तम
 व्यालाण, तदुर्ध्वकमेणः ॥ ॐ मतावमथेर्वर्ज, कलर्णवत्तगर्गं । येवसिद्धार्थकाकार्क, तिलावयधवावता ॥ सरुदवालश्रंणाव, तथाया
 वदयुर्वितं । दुर्ध्वद्वयनयकसुय, यणवर्नलिधनवा ॥ मायातत्वनुदरुत्मा, मात्मतत्वनुविन्यासत । विद्यातत्वनुशाखाया, लिङ्गज्ञानः
 क्रियात्मकं ॥ दुर्ध्वद्वयनयसंस्त्रितु, व्यायकत्वनविन्यासत । न्यासमाहादिकसर्व, यदुर्ध्ववद्वयसमावयत् ॥ एवंचलयतिष्ठातु, कथितातसः
 मासतः ॥ ॥ यासादस्ययतिष्ठातु, कर्तव्यानासिकाकिके । मूर्तिरुतन्यसकृत्, कलर्णयधुवत्तकं ॥ मूर्तामुलनुकलर्ण, हास्त्रिककाशना
 रुर्व । मनसात्मावितिमन्, मकाकारविचिकथत् ॥ यवकनन्यासकृत्, कलर्णयधुवत्तकं । गत्रीनकत्वयलस्य, मायातत्त्वानुवावधि
 ॥ अनुलामनतत्वानां, विन्यासः सध्वनयसत् । ॐ ज्ञानातथाथाश्च, याणाद्यावाययादण ॥ यागुर्कनकमलेव, मूर्तिमूर्तियनयसत् ।

हामनुषातिविकृत्या, यतिहत्यानिषाधनं ॥ निषाधनकृतः कुर्यात्, लाकरुशावलिं किञ्चन । धीरतत्त्वकृतः कार्यं, कर्णयामलसावर्क ॥ सम्याधेयं
यत्नतः, चूलकनुनिषाधनं । लिङ्गकनविधानेन, लक्षणाद्वनमिना ॥ निवर्तत्वनुवृत्त्या, कर्मविद्यात्मसंस्कारः । वक्रणाद्वनसंवत्, स्त्रिय
यित्वायादनायतु ॥ मूर्ध्निमर्त्यसंस्कारं, वक्रादनसमन्वितं । एवञ्चतत्तयथा, क्रियाधनयकल्पयत ॥ आत्मतत्त्वनुवृत्त्या, विद्यामिः
ज्ञानगायत्री । ततश्च निवर्तत्वञ्च, कर्मावृत्तिर्यस्यत ॥ हर्मसादधिकार्यं, ततश्च कथायकन्यसत । कथायतिष्ठाकथिता, समासनमयात
व ॥ ॥ अजायतिष्ठावस्मि, सैक्यातश्चोऽस्यदत । देवुर्ज्यात्मसंस्कारं, तद्वर्तमानममर्त ॥ कन्यसेम्यादताः कुर्यात्, धनकद्वयकल्पयत
। अतश्चानिदयदित्यं, नकद्वयसाधनं ॥ यीतनुसुम्नथाः, कर्मावृत्तिर्यस्यत । धीरवीरिहिरुद्धं, समयनिकसवर्णं ॥ खञ्जदिया
यवदितं, मन्यमानदृष्टावृत्तिं । कपुधडीनिवासा, आदिनयोययततः ॥ निवर्तत्वनुवृत्त्या, धनसाधनविनिव्यसत । हलिकायाम्बि, लक्षण
वस्तुणा कदाचन ॥ आत्मविद्यानिव्ययता, विद्यामिः । खञ्जदिया, ततश्च कथायकन्यसत । मूर्ध्निमर्त्यसंस्कारं, ततश्च कथायकन्यसत ॥ न्यासहामादि

कनकं कर्तव्यमखिलकृतः । अमुमनुककर्तव्यं तान्मनसुनिविधज ॥ अथावयकअदेषु, मुल्लिखतधर्जनासत । नित्ययागुयताशु
साइवकुलममृष्य ॥ धर्जयागुयतनेव, अथावामुगवान्मथा । यस्यागमधरीयादीन्, नैवद्यानिविणमरः ॥ दद्योद्विधानतसुस्य, धार्थ
सुयायुतयर्ज । विद्यतन्यकुर्नद्वर्ज, यिमनुमपुमूर्द्धज ॥ वदुर्जुजनिनगध, वदुर्जुदतलमयर्ज । सधयधुयवीतीव, धुलासिवनद
धुर्न ॥ दवासुनालदृकानां, नागानांरयसुधन । धउस्यावाहनीयाक, यूर्धगिवरुलयर्ज ॥ धउस्यावाहनीदृष्टा, सर्वयायकथाहवर्ज
। सर्वयधुलकस्य, सर्वतीर्थतयःरुर्ल ॥ धउस्यावाहनीदृष्टा, यायुयानातनकव । मूयतसर्वयाथस्यः, निवलाकमहीयत ॥ एवदु
याथिधलिङ्ग, विगुजसुयनरिर्त । विदुस्नानादिकंरुर्ल, दय्यलसंयुक्तयथत ॥ न्यासहामादिकंकार्य, धुयमाणनधावराक ।
विशायी० यतिहाउ, कर्तव्याकलिकासुत ॥ न्यासहामादिकंसर्व, कर्तव्यालिङ्गवत्सदा । एवयतिहिताशु, लिङ्गाकृतगुर्लरुर्ल ॥
अहन्यहनितकर्म, व्याथार्यसाधकादिषु । दवालयन० न्यायि, विशायी०स्यकत्यथत ॥ ०० ल्यतत्कथितलिङ्गात्, सुयनसविणमः

युजायत ॥ तस्मात्सर्वययनेन सुस्मितमेवयातयत । दू० स्मितम्भानथमेव स्नात्वा स्नात्वा समुद्रयत ॥ तस्याश्चानयवक्षामि यथावदनु
ब्रूय ॥ आचार्यान्निजयत्यूर्ध्वं यायमनद्युतनव ॥ रुमेवत्तादिकं तर्था दातव्यं वादनादिकं । यवस्य दक्षिणराग कलगादुपयुजयत ॥ त
थेव सुलिलयुजा कर्तव्या नियतवर्तः ॥ रुमेवत्ताययनेन वदिध्याकवर्तित्तिथे ॥ रागरागमुमकुल आदृतीनासदसकः । कुले
मुलागं सस्युय अमुमकुजयत्यूनः ॥ सरुमवातददनु ०० त्याद्यं कलिकामृतं । विलोमाद्यन्तितादयं विसृजानुमूर्तिमूर्तियान ॥ यथाधे
वक्ररागमु ह्योवृद्धतादितं । नर्वयी ० निलायादु द्वायाद्वयुतथायून ॥ यासाद्वलकवाथ कर्तव्यं विमर्जनं । यलधनेवसर्व ७७४
यां संहारकायथरुतः ॥ विखणुमूर्तिमूर्तिनं लिवसाद्विवर्जयत । तथाव ० पुण्यवर्धनं वाकावाकनियामकं ॥ रुमयुकरुलनेव
वृषस्कन्धगतनयु । वन्धयद्वमयालिमु आदृत्यववदिनयत ॥ नित्यिरिसुलिलनयं यथयध्यातसमर्थयत । जलजलयापेक्षिया दा
वृजं वदिनादरुत ॥ जललाहविनिक्षिया यूनव्याविलाययत । वत्तर्जनिहितव्येव जलक्षिप्तावयोर्थिवः ॥ विजजनुजलक्षिया लिः

[illegible]

[illegible]

सन्धिः यश्च दण्डुर्ल । ततः सयकलनाह, मयजं धागतं कथयत ॥ एकादशगुलमुलं, यष्टदण्डमाह ॥ मूकमूलं द्विगुलं, याकां जंगुलवि
मूर्तं ॥ यूकमुत्रमवाकां, यलम्बुमुखयं । यष्टदण्डमाह विमूर्तं, मूलमध्याह्नतः ॥ दण्डसममनं जेमु, मूलमध्याह्नविमूर्तिः । लाहय
दुर्गुला मूलं, उदवायं यजनन ॥ मध्याह्नयामुनिगुलं, यत्रिणाहं यकीर्तिं । मध्याह्नगरुधनारं, द्विकलं कम्बलकथा ॥ नायकदृष्टलोकायां
यलम्बोदिकलोद्यनो । दण्डिगुलायवाजं धा, उदयं धामुखनकु ॥ तास्यासिन्धुधनं, रूनेवर्गगुलमुवत । खलमध्याह्नमुलं साह, खत्रिकाद्यं गुला
रुवत ॥ जंगुलनायतः कार्या, खत्रिकावचनाविता । जंघमूलयत्रीणाहं, द्वाविंशत्यगुला मूत ॥ तन्मयं कक्षकलीनाहं, सन्धीसंगुलमवय । ति
था मुलायजं धाह, गुलुर्विणा मुलेर्महत् ॥ यथा लाहानुसात्रं, शूद्रयस्यमयवर्तनं । एवमिष्टाद्यदृष्टं, मध्निवास्यायथाविधिः ॥ वाज्यागु
संख्या, मोलिकरुलमायुयात । शूकाले मृग्युगमनं, मयसर्गेनवाधत ॥ वाजावविजयं याति, वधूनिन्दकिनिरयः ॥ दृष्टरुस्यसमाशनं, यूग
लक्षणीमीति ॥ यतिहायश्चकोयर्तं, कथितं न समासतः ॥ ॥ ॥ तिका लालवमरातकं, यसरुलक्षणा यदलं ॥ ॥ ॥ ध्वनडवाव ॥ श्रुत्वा तः स

यवश्चामि यथाविश्वनयूर्ध्वगः । यथाहानस्तथाध्वानं यथायामाथध्वानं ॥ तर्कश्चेवसाधिवश्च वडः प्रथागडवत । अन्धान्योतिविकश्च थाग
 ॐ यववर्धितं ॥ उथस्थोयलद्यर्थ मयाथायाधिवीर्यवान् । अथाज्ञानिवविज्ञानि थागस्थामिततजसः ॥ समासताहिध्वामि ॐ लुक्कमनाः सु
 त । स्वयंस्वययवृत्तानि ॐ द्वितीयानिथागतः ॥ लघ्वदिवरिवाथल त्वधिसूतवलनलात् । निष्पन्निसमाकृष्य स्वनस्वनवृत्तना ॥ मनःसूत
 लसंथाय यतिरुक्तसमाधिता । अस्मिन्वायार्थमालयं दत्तद्वयदमूर्तिना ॥ विर्ययतिसमाकृत्य दलितं सुदृढाध्यात । सम्यक् समाध्यायतः ॥
 यथाहानः सद्व्यतः ॥ आहानः थावलीधीतिः यसादः संयजायत । सन्नायार्थमसूदानु यतियश्चविश्रुतान् ॥ तदोद्वेयनिवाधश्च यथाहानः ॥
 सद्व्यतः । ध्वानन्नामनगोपन वक्राधिवामूर्तिना ॥ लक्ष्ययतिवयाधीति यथावागवलनलात् । यद्वावानयिसोराय लक्ष्यकृष्णनिवावतः ॥ का
 कालश्च यमंयीया ननिवावयिर्दुःकमः । तद्धानं ध्वानिनाथीकं ध्वानमार्गद्वलवदं ॥ ॥ यथावायुवितिख्यातः सर्वसंसाववर्तनि । ध्वेन
 ध्वानसंकेतस्मि नविस्वागनलक्ष्यत ॥ तद्वतसन्निवाधायः यथायामसद्व्यतः ॥ ३ ॥ श्रीकृष्णस्मिन्निविधः थाकः ॥ अथुवधुवलात्कट । यथ्य

ककमलमूर्धं स्वस्मिकम्वावलदुर्धं ॥ वध्यायागवविधिना यथायस्यवृत्तध्वनं । कर्ममूदानुतावद्धा नासायमवलोक्य ॥ लघ्वीवन्दुवतका
 र्य मूर्धनयुष्टमवव । निरुद्धीसूदृष्टामूर्ध्ना नातिरुद्धाननकवितां ॥ यीवामिन्थयत्ना द्धिवः कार्यसमसदा । यावायुधिवारिमुख्य दृग्ना
 सायसमाधितः ॥ किञ्चिन्निमीलेयन्ननु दन्तेर्दकनूसंस्थित । तालूमध्वाननेव जिह्वायलमजानन ॥ कवलीथागमार्गसुं यथावतयनि
 कल्यथत । एवमाद्योसूनिःकर्म कवलीनेवकावयत ॥ संस्मिन्तस्ययथान्यार्थ यथायामाथवर्धित । यूनलात्पूनलीथार्क ध्वानलाकेसुः
 कम्मर्त ॥ विप्रव्यानासिकायल यथायामसुवचकः । आग्रयीवावलीथेव जलानीवामृतातथा ॥ यतश्चाध्वानासिद्धाः कर्मरुद्धाद्विध्वमुख ।
 वाकिसिद्धाद्वयदुक्त कर्तव्यादलिकननु ॥ नस्मिन्निक्वन्दिव्यं लालयवधथदुर्धं । यावदुष्टात्कथालानं नस्मिन्मलमावर्त ॥ तिर्यक्
 वाधार्द्रलागस्यः यथागीवतजसा । विकथत्साधकन्दमु यावत्सर्वमजानन ॥ रुस्मीरुतं लघ्वीवर्धं तद्विवायसंरुत । अन्तयाथागिनः
 याय नीतध्वानादयः कलात् ॥ विद्मोद्यध्वसमायाति यवानाद्वृष्टजातयः । ध्वानयतु यथायार्थम्वा निर्विजानिविधवायि ॥ लघ्वीवमिनला

दाहं धयसवर्त्मनः सदा । कुलाग्राहविधानवा होतासीन्धावर्णसमवत् ॥ वानुलीन्धावर्णसमवत् समाधनयथास्तुता । सिवावीजम्वकावश्च
 कण्ठ्यागुक्कजसमवत् ॥ आथद्विविधेन्द्रात्मा यथास्तुतनवर्त्मना । मुनेन्दुत्वावर्णसमवत् यत्किमिहमगामिहि ॥ धावर्णवर्णवर्णवर्ण माय
 यन्निविविक्तयत् । वेङ्कनन्धावर्णसमवत् आवदाधवमधुलं ॥ सुषुम्नावर्णसमवत् सयुष्मन्धुत्वालयं । सिलाग्रहमसमवत् स्मथनाम्वकम
 र्हिता ॥ कृतयिषोभाक्रमयायः सन्नाययवियीकितः । धावर्णवर्णमन्दी यद्यर्थम्यायतन्दिता ॥ वृणानीसयवश्चामि सन्ध्यावर्णसमवत् । ध्याः
 म्निवक्त्रमथयश्च योणायावर्णसमवत् ॥ यसावर्णविकथरुक् आवद्विद्वयगता । महारावकताजायत् सर्वयायकवर्त्मकं ॥ अष्टतयवर्णसमवत् ॥ १३॥
 कं निवारासन्निवश्चनं । अस्मत्समयमारुति तावत्सर्ववयावर्णं ॥ यावत्सुस्थानव्ययत् नदृष्टं पुनर्वक्तुः । दृष्टतस्मिन्वयवर्णसमवत् सुस
 द्यश्च वावर्णं ॥ यमारुमानामयश्च कान्दत्यविकल्पनं । मारुसावकवत्सर्वं जयहामावर्णनादिकं ॥ वृणानीधवर्णसमवत् कथितार्तसमास
 तः । अमृताख्याकमाद्याय धावर्णममृतायमा ॥ सयुष्मन्धुनिर्लभायत् कमलकुणिमृष्टिर्गं । खस्तुविकथयत्ता कर्णकायुतवर्णसं ॥

सयुष्मन्धुलं धामि निवकलालधर्मितं । तथाद्वत्कमलधाय रुक्मध्वसर्वतर्णसमवत् ॥ यन्निताविगतकृष्णं जायतसाधकारुमः । वरायाधवर्ण
 याका आगिनास्यसतः सदा ॥ लज्जस्मन्निवकस्य तज्जयाजायतसुत । दुहानामवित्तककिः यविवानवर्णसमवत् ॥ दुहवित्तकः कथित दु
 हालकलमुवात । यद्विद्वत्तमविद्यामा विषयदुदयसदा ॥ अष्टतयवर्णसमवत् वायव्यविध्वयर्कं । अमृतायवर्णसमवत् वित्तकविजल
 यतं ॥ नद्वद्विद्वत्तकः ततावक्त्रज्जवायत । अयुववायनमर्तं सिद्धान्तस्मिन्वयवर्णन ॥ अज्जयावर्णसमवत् मायवर्णसमवत् । वाथ
 लास्यामहासनं तद्वक्त्रमितवाधुना ॥ ॥ अस्मयथार्थमितिवावुकी ॥ सुतः । नसायिवलितखलुलामजालं लामायिनेव मनथानतद्विद्वम
 त्तावर्णनिककवकवायतिवर्णमर्तं ॥ ॥ रुद्ररुवानवयवाः किमुक्तिवर्णसमवत् लामानिकिन्नुकिमुक्तमथकिथाथ । किम्वाकियायसवयववि
 विकविध्वः संज्ञाविविग्नवचनात्वमिहासिकस्मात् ॥ ॥ तिस्रुद्वयसमवत् वित्तकः कथितामया ॥ ॥ ॥ तिकालारुममहातकुथागयतलं ॥
 वृणवद्ववाव ॥ अथातः सयवश्चामि रुतानाव्यवर्णनं । दीथार्थवगिविद्याया यथिवीसाधिवयता ॥ आतथीयागसिद्धार्थं रुमासावक्त्रद्वय

ता । यद्वत्त्वमायना, तस्यामात्रायवेमनः ॥ कूर्माज्ञानीवर्षकाद्या, तल्लयसुखयायः ॥ वृयमस्यसतसुख, यार्थिवयत्त्वकंवअत ॥ वाकिमा
याक्सिन्दहा, त्साधिदेवतयान्वितं । पीताम्बागन्धतन्मात्रं, गुणनसमवस्थितं ॥ वाकिमायातिर्तीयया, यागनात्ममुखीकृता । यागिनीलेववीर्यस्य
यथाष्टोतयथागतः ॥ यार्थिवकत्वदहनं, सयदायस्यशरुया । तगायाशोविधिवर्यं, किन्तुतत्कृतमस्यसत ॥ वसतन्मात्रसंयुक्तं, मर्दवन्दाः
कुलाश्रितं । दावथस्य जनेः कुलाकर्तृसवनायनं ॥ निर्जित्याम्बुविणयग्नौ, यज्जयाकूलितिरुपात्तं । त्रयोप्यवृथितयान्ति, यान्द्वय्यालित्रय
तां ॥ तद्विष्णुवसवर्मानि, विविज्ज्यापूतकरानिव । जित्वाग्निवज्रतथाई, वायूः स्वनेवजायत ॥ यस्तुतवलवीर्यं, चलदण्डनसाधूना । तन्मन
स्यास्यदेय्यकं, निर्विकल्पनयतसा ॥ अनानात्वंगुणायतं, निवृथातनजायतं । तत्कूलैर्यज्जगत्सर्वं, संद्वलीलयेवसः ॥ वाम्निचिरं समाया
या, यद्विसम्यग्विलीयत । वामद्वयकदाथागी, जगद्यस्मिन्विद्यत ॥ अथाष्टोतविधानेन, यन्कथांशययत्ततः । तदासूविध्वयन्तु, लस्यतनाः
नथासूत ॥ दुर्द्धातयतिवाकं, मूर्धातस्तनजायतं । उद्घाटनाद्युपकृतां, मूर्धातयविरावात ॥ यागयूक्तमुक्कमाणि, सर्वाप्यव्यथातिहि ।

[illegible]

मदत् ॥ तद्धर्मधर्मिणीशुद्धा तस्माद्वैवर्धसकृन्ति । निःसृतामनुजननी तदयाश्चैवमनुनाट् ॥ निःसृताश्च यथायुष्यं लतायाश्चैव नयिर्यं ।
वमवाकसूतश्च तदितं वकवत्समवत् ॥ हन्ययनकल्ययकृत् हन्ययस्य वरुतेतथा । एकस्यमनुनाथस्य शून्यवर्धकवर्धितसुधा ॥ यद्वैः
कृत्वा लज्जयत्वात् लक्ष्मिंश्चास्तिदंरुधत् । विवृवथागमाधिर्य शून्ययत्वं समाहवत् ॥ महायालादथनेव निवृत्तिं यावदवदि । ततः यद
क्षिणीकृत्वा भवमूर्ध्विस्तिरस्यव ॥ यन्निवृत्त्यस्यवविश नमलस्यमहात्मनः । यथेनलंघनं यत्ता दृक्नीयं भजनन ॥ निवृत्तिं कृत्वा
रुनु तथा ध्यायन्ध्यायिष्ठिक । वप्यकिंशुकयुष्यारु मादृशेनयनेलवत् ॥ मावलाकज्जलारुनु विवृवथाथयदरु । उच्चाटनरुधुमारु नि
र्वधायकृत्तथा ॥ यन्निवृत्त्यस्यवविश नमलस्यमहात्मनः । यथेनलंघनं यत्ता दृक्नीयं भजनन ॥ निवृत्तिं कृत्वा
कालितः । सगरुध्यानमहिर्न निर्गर्ध्यानवर्जितं । निर्गर्धुसगरुध्व रुलंघतगुणंरुधत् ॥ शून्यवृत्तिः यकल्यं सर्वसिद्धिषु सिद्धिर्न ॥
शाकवर्लसमाधिर्य उर्वाधुजयमावत् ॥ द्विविधालकिवृद्धिश्च सामस्यमियासूत ॥ हन्ययनकलिमूर्ध्वकं वनतयदवर्धनी । दिनसूया

७२

दययाल जयवर्धमूकि कांक्षिणी ॥ वन्द्यादयनि यानु जयवर्धुकिमिदृता । गमागमोदुविद्वयः जयः कार्यानिवान्यथा ॥ सोसुमश्चतममसौता
जयः सर्वार्थसिद्धिदः । रासुवसुमितथाग्नि वन्द्याधुनीदितयदा ॥ तन्मातृकल्यर्धकृत् त्यागयदलवर्जितं । सर्वयमालनहिर्न संज्ञासलामयवि
वतकालारुवर्धनं कथितकसमासतः ॥ तथा हतकलं हनं सलामार्गयजायत । एतदुरुस्ययवर्म नाथार्ययस्यकस्यवित् ॥ गुवृवकायद
लसुं हनंथेतनुसूदलं । यनियककथाथरु दानेयान्नान्यथासूत ॥ गङ्गावागुवावसु यदायालवहारुवत् । तनुतनुस्यमसासाध शीकि
केसुजयत्तथा ॥ उकिमूकिमुकामाना जययदुमुलाकवि । यिदुलासंस्तिरजीव मूकि कामेर्जयददा ॥ सुषुम्नाकनसंस्तेन जयवर्धुकिमु
कथं । गङ्गागुलाकिकलसु वयोष्ठिकायायनतथा ॥ यिगलाथेवसंयाभ राजनमेधुनयूनः । सुषुम्नासर्वकार्येषु विद्वयाकलिकासूत ॥ सग
रुधुजयन्मदी तामह्लात्वा रुकावयत् । व्याधिं वागुयवस्यमि संज्ञयातुकोऽस्यन ॥ शुग्निमध्यावविस्तुनं वविमध्याववन्दुमा । मुष्टिगुयाव
दहनं सूर्यागकिलयवयत् ॥ वविस्तुनं हतयदं तनुशामल्यगतः । तत्त्वाममकृन्नाकावा यान्दीगकिवृद्धादता ॥ एवमह्लात्वाययत्तन जः

म३

यः कायाविज्ञानता । ध्यानावाधसमर्था सिद्धार्थध्यानासमन ॥ एवमन्वाजयद्यमु, सिद्धं किं ददंता । सुसिद्धरुलरायवत् । अथकायाभिर्
वत्स, गायत्र्यायावत्सदा ॥ नानिषायायदातर्वा, नारुकायकदावन । ॐ शतस्रविषाधल जयमुषिविधः स्मृतः ॥ यत्र दंष्ट्रयवर्णव, तत्त्वानां
यूनवात्सुत । सिद्धार्थकूचकस्माणां, जथाश्रुतिर्मयः स्मृतः ॥ तृणकः कीचममलं, गदनुयविरावथत । कुकिमुकिप्रसिद्धार्थ, आश्रयदुःखकय
कर्म ॥ ॥ ॐ शुभसर्वकायाणां, सिद्धार्थमविज्ञानतः । सुखसौग्यसिद्धार्थ, तथाश्रयनकम्मलि ॥ अयं रुचतिगद्वाखा, तृणकस्तुलरावथत । नि
गाम्यकलसंकाणां, यथागात्मकसर्वगं ॥ द्रव्यार्थसुखमकुल, रावदुष्टमुक्तिर्त । निश्चादितगतनेव, ययत्नवरितननु ॥ याणायातयदंष्ट्रः
न, रावनामिधितनव । जयमानमुवेमनु, सर्वकामरुलयुदं ॥ अथवायत्नजनिर्त, गदं मुक्ताथखलमुख । कवलरुसमकुल, वदलकाकु
युर्ववत् ॥ अथवायत्नसंतानं, नदुर्तनविलम्बितं । विरुविश्रयवरितं, सतयुक्तयत्नयान्त्रितं ॥ युद्धाक्रमश्रागव, अयनाक्रमदिनस्युत्तु ।
क्रमादुसाधकादीनां, वेलाययमुदाहरं ॥ एवमन्वाजयत्नहारं, नरोयत्ननवर्जयत् ॥ मानाश्राटनयुजा, द्विष्टमलादुसाहिता ॥ ध्यानधेस

यः

७३०

वृत्तकालं, कर्तव्यं सर्वसिद्धिदं । मानसं दुजयकृत्, कर्तव्यमविर्भक्तिः ॥ ॥ ॐ तिकां लोचनमहातृणजयटली ॥ ॥ ॐ श्रवणवाय ॥ वक्रा
लुस्ययमालां, संक्षयलावातमया । कदम्बगालकाकारं, विस्तृताकुयतः समं ॥ गतकाटिमितं विद्धि, त्रिगुणं यविनाहतः । कटाहं यिनुनाकाटि
कालबुद्धं हतथा ॥ दशकाटिमिताधूमः, यश्चकाटितमस्तुतः । द्वाविंशन्नवकास्तुत, उययुयविर्भक्तिः ॥ नवनवतिलकालि, यथकथा
विर्भक्तिर्मिताः । यातालसयककस्मा, दूकयककथात ॥ याजनानां सद्रुसाणि, यथकं वत्स संख्या, । अन्कालसद्रुमेकं, यथकस्य मगनन
॥ अकटाहं रुद्रं यश्चकाटिवृत्तं । कटाहं कालबुद्धं, धूमधेवतमस्तुत ॥ नवकासाकवालाध, कृष्णालुद्रवनकथा । यातालस
यककश्चैव, स्ववर्मावधिगात्रं ॥ गतकाटिर्दमाभन, उद्रितं कथितमया । रुद्रं कर्तुमादय, यथासंख्यं निखिधज ॥ शुद्धाकाचमु
धालाकं, तिथिसादुममुक्तिं । स्वलाकाचमरुलाकं, यावत्काटिमूयस्तिर्त ॥ यथासीतिमुलकालि, तृणाधकलितं रुचत । अष्टकाटिजना
खाकु, तयाद्यादकाटयः ॥ विकानकाटिसयकु, लीकलुद्रकाटयः । कटाहार्द्रसाधनता, सीस्तिताकाटिमानतः ॥ यवतावक्राणा

युद्धकस्यानवात्तनु, लक्ष्मणसिद्धिः ॥ नवकाः साकवालाध, द्वाविंशत्काटयानतः । नवनवतिलकालि, कृष्णालुद्रवनकथा ।

विशालसंज्ञकथा

यथासंख्यं निखिधज

पुनः यश्चागत काटिमुक्तिं ॥ कालाग्निना पुनर्युक्तिं ॥ गतकाटिसमुक्तिं ॥ रुद्राष्टकं पुनः ॥ विष्णुः कथातयुनः ॥ मन्त्रसंख्या ॥ १०८ ॥
 गतसाहसमुक्तिं ॥ विष्णुः संयविष्णुः वदनासीतिमुक्तिं ॥ खलुन्धुथाजनानां सहायैर्मूलवदिति ॥ दुर्द्धतादिगुणमिदं ॥ विष्णुः
 वदुलाहतिं ॥ लावृतयथगन्धुः पुनर्युक्तिं ॥ थाजनानां सहायि नवसंख्याक्रमेण ॥ सहायविष्णुः यद्वं माल्यावाम्भुतः
 स्ति ॥ रुद्राष्टकं वाधवर्षध्वं द्विगुणसाहसमुक्तिं ॥ माल्यावाम्भुतसीति यकिरिध्वविनादथा ॥ थाजनानां सहायैः विष्णुः ॥ १०९ ॥
 दमुक्तिं ॥ मन्त्राः यश्चिमदिरुगं सहायगन्धमादनं ॥ कथुश्चकथुमाल्याध्वं द्विगुणसाहसमुक्तिं ॥ यथायुर्वनगानां द्वेधाद्विषयविष्णु
 ति ॥ तथायश्चिमनगानां वासदक्षिणागच्छयि ॥ एवञ्चयंमस्यानु मन्त्राद्विनादथा ॥ थाजनानां सहायि नवसंख्याक्रमेण ॥ ११० ॥
 मुनिवर्षध्वं यद्वं नमामनामः ॥ रुद्राष्टकं यथा सहायनवसंस्ति ॥ द्विसहस्रं सहायैः कथितं विष्णुः मया ॥ थाजनानां सहाय
 कं ॥ १११ ॥ किंयुवमालं ॥ रुद्राष्टकं मवावाम् द्विसहस्रं विष्णुः ॥ थाजनानां सहायैः नवसंख्याक्रमेण ॥ रुद्राष्टकं मवावाम् नवसं

७३७

७३

पुनः समन्वितं ॥ धन्वाकावन्नवदीयं नवसागवसंयुतं ॥ सुलयश्चलतान्यर्धं जलयश्चलतानि ॥ हिमवत्संयुतं नान्नाविन्दुः सवधु
 तं ॥ पुनः कान्ताकुमाजीश्वं ॥ पुनः धन्वाकावन्नवदीयं ॥ ११२ ॥ पुनः कान्ताकुमाजीश्वं गरुडिमागमिमातः ॥ गन्धर्ववदुलाहतिं ॥ कु
 माजीहिमवत्संयुतं संहितं यथमवर्षं ॥ यद्वं सहायैः कुमाजीदीयसंगता ॥ मरुन्धामलयः सहायैः मुक्तिमान् कथयवर्षः ॥ विष्णुः यथा
 वियागध्वं यथाताः सहायैः यद्वं ॥ यथाकुमाजीतद्वं जलयश्चलतानि ॥ कान्तादीयात् यद्वं विष्णुः विष्णुः सागवत्संयुतं ॥ कुमाजीमलयदी
 यं ववाहाद्यासुतयनं ॥ कुमरः सहायैः यथा ॥ मलयैर्मलयैर्मलयदीयं विष्णुः विष्णुः ॥ विष्णुः यथा ॥ विष्णुः यथा ॥ विष्णुः यथा ॥
 धन्वाकावन्नवदीयं ॥ ११३ ॥ पुनः कान्ताकुमाजीश्वं ॥ पुनः धन्वाकावन्नवदीयं ॥ ११४ ॥ पुनः कान्ताकुमाजीश्वं ॥ पुनः धन्वाकावन्नवदीयं ॥ ११५ ॥
 वसंख्याया ॥ थाजनानां सहायि नवसंख्याक्रमेण ॥ रुद्राष्टकं यथा सहायनवसंस्ति ॥ द्विसहस्रं सहायैः कथितं विष्णुः मया ॥ थाजनानां सहाय
 ति ॥ ११६ ॥ लवणादधिमध्वं संहितायनसंहितायनं यद्वं ॥ द्वाधिकासुमहासनं यद्वं कथयामि ॥ मृगयाद्विष्णुः यद्वं ॥

यः स्मृतः ॥ वन्द्यध्वकयागध्व, उरुवस्मान्दिलिखयः । अलकध्ववनाह्व, यश्चिमस्यास्वनन्दन ॥ वक्रमनाकवलिहं, दक्षिणस्यां जयंति
 नि । वक्रमनाकथाम्भु, संस्क्रितावतुवानलः ॥ लक्ष्म्याजनमाननु, उम्भुखलुं यकागितं । उम्भुलाकः कृगको ॥ १ ॥ लाल्मलिध्वतिमूवत ॥
 । गामदः ययवागध्व, सयद्वीयगामतः । उर्कध्वध्ववुध्वो, धागध्विगुलालिख ॥ वक्रः यश्चिमूलकालि, यमालनारुयः स्मृतः । दान
 द्दीनदधिः सयि, ॐ द्धुध्वमदिवस्मथा ॥ स्वादुदः सयमः पूर्व, समुदः यातसंस्क्रितः । दीयवद्वसमूदाला, विस्मार्जकल्यथस्मधीः ॥ श्रीवर्धयः
 नशास्मि, दक्षिणकाटिमितास्मिता । दक्षिणथाजनसादस्य, लाकालाकः रुविस्मृतं ॥ काटिथाजनमाननु, दक्षिणध्वसमूदवाट, । सयद्विगध्वलाकालि
 वल्लसमवस्मृतं ॥ ततोर्ध्वरुतभाध्वयं, ययविगध्वलाकालि ॥ १ ॥ यमालनमहाशन, लक्ष्म्याकाध्विगतिः ॥ १ ॥ दैत्यकस्यवुवाकल्य, काटि
 थाजनसंमिति । ॐ ह्येतत्सवदस्यलु, यमालकयकागितं ॥ वक्रागुस्यसमाशन, किं ह्ययः ययविद्वसि ॥ ॥ ॐ तिकालारुमहातकुव
 क्कागुवर्तननामयदलं ॥ ॥ ॐ ध्वनडवाव ॥ ॐ दक्षिणध्वमाला, यूननवायतमया । ध्वनतत्वादध्वगुणं, वावुलकल्यमीति ॥ ततोद

यावदुल्लकलासक
 गुरुलाद्वि, कालगतगुणकस्मा, त्सरुयगुणितकतः ॥ मायातत्त्वमहाशन, विशालकगुणानितत । जेध्वनकाटियुगितं, सकालमव्यवर्धं ॥
 अमुसंख्यावदाननु, लक्षितत्वं लिखिध्वज । अमुसंख्यलिवतत्त्वनु, निर्गुलनिध्वक्रियात्मकं ॥ निध्वयम्यनिवाराम, यमालातीतगावर्ध । सन्धिद्व
 यात्मकं विधि, क्रियाकालविवर्जितं ॥ नासनमनसदस, वाकिध्विक्लिध्ववता । नास्मिताध्विक्लिध्ववता, तदस्मियनमार्थतः ॥ यनुतनुस
 मीव्य, मव्यसर्वगविदुः । तदवदतिवकव्यं, यनिलिध्वसदावर्तं ॥ अयुनवादनविधि, सिद्धाकस्मिन्महातय । ध्वनवाधायकान, यन
 तत्त्वयकागित ॥ नयुजानतथास्नानं, नयननवध्वनला । नध्वानकावर्धनेव, मूदावन्धनयेवदि ॥ थादतत्त्वस्ययुनगा, विद्वयं दक्षिणकासुता
 नयानिवद्वनानि, नवतानितयासिवा ॥ मारुमादकवद्वयं, ह्यानतत्त्वस्ययायतः । यथावतिहलवत्स, वल्लिहं नैवगकत ॥ तद्वयानन्दसहा
 वं, वावावर्धनगकतं । नययाकसादवासा, द्वाध्ववागतस्यव ॥ अन्धायकवन्धवर्गस्य, दक्षिणानुदवाहमः । नवायिमुनतवर्ध, वागी
 गस्यायितत्त्वतः ॥ उर्वधेलिवतत्त्वनु, वल्लितं येवध्वयतं । यथात्वं निवयनेव, कविर्गृह्यतमुदा ॥ यादकध्विहृदीननु, केध्वित्यु

युक्तसमाहृतं ॥ रुक्मलैश्चिरुथाहृतं ना, त्वर्कशृङ्गयुगात्यये ॥ एकैकावयवकथा, दन्तिनन्धीयुवर्तुत ॥ नेकावयवदकीतथा तत्त्ववि
 निर्दिष्टत ॥ सर्वयवसंयुक्तं सर्ववयववर्जितं ॥ अद्वयनिर्गुणं शून्यं स्वयं सकलनिर्व ॥ यथाश्रुयानकाशीनां, विविगाश्रुवमनकृतिः ॥
 मयूनाश्रुवेसत्वेन, संस्मृतं सकलधनि ॥ तथासर्वपूरावम्, संस्मृतकिलेतेलवत् ॥ श्रुयानयविरागन, सकलाकलतामता ॥ अविश्रा
 गनसर्वत, संस्मृतकिलेतेलवत् ॥ तिलकुसकलविधि, निस्कलतेलमीत्रितं ॥ आध्याधयरात्रनु, नकल्यावागिवस्यतु ॥ सर्वस्या
 धावतुतनु, आध्यायवर्मनिर्व ॥ एवमाध्यायकात्रे, विद्वययवर्ममर्त ॥ ॐ श्रुतस्यत्रहस्यनु, नाश्वययस्यकस्यवित ॥ ॐ ति
 कालाह्वमहातनु तत्त्वयुक्तिवर्धननामयटलं ॥ ॐ श्रुतवडवाव ॥ वतयह्वकालनु, वतमाह्वविश्रुतथा ॥ इहमाधमसिद्धीनां, योत्र
 मृष्ययत्नतः ॥ जयह्वमादिकं दानं, विनिधनह्वलयुदं ॥ कर्मसिद्धिसमाप्ति, विनिध्याद्यागमावर्तुत ॥ यागुकमधुलानाहु, मय्या
 दकविवर्तुत ॥ महास्रानयकह्वयं, सहसाह्वधिकननु ॥ दधिकीवाक्रमधुना, तथागीधायकननु ॥ काशीववर्तुतनेव, कयूत्र

लविलयनं ॥ नानाश्रुतिः निर्वयुक्तं, नेवर्धयुवतादयत् ॥ खलुकीवाक्रमसंयुक्तं, कीवयानसमन्वितं ॥ दीयमालाश्रुयुवता, महावर्तु
 समन्वितं ॥ दातव्याश्रुययत्नन, जयद्विगुणमावर्तुत ॥ यथाश्रुतह्वमनु, कर्तव्यवाज्याकर्त ॥ आचार्यसाधकाद्याव, तथान्यलिवदी
 क्षिताः ॥ युजनीयाः ययत्नन, विरुसाधविनासूत ॥ विरुसाधान्महासन, वतरीगादिजायते ॥ तस्मान्मस्यययत्नन, विरुसाधविवर्ज
 यत ॥ यथाश्रुतादिकं सर्वं, निवायविनिधयत्त ॥ विन्यस्यजानूनीरुमी, यूर्यसंगुह्वततथा ॥ समनुमनसाकृत्या, निवह्वसमर्थयत्
 ॥ लोभार्थशागसिद्धयर्थं, भाक्षार्थभाक्षसिद्धय ॥ सध्यानयालिनासया, सकलमृत्वासमर्थयत्त ॥ युयुजिलिच्छियश्रुय, नमस्कृत्यावदधुवत् ॥
 अन्नदानकतः कार्यं, निवह्वकयूसर्वदा ॥ आधलाश्रुदिकं यत्त, सर्वसिद्धार्थतारुधत् ॥ एवसमासतः थाक, वतस्यवसमर्थलं ॥ सि
 द्धीनांसाधनवत्स, विधानमिदमूलमं ॥ अर्घदानयकह्वयं, सवनीविधिनासूत ॥ अर्घ्यगृहीत्यातत्वेन, ततःसिद्धार्थतारुधत् ॥ यत्रकः
 त्वमविह्वय, यमुदीक्षाकथातिव ॥ आचार्यः सहसिद्धिमु, योत्रयययतीसूत ॥ अन्नसुखं विद्वय, योत्रययययमलनु ॥ अर्घ्यगृहीत्या

युक्तो रूपायैष्यजनन ॥ मनुष्येवाद्यं कृत्वा लयं मनुष्यसूत्रतः । निवर्णकान्नरुदधश्च तदा सिद्धिः कवचित् ॥ स्वयं गृहीतमनु
ध्वं न स्याद्वाक्यजनन । युवरायिरुहावाथ मारुहा सिद्धिः कवचित् ॥ स्वयं गृहीतमनुध्वं न स्याद्वाक्यजनन । एवमस्त्वययत्नः
यार्थयर्थं निवर्णकं ॥ यार्थयर्थं विहीनाय गृहीतं सर्वकर्मसु । सोमसूत्राग्निवृथं ॥ एकागकिं सिद्धिः कवचित् ॥ ॐ गायित्रीसूत्रमात्रं
शामसूत्राग्निवर्णकं । बुद्धाविष्णुश्चन्द्रश्च आत्मविद्यानिवात्मकं ॥ वायकं गुप्तमाग्नियं मृद्वं चैव यजामहे ॥ अथर्ववायकं यजामहे
यजर्ववायं यजर्वर्णकं ॥ मनुष्यमनसायाश्च । कवित्वो यजनन । यथा वै मनुष्यातां लिवरुक् ॥ निवर्णकं ॥ विदस्यन्दमन्दिन
सित्वा दानादाना विवर्णकं । रावाराव विनिर्मुक्तं आनास्थय विवर्णकं ॥ एतत्तु यजमं सूर्यं नरस्य नृयकागितं ॥ ॐ
निकालात्तु यजमं दातुं मनुष्यं यजमं ॥ ॐ गायत्रिवाच ॥ सिद्धिः कामन विविना कार्यः ॥ नृययनिवर्णकं । युष्माक्यं यजमं गायत्रि
दूषया निवर्णकं ॥ सद्भावाकर्मकीर्णं भवेत्किं विवर्णकं । वागलिं गायत्रिवाच ॥ किन्नायं यजमं विवर्णकं ॥ नागदं यजमं

[illegible]

नृकमलेव यद्वायं नृकं ॥ तनतव समर्थं तं तद्वत्तमवव । अतनमायमिन्द्रध्वं ॥ अतिशृणु ॥ ८७७ ॥
 नृकायावेनटिस्तथा । डाअडीयधर्तुध्वं अस्काययनमध्वनः ॥ कर्तकः खगसंरुध्वं गलोगद्यध्वनमवव । दठध्वणीकृटीयेव अटीमर्मन
 भवव ॥ अकसकी० संरुध्वं अमत्रादइ नन्दनः । लागसु सुकृटीकक्षाधनधाननिकिवर्धनः ॥ यंकवृक रुलरुसुध्वं चलस्मोरुमवः ८७८ ॥
 यक्षायोमालयाकध्वं वर्वनागकि संरुध्वं ॥ य० संकर्षणार्हसः ॥ कयलः धाकिमः स्मृतः । अतर्गतके संरुध्वं यूर्वसांदिनि संस्तिर्त ॥ ८७९ ॥
 कवर्त्तिसुध्वं अग्न्यादिनि संस्तिर्त । चवर्गादिकमलेव संस्तिताध्वनिवाहमाः ॥ नामयक्षाकथाः ८८० ॥ ययनाच्चुद्धं । एकलिङ्गमहा ७३५
 दवः अमणानेह गितायकं ॥ नदीतटमहाशनः सममननिकध्वनं । गवां गाधमहाकालं वक्षाध्वनयुधध्वं ॥ एकवृक्षस्तितादली निधिरु
 नवितायकं । माहसुनयिगलः अकलध्वनसालथ ॥ संयामवीवरुध्वं यर्वीरुध्वरुस्तिर्त । वामयथावतयुध्वं नतिथीतिसमन्वितः ॥
 अनामयवसकायाः दधुरुसंमहावलः । दधिरुकीवाञ्छखध्वनः कीवलेवयतयथत् ॥ अकयुध्वरुध्वं यथाऽनवदिहः ८८१ ॥ यलवायं

तमाकव संज्ञानद्वर्चनादिक ॥ स्वाराहामयकल्यं ककुलानयिगानन । अतिरसत्रस्यरुध्वं ककुलरुमीतिर्त ॥ ८८२ ॥ अतिकालावमहाकलः
 ककुलरुयटलं ॥ ८८३ ॥ अतिशृणु ॥ अतः यवयवका मि सिद्धयस्ति विधाः ८८४ ॥ अतः अकलिमायाध्वं मध्वमाः खवनादयः ॥ अधमाः
 सिद्धयस्याकाः वसुधाः समनानिकाः । दक्षिणामूर्तिमागित्य लक्ष्याध्वयतं अथत् ॥ हार्मदणालतः ८८५ ॥ सर्वसिद्धावृद्धावत । विध्वयात्मा
 नलकल्यः साधकानान्यथाध्वमः ॥ दिग्दिक्कसमनुलं यथावर्तनयध्वं । साधनदीनवृक्षात्कं कीलकानिध्वसुधी ॥ पूर्वदिक्कमथागन
 यावदीलान्कलावर्तं । यावत्यय्यटतमदी तावदिह्यकीलथत् ॥ ८८६ ॥ अतः अतवलिनत्वा दिक्तीनानुपूर्ववत् । मनुष्याध्वयकावर्तं दक्षिणामूर्
 तिमागितं ॥ स्वयमूवालिङ्गमा सिद्धार्थं सुयितं नवेः । आत्मवद्वाततः कार्या मनुवद्वाततः यव ॥ कवर्त्तासंयकल्यं दहन्मासंक्रमणः ।
 उरुथाध्वन्यथार्माध्वं स्वधर्तुविध्वयलतः ॥ तनामृतर्यदहं मवध्वं दिहलेनयि । आत्मवद्वासमाख्याता मनुवद्वातिगयत ॥ ८८७ ॥ अकिगलन्यस
 ननु तदासिद्धिः यजायत । नलिधनतथार्थमि मनुथाञ्छरुलसूना ॥ अगकाः यवयवध्वं निवस्तुः ८८८ ॥ कथतसः । तस्मादुकिगतामनु ८

सिद्धिभक्तानुवृत्तवत् ॥ लकिनाशायीविही, लेवीनिवरुलयदा । निवयारिनासाङ्ग्या, यथाशुभविशस्मिवत् ॥ मनुभाहयनागकि, नाद्याकृपुलि
 नीलुसा । द्रव्यदालसितासाधु, नविवन्द्यागिसयरा ॥ उकाशुविविशङ्क्या, ॐ जयिनादिरुदतः । सुषुम्नाकर्मतावृत्ति, कृत्वागुनुमुखनतु ॥
 आनाशुद्विषाकलु, वाययालयवर्तत । विपुलमार्गतायाकि, द्वादशार्कनथागिनी ॥ गमागमयुरुधन, यागिसागिकवयद । यवरावसमाधि
 ल्य, यवानन्दसमभूत ॥ ॐ तिगङ्गादयंकृत्वा, मनुवद्वाक्यमारुधत । नदाककठनीमारु, दीयनन्नाययुक्त ॥ नानाविशसिद्धयस्तु, लकिमु०
 साधयदल ॥ ॥ ॐ तिकालालत्रमहातनु, लकिवर्धनयदल ॥ ॥ ॐ श्रवणवाच ॥ दक्षिणामूर्तिमाधिर्य, अयथाऽयश्चकारयः । हार्मदगंगितः ॥ ७३३
 कृत्वा, गद्याञ्जनतिलनतु ॥ सिद्धथाङ्गलिमाध्याय, तस्यासिद्धाकिनायथा । काटिजायनमध्याय, युताकंगुमुलकनत ॥ श्रवणत्वमवाप्नाति, द
 गंगिरुवभनतु । अकृद्भक्तिकायलन, कवलनरुलयद ॥ निर्वृत्तीकनलयेव, यागश्चारविणयतः । महाकावविनाशय, दृक्कस्यालरुनत
 था ॥ धरायत्रारुणवत्स, अतन्निदलनयूनः । विषमकमलयेव, विषमोवनिवाच ॥ यूर्वशवाथकलयाः, ततः कर्मसमावहत ॥ सिः

द्वयस्तस्यासिद्धाकि, तद्विनोनेवसिद्धिराक ॥ तस्यात्सर्वययलन, यूर्वशवासमावहत ॥ ॥ ॐ तिकालालत्रमहातनु, यूर्वशवाथदल ॥ ॥ ॐ श्रव
 नडवाच ॥ यूर्वशङ्कलानिकीकर्म, योदिकेतद्वयवदि । वयाकर्मकर्मनु, मयाकर्मसोवयत्सुधीः ॥ सुंरुनीमारुनश्चिव, सितस्वयंसाधयत ।
 नातोवास्तुमनकार्य, अनीनानानथाकविह ॥ साधकस्ययववही, नासाध्यातिथिर्यदा । नामकृत्वाययलन, तदासिद्धिरुसाधयत ॥ सवमर्ज
 संकसथ, साधसंक्रयुसंयुत ॥ लिहयुष्येनैवथः, लिहगन्धानुलेयनेः ॥ सुलिलयुजययत्ता, दुष्कर्मसहितानिव । साधनधीयेकन, वक्त
 यानिकल्यथत ॥ दुस्तेवृक्कालिधेयु, आत्यन्तककल्यान । यी० कंकावमकुल, मूर्तिस्याशुद्वयलतु ॥ लिहगन्धानुलेव, यत्कर्मनयना
 न्यसत । दूर्वमृतागिमधका, हामयदुक्तिकर्मलि ॥ लकाकृतियथागत, लकियुक्षियसाधयत ॥ ॥ अथतायलधनेव, माययावायजानन ।
 यागुकंमूलमकुर्वा, लकिरुवतिगाधती । दिव्यकविद्वरुमीशु, महात्मातयुसूवत ॥ लकियुजायततन, वृक्षान्नाथवासुत । यागुकंय
 धायाञ्च, योदिकसंयुतनतु ॥ आदिमवावसानव, विनाथाईयुयोदिक । यूर्वदूर्वातिमधका, हार्मयुक्ताकृतययात् ॥ कृदनीयवमकुली, न

रुस्यकथयामितं ॥ अज्ञातामनुचक्रुः कर्तव्यं धर्ममनुकृतं । उद्यां गोत्रे विलाभन साहकायुक्तं लिखत ॥ मूर्ध्नि संहारवीजं हंकारं वदन्त्य
 मृत । मर्ध्नि भो विजानीयात् । लवो कर्त्तव्यवस्थितो ॥ लघोनामो यथोक्तस्य अमावासी द्वयं विदुः । रंतालुवसतावयुः रुयोगुद्वयन्यसत ॥ यू
 युग्मे वनलोतस्य दक्षस्त्वध्वविन्यसत । वाही वादुसन्धोत । लकवटकवर्गुली ॥ एवमुदिमकावर्कं वामवाहीनिथाजयत । उन्मुखाः
 नूनिर्जयायां गुलुयादगुलीयुव ॥ आदिगार्ककमान्वासा वामखमान्वायधिमे । उथा र्कदन्दि लयाध्व एवामुद्वयुधि र्ग ॥ ८३ ॥ सु
 तथा मर्ध्नि सवर्कं दुत्वा विन्यसत । उकारं कीकद लघु ॥ ८४ ॥ कर्त्तव्यं कर्त्तव्यं ॥ अमर्जायुर्वमनुकुः नासुर्वकलिकासुत । एवमुद्वयुक्तं लि
 ख ॥ ८५ ॥ गार्ग्यथरीषल ॥ अथ मोहगृहवाथ वेहीतकरुलतथा । साहाउरुलकलिखा मृतवत्प्रतिमालिखत ॥ तिस्र्ययुक्तं विधिवत् ए
 केव्युजयत्कमात । अमुमनुललमुल यावत्सयदिननिष्ठ ॥ अज्ञातानकथाविद्या मनुवाकोऽसुदन । कुदथनातसुदरुः ॥ ८६ ॥ लीहमी
 नियातयत् ॥ एतद्वरुस्यवर्गं नास्वार्थयसाकसावित् । कुनात्मायातयत्सर्वा स्मसाद्यस्तनवकथयत् ॥ अथवागलमार्गं ननु नाजी ॥

८४

यद्यसत । विन्यथ्यावकारासं भानयुक्तं दिनयुयं ॥ अज्ञातानकथमनुकृतं कृतनातनकथयत् । ८७ ॥ एतत्सु नहस्यतु मनुचक्रुः दयकालितं
 ॥ ८८ ॥ अनेकानिकत्रीविद्या कमयाकनिगद्यत । तावर्कसनमानुकु था र्कं रुगवतयदं ॥ गजयदकतीकं रु कालिगदकतीन्यसत । मरुवाकालिय
 दयश्च नासं जालितशजनि ॥ नकृदुमुखीद्वि यदश्वाश्वाकवन्त्यसत । मामयर्गुतस्याकं मानूयाध्वयदकतः ॥ स्वाहार्कं वैवविद्यायाः क
 र्त्तव्यकानकाकः । लक्षजाययकर्त्तव्यं सवर्कं रुदामथत ॥ दर्गं लनमेहासन सिद्धकत्रीरुवत । भारुयतगृथिदीसवन्ति सववासूनमानूया
 न ॥ वर्गनयतिनकस्य मानूयश्चककाकथा । अलम्बिगृहयथेया सिद्धानामयिर्गकिनि ॥ अनेकानिकत्रीविद्या मोहनीर्जरीतथा । वगन्नयतिनक
 लो तवृद्धिविभाहिनी ॥ कामधनूत्रियविद्या तिस्र्ययत्रिवर्णिता । स्ववामयादधूलिनु गृह्यवामकवर्ग ॥ द्वावदहलिधर्गार्कं तिलकमारु
 ययलं । वाजदर्गनकालं विवीथयीतिमाधन ॥ भारुयत्यखिलविश्वं विश्वयनिवयुजिता । मनुवाज्यवश्चामि तस्मिन्वाविभाहर्न ॥ मरु
 रुयसुसर्ग्यं स्मर्त्तव्ययत्रियुजितं । लक्षजाययकर्त्तव्यं तिलेहोमेर्दगांगतः ॥ ८९ ॥ सिद्धान्तयमनुकृतं कल्ययादयसन्तिरुः । तस्याज्ञानयवः

कामि कमलकोशसूदन ॥ वदन्त्यन्तरालं ध्वं गूलश्चतदनकरं । वञ्चनीति यदयथा । द्रुक् सत्यनयेयदं ॥ विद्रु सत्यनयेयता, द्रु सत्यनः
 नाकत्रि । वञ्चनीयवतायाञ्च वाच्यत्रियदयूनः ॥ वदुर्थनैथैस्वाहा विदुर्थनयनागती । रुनिनीकुक्वाणाश्च दृष्टतस्करभाहृत ॥ अग्निदा
 रुसमृत्यन्तं महानिगुवन्धित । सुखजनयततस्मा हेतुखीतनसास्मृता ॥ दुर्गादुलाययस्मा रुनदुर्गासामता । विश्वावाहीमयाख्याता, निवव
 कुविआहवा ॥ लसात्ममासतः खाता यूनववाचतमया । कासस्वासनित्यर्थं सिद्धाविद्यावयामित ॥ ॥ डंकाणलमनायत्वं दिववृणं । अ
 ननेवदुमकुलं कुरुस्वाहयत्सुधीः ॥ तावममृतायति यदमृदययत्नतः ॥ ४ तथावामृतवृयाय यदनुद्वितीयमर्तं ॥ अमृतसंरुवाययदम ७३६
 मृततत्त्वकतः यव । अमृततत्त्वमहात्माय मकुययायनागनः ॥ एकदृष्टादिनान्यक्षी वूलूकानिकमात्यिवत् । दिनारुकावयवियिव दृष्टाववः
 यराततः ॥ वूलूकानिमहासन काण्ठासनित्यर्थं ॥ ययतिमिद्धागु विद्याकामद्वयामता ॥ कासस्वासेषुयवृषू नान्यगतास्किनाकत्रि ।
 डंकाणलमनायत्वं दिववृणं अूननरुदकं दक्षिणरुक्कटकीयात् ॥ अमृताय अमृतसंरुवाय अमृततत्त्वममृतमाहात्म्यं ॥ ॥ अथातस्करवञ्च

क४

नं यनमकुलजायत । तदर्थकथयिष्वामि साधनमकुल्यकं ॥ वञ्चनीयवमाशुनु मातङ्गीतदनकरं । यदनुद्वितीययेयवृ, रुतारुंतिनिथाअथ
 त ॥ अमृतनित्यद्विधा रुमवर्णकदनकरं । अदण्यदमन्यच्च तथावर्णवहिन्यमित ॥ योवृद्वययवदं तथावार्थययधिमं । अूननमकुमृथान
 केमायाकानमाववत ॥ ततान्यदिवसमकुस्त्रात्वाकर्मसमावरुत । स्ववामाद्रुममने युवायेवविमर्दयत ॥ ततालकसमादाय वामाद्रुसुलुनज
 यत । सैष्वाधिलेलेलेन यूनववविमर्दयत ॥ डुरुवारिमुखारुत्वा कुमात्रीमकुथरुतः । मूर्ध्निपूयाणितेसाशु दत्वागुसुयदणयत ॥ मध्याद्रुस
 मथेकार्यं निवजगगनसूत । पूर्याननाकुमात्रीय यग्यखिलमकुतं ॥ योवृद्वयययत्सागु कथयलुत्सवृयकं । अविलयनमिदं वत्स निवनः
 कथितयूना ॥ ॥ वञ्चनीमातङ्गीरुतारुं अमृतवञ्चनरुि ॥ अदण्यदमन्यच्च योवृद्वययययया अूननमकुल कुमात्रीद्वयसामूर्ध्निपूयाणामकुल
 दिनदयानि ॥ द्वितीयक्रिमध्याद्रुसमथ स्त्रात्वागुविनालवामुथनामकुद्वयान स्वमकुलवामाद्रुसं विमर्दतदनूधनालकेनायलिश रुयसा कुमात्रीद्वय
 स्याननमकुलिनसियूयाणितत्वागुसुदणयत ॥ योवृकथयति ॥ ॥ यूनववर्णयवञ्चमि सिद्धिविग्रमिगनन । र्क्षावगुकायालितिदककिटिक्किटिगु

ज

ति २

प्राक्कृतवृत्तस्य । भवति च लिख्यते । सामसूत्र्योक्तं यंगतो ॥ दंष्ट्राकाकयद्वयस्य, उदककुण्डलवर्ण । गतायुधतदाङ्गयं वंगथापसुसमुख ॥ य
निष्कृतमिच्छातं, यूरुस्रुद्धिप्राप्तः । अथानकाठिजायन, नागानाकुवगनयन ॥ नागकन्यासूत्रयाग, उक्तमनीयथयया । यातालयनीनिर्दिष्टः
उक्तवाचासूत्रांगणं ॥ वक्रकर्मवयनादि, वृत्तयस्यावृत्तीसूत्र । उक्तयथकामाधि, यातालहाटककितः ॥ यिलीतगनमूलतु, उक्तवासांगतं सूत्र ।
सामयहलकालं तु, गृहीयाद्वमयक्षितं ॥ कृत्वाजयदध्यावतु, गवीणाष्टगुमयतः । यावद्वेकाटिययना, कामकृत्वादिगांगतः ॥ सवर्णकयिले ७१०
नेव, गृह्यतु किमतः यन । धात्रवृत्तयथवाथ, यवानियतिवाययत ॥ तगुक्तिवाजयनमनी, दार्जिणाष्टसूत्राङ्गन । यावद्वेकाटिययन, याह
थरुत्तलानि तु ॥ मुखवधनयययु, जिलाहयविवक्षितं । गृह्यतुनागसेन्दुः, सिद्धायाधिवजायत ॥ तद्दीजमकमकतु, सिद्धावाकयतविजत ।
तथायययमहाग, जायन्ति यनसंगयः ॥ रुमननवयकद्व, वक्रययकिगाकवि । यतालाकयनवाथ, कर्तुयदिहगुना ॥ अकतांगीसमाययः
सवमृद्वन्धितयदा, दार्जिणाष्टकलायत, नातिडीष्टसूत्रगलं ॥ तदलारासरावीन, संयामयतिरयदा । आयाययानमयु, सुययित्वाययततः ॥

त

संस्त्रायवसमायय, कृत्वायुधेजलकतं । तागुयधेवसिद्धाध, यावद्वावविमृच्छति ॥ जिह्वानिष्कृततस्य, कृत्वायवजनुकाययत । खड्गविद्याधनक
न, जायतनागसंगयः ॥ तन्मालाययययय, मालाविद्याधनारुयत । कतिवायादुक्तकृत्वा, काटियाजनवेवजत ॥ तद्वसुधानाद्वत्स, यद्वि
द्याधनारुयत । एववतालसिद्धिमु, काटिजायनसिद्धाति ॥ कारुनुसेयवयमि, मुलीवेकलेकासूत्र । दशमस्वत्रमेध्यासु, विकठाद्वदिमिधुव
त ॥ निजयुगमनुसूयारं, जिह्वुवद्विवत्सयत । निमील्यवामनयनं, वनाङ्गुविविक्तयत ॥ कारुयजायततस्या, उक्तद्वनतिनान्यथा । अथ
वोरुनलीमनु, ललाटवाहदिन्ययत ॥ वनाङ्गुवमेलीनाम्ना, धानयुक्तिकवर्ण । ललाटवसुद्वेजं, विह्वान्मायकवर्णदि ॥ एतद्वहस्ययनमं, कः
थितकवयययय । नदययद्वद्विनी, तथायायनतामना ॥ यमुद्वद्वयसोभाहा, दोनवययतकर्व । स्वप्नमानकयत्नात, युवयमितवाधुना ॥ सह
जंवरुसंयुक्तं, विद्याकादगलाधुतं ॥ अजागद्वनुजिनसि, कामाकमकनायक । अयुतायुधसवीव, दार्जिणाष्टमतकिले ॥ सिद्धायाधिवयमनु
कथययननस्थितं । अतीतम्वहमानक, रुविद्यायवृत्तीसूत्र ॥ उक्तानकुजयन, उक्त, यावन्निजायजायत । कथयननागसंयदा, मनुगकियराव

३३

तः ॥ अथ यद्गमनं वक्ष्ये सिद्धि कामन साधयत् । यतः स साधितेनेव सिद्ध्यावसंवलिनः ॥ ॐ महौं हा यद्गमनाधितथमलिरुदायायार्थितमनं
 दहिस्त्राहा ॥ अननमकुमुखान् श्रीनटकुतायेथत् । जिसकवावन्तुन नतसुत्कासमुद्रवत् ॥ धवलदक्षिणायाममध्यातताविषात।
 अथार्थितानलरुत मद्रवाकं सेंजयरावतः ॥ धवाकं मूलसंगुक्त यथा मद्रसितरुति । तत्पुमाणा मुर्मजिज्ञा कलविं कस्यमरुक्त ॥ ध्याननसंके
 संयुक्तं खनियाननगीकन । सवर्णकयिलाकन गकिनाखनननिलि ॥ समुद्रययगुदीयात् यश्चंगमलसंयुक्त । वगनयतिगकस्य खानया
 यानमियामथ ॥ कर्पूनासाक्षिलिंगश्च जिज्ञयायसमुद्रव । श्वावसमनामिकाव वगनयतिगमुख ॥ गुक्तयोमालिनिर्दुक्त नक्तुक्तसमन्वि
 त । युवयम्यामिर्यवाथि वगनयतिनान्या ॥ नकाथेनामिकावर्क भाराकूममिधित । व्याधिगुक्तसमायुक्त वगनयतिनतः ॥ श्रीकण
 रुसागुक्त यूमरुततथावर्ण । सप्तहमारुयद्विधं श्रीयुवयम्यामिर्यवाथि ॥ माद्रिकटकवर्णवर्ण सक्त्यावावता रुव । अननधजलथन सम
 लनवगनयत् ॥ युगानिरेवसंगुक्त आ० वानिर्गतातिष्ठ । सूर्यासामयुताभाव खानसर्ववर्णनयत् ॥ सामसूर्ययुतकला अजलीमारुनीः

१११

तथा । वगनयतिगकस्य गर्वितावायवन्धता ॥ धालवद्रुषीवसना दल्ललाटलित्रः सूत । गजाहृतस्यसंगुक्त यथाहृतदिननिलि ॥ एकलिंगनु
 संकाश तेलसंगुक्तयत्नतः । खानयानकुत्रेयुसां श्रीलालुवगदलेदे ॥ कयित्रिक्तुदिर्यवाथ मधुनासरुयत्नतः । वगनयत्यलं श्रीलालं धज
 लययरावतः ॥ वाचनाश्चैवमकुलां कूकूमश्चमनःलिला । वतिकालयुतंगुक्त युक्तासंगुक्तयत्नतः ॥ श्रीलालसिजसिदातवां मूत्रयाणाकु
 यादथाः । मूत्रासादासरावन वल्लतनागुसंगयः ॥ संगमयतिनवीन रघुविशायमवित । विशासंगुक्तधूलिश्च मिथीरुतकुकावयत् ॥
 वागीयगुद्विथाइरु तद्रुमारुयत्यल । तावन्मारुयतवृत्त्या यावन्नाययतवृत्तिः ॥ युथाहृतवावामूल मूर्द्धिसंमारुयत्यल । एवमारुत्य
 यत्नत मारुयत्यखिलजगत ॥ अगुर्वचननकृष्ट कूकूमनागकणव । नखध्वजवदावृत्त समरागानिकावयत् ॥ माद्रिकनसमायुक्त धूर्यग
 कुवर्णकन । विवाहधूर्ययदेह वस्तुलिचविषातः ॥ मारुनश्चैवनावीलां विवाहकलहता । कन्यावनलालेक धूर्यसद्वययावन ॥ सी
 राग्यजनयत्युसां श्रीलालश्चैवविषातः । लतनाश्चालुवालेव मायामकुलामन्त्रित ॥ लघुसिद्धयुतिकर्ण हिमकूकूमवन्दन । नखगर्कनयाः

^{१३}
 यूकं धूर्यसर्ववर्णकर्म ॥ यत्किञ्चनम् नामासीत् कमसः यन्निवर्तयत् । धूयथ दुर्गुणकियां गन्धात्मा हयतं जनं ॥ तालं स गेविकं यीत्वा विज
 लयय मातुर्कं । लीतनवा विनाथैर्न वन्धा कनलमूलमं ॥ यदुत्थं क्रियेयं तन यीत्वा गरुनं न भवयत् । धूयथ धानि न र्धु निम्बकाश्च न युक्तिः
 ॥ मन्त्रकर्म तोसादु गर्ह्यदुःख विवर्जिता । भयनादनुसंयिथा ययत्ना लुला मृना ॥ सत्यकतं हि नागुनु यातवानु दिनं ययं । गरुथाश्च लज
 हिता कीर्तय वयथासुखं ॥ दक्षनासायुर्नयं सत्यकलकलाहितं । तदुलाम्बुसमायुक्तं यूर्जनयति क्रिया ॥ नागकलत्रं यूर्नु घृतयक्त
 नुयक्तं रुद्रयत् । दिनययनुयूर्गं अनथ नाना तं वयः ॥ गतवशा मुवर्णु दीर्घं लसहयावयत् । मासमास यथागन मुसम्यक्तं चित्र
 ऊयत् ॥ जनयेत्सुगर्गं नृणां नागकाया विधाना ॥ विजालीकनमादाय स्वर्गं द्वावगतावनी ॥ समरागानि सच्चलि लिता न्या मलकानि च ।
 मासं मोक्षयथागन कयथागा दिनयति ॥ सर्वलक्षणं यूर्नु यूर्जनयत र्णं । यलागवीजरुतिः यीत्वा सीतनवा विना ॥ यीत्वा नलरुतं
 श्रीर्जं यातयदीर्घदिगुक्तः । यजवयथमादृश डडिस्त्रययसंयुतं ॥ वामुत्थिततथाक ऊरुयद्विदिशान्यसत् । माहयति द्विधा तद्व द

११२

न४

मूकमयकनकः ॥ वज्रमानयनदुःखं स्वाहार्कयनिकल्यथत् । सिद्धिविद्या समाख्याता षड्विंशाक्षरसंमिता ॥ नद्याडरुयतीवात्क मूक्तेक्षोमृत्समा
 तया नयमापन स्त्रीययतिमरुजत् ॥ अनामा वामनकनु डमलत्रसंयुतं । रुद्रययुर्गुसीलिखा यटित्वा रुद्रदिनयत् ॥ युतिमामूकदला
 रु सुयितया ययत्नतः । मृगाल्मर्गनुततयुष्टं कर्तव्यमनुवर्तितं ॥ तताजथमहाविद्या भक्तविंशतिरीखाया । तिस्र्यहर्षणीयति अनथद्वर्षणी
 मयि ॥ डडिस्त्रयामुपुरुष्टयः २ माहयः २ अमूर्कं भवणमाय स्वाहा ॥ अथातः संयवर्त्मि विधानमिदमूलमं । दावायनं महामनु लिधनकथितं
 युना ॥ श्रीमाझनलसीलिखा युतिमारुसंमिता । आकम्पवामयादन जयद्विद्यामिमांसात् ॥ डडिस्त्रयवावादि अमूर्कस्य स्वथकथय ॥ दमस्य
 ददिदी स्वाहा ॥ अयुतास्मिदातविद्या ततकर्मकनीरुवत् । दावायथनसन्दहा मासमागानत्रय ॥ दीर्घीवाजथद्विद्या मरीक्षरुलेदायिनी
 अथवाहुजथनिर्या अमृद्यमनुययक्तं ॥ वावाहवाजथमर्क रेलकात्सर्वसिद्धिदं । अयायनयवक्त्रमि तथायुक्ते विधानतः ॥ महामृत्युञ्जय
 मनु कथातयवमार्थतः । एकैकनुस्मर्तमनुवर्णं वदुर्थं सयवहि । यथोक्तानुक्तथाहं व साकारं वयद्वत्था ॥ जयहामायुतेनैव अमनत्रय

यः यद्वालिमविशालिव ॥ विबुद्धयलिवागलि, उच्चाटनिम्वयनेकं । विमनुभारुननसं वल्गुमुकनवीनकं ॥ मन्त्रिकात्यलजातीव, कृत्तवम्यः
 कर्ककर्म । आकर्षणकथायाङ्गं, मारुलाङ्किकीलन ॥ एवमादीनिवान्यानि, कृत्वाकम्मलिसाधयत् । अधारुनिर्वह्यं, अधारुसुखमवय,
 ॥ सामान्यात्मावयुधित्री, वनूपस्यदिनसुधा । कालयेवमहाभन, कलाकाशतथायूनः ॥ यतर्किविनयुरुवलाध, तत्सर्वथावसंरुव । अधा
 वात्यवतस्तुता, नास्मिसस्यलिखिज ॥ अधावाहनतथाव, दूःकनिवदून्याये । स्रवलात्सर्वविद्योनि, ध्वंसयन्तापुसंगयः ॥ तस्मात्किंवदुना ११७
 कन, वल्लितनयूनःयूनः । अधावन्नायवमनु, शिषुलाकमुहयत् ॥ अस्ममनुस्यमाहात्म्यं, रुयःपुण्यजनन । कल्पकाटिसंरुयालिक
 ल्यकाटिलानिव ॥ अनकथायमयध, संसावःयविकीर्तितः । अस्मिन्संसावमानन, यत्थार्यसमयाङ्कितं ॥ तत्सर्वनाथयदव, सद्यद्ववि
 तायिद्धा । एतदहस्ययवर्म, नाथार्ययस्यकस्यवित ॥ सुलिष्याययुदातव्यं, नान्यस्यदुषजनन ॥ ॥००॥ अधावसाधनं ॥ ॥ समाधायकात्ता
 रुव ॥ ॥००॥ अधाव ॥ यद्वकिणाकिर्ककर्म, योदिककद्वदवहि । वल्गुकर्म्मलिमध्याङ्क, सावथत्सुधीः ॥ सुमुनभारुनवेव, स्मिन्सुथ

उसाधयत् । विद्वधाच्चाटनवत्स, संधाकालमुसाधयत् ॥ वातोवासुमतकार्या, नात्रीलान्नान्यथाकवित । साधकस्ययथावद्गी, हीनासाधति
 धिर्गता ॥ नामं कृत्वायुचनन, तदासिद्धिसुसाधयत् । सवयगसंरुक्कसं, साधसंरुक्कसंयुट ॥ लिहयुथेधनेवयेः, लिहगन्धानुलेयनेः
 । सुलिहयुजययत्ता, दुष्काङ्गमहिर्तलिर्व ॥ सांगनयोमरुकन, वल्गुलाङ्गनिकल्पयत् । कस्येवकलिदीर्घमु, आर्यकेनङ्कल्पना ॥ यो०००००
 नमकुल, मुर्धिशयद्ववेलु । लिवेनशुद्धवलेव, वमठकवमंउद्वननययत् ॥ दूवामृतापिमधका, हामथद्वनिकम्मलि । लकाकृतियथापन
 लान्दियुक्षियसाधयत् ॥ ॥ अधवायुलवेनेव, माययावायजनन । यागुकमूलमकेवा, लान्दिरुवतिगाधरी ॥ दिव्यनविकलोमय, महात्यात
 सुसुवत । लान्दिःयजायतनन, नूदगकाथवासुत ॥ ॥ यागुकयवधायङ्क, योदिकसंयुटतथा । आदिमध्यावसानव, लिधायङ्कयुथोदिक ॥
 युक्षीदूवापिमधका, हामानयुद्ययुतद्वयात । शुद्धनयवमकुला, नरुस्यकथयामित ॥ आकाशमनुशुद्धु, कुरुवातुमहादुर्त । उजावववि
 लोमन, मारुकायुगुलिखेत् ॥ मुर्धिसंरुववीजनु, हंकारवद्वननययत् । लयोभनोविजानीयात्, लयोकापुववसिन्तो ॥ लयोनासायुठी

तस्य यमावाहयविदुः ॥ रुद्रकानसनात्रय ह्योगलुद्धयान्यसत् । द्यूगमनुमधोतस्य दक्षस्य दक्षविन्यसत् ॥ तथावाहोवाहसन्धौ
 कनसन्धौकनगुली । एवंगतिः कानार्क वामवाहोनिथाजयत् ॥ दुन्दुजानुनीजंथ गुलुयादांगुलीयुव । कृदिगार्ककमानास्य वाम
 खंर्कः ॥ १० ॥ डयधिभ ॥ थाईदक्षिणयाध्वे एववामः ॥ वरुधर्ग ॥ १० ॥ थाईदक्षिणयाध्वे एववामः ॥ वरुधर्ग ॥ १० ॥ थाईदक्षिणयाध्वे एववामः ॥ वरुधर्ग ॥ १० ॥
 पुकः ॥ कः ॥ तथा । अमऊयुर्वमनुकु न्यसुवर्कलिकासुत ॥ एवमुयुर्वर्कलिखा धन्यागावधरीषः ॥ अथमारुगलवाध वै ॥ १० ॥
 रीतरुलकतथा ॥ साहाउरुलकलिखा मृतवधुलिखरुथा । हिसंधीयुर्वविधिव दकेकथुदथतकमात ॥ अमऊमनुलगाधुल यावत्
 कृदिनानिह ॥ आहूध्वानेनयाविद्या मनुवाकोऽसुदन ॥ दूदथनामसुदः ॥ धुलीरुमीनियानेतथत् । एतदहस्ययनम नाथायय
 स्यकस्यविह ॥ कुनात्मायातयत्सवा तस्माद्वत्तेननदथत् । अथवागलमागनु नसुनातिनयन्यसत् ॥ विनयत्यावकारास ध्यानयुका
 दिनगर्ग । आहूध्वानेनयामनु हाननाननकुदथत् ॥ १० ॥ एतत्सवरुसुनु मनुकुदयकालित । अनेधनिकनीविद्या कमयाधनिगयत् ॥

तावर्कसनमानकु थाईरुगवतयद । गाजयदन्नमानकु कालिगर्द्विधान्यसत् ॥ मरुकालियदयध्वान् मसिणालितराजर्ग । वकः
 ककुमुखीववी यदक्षसद्वनन्यसत् ॥ माभयध्वानु तस्यार्क मानुयाध्वयदकतः । स्वाहार्कथेवविद्यायाः कर्तव्यकानकक ॥ लक्षजा
 र्ययकहर्वा सवधुधनुहामथत् । बर्णासनमहासन सिद्धकर्मकनीरुथत् ॥ भारुथत्युधिर्वीसर्वा सदवासुनमानुमान । वलन्नयतिग
 कस्य मानुधध्वकाकथा । अर्लध्वेगुहयत्यया सिद्धानामयिगकिनि ॥ अनेधनिकनीविद्या भारुनीजमनीतथा । वलन्नयतिगगुर्णा त
 युवद्धिमाहिनी ॥ कामधनुत्रियविद्या हिसकयनिवर्हिता । स्ववामयादधुलिह गृध्रवामकत्रणु ॥ दानवहलिधनार्क मिलकीभा
 रुयत्यर्ल । वाजदलनकालेधु विवादधीतिसाधन ॥ भारुयत्यखिलविध्व विधयर्गिवयुजिता ॥ ॥ मनुवाजयवधुमि तस्कनाः
 लीविमाहर्न ॥ मरुधुयसुसर्वसु सारुवार्हवयुजितं लक्षजाययकहर्वा मिलेहर्मिदगागतः ॥ ततः सिद्धययमनुः कल्ययादय
 सन्निरुः । तस्याद्वानयवधुमि कमलकोऽसुदन ॥ वदाधकुरुलगाध मूलदकदनकनी । एहीतिवयदयध्वान् दक्षसत्यनः

भयदं ॥ विष्णुसंस्थानवत्ता नूदसंस्थानवत्ता । नक्षत्रमायवत्तायाश्च वागध्वनियदंयूनः ॥ वडुर्थनक्तथास्वाहा विधयंरयनागिनी । रु
 लिनीकृत्वालाश्च दृष्टतस्वनमाहन ॥ अग्निवाहसमृत्यन्तं महानिगणवन्धित । सुखजनयतयस्मात् शलस्वीतनसास्मृता ॥ दृग्दुलान
 ययस्मात् रुनदगावसामता । विद्यावाङ्मयाखाता लिववर्कवृञ्जवा ॥ तस्मात्समासतःखाता यूनवथायातमया । कासस्वासनिवृ
 त्यर्थं सिद्धिविद्यावदामित ॥ ॐ आकाशसमानत्वं हिववृण ॥ अनेनैवमुमकुली कंदुसंयादयस्सुधीः । तावकमृतायतिथयदंसमूहयः ॥ १११
 ययत्ततः ॥ तथायामृतवृयाय यदलुद्धितीयमर्त । अमृतसंरवाययदं समृततत्त्वततःययं ॥ अमृततत्त्वममृतं मन्त्राययायनागर्त ।
 एकदद्यादिनायाश्च वृल्लुकानिकभात्यिवत् ॥ दिनासकायविधिथ दद्याथवयराततः । वृल्लुकानिमहासन कासस्वासनिवृहय ॥ ॐ य
 यदिरुसिद्धादु विद्याकामदद्यामता । कासेस्वाससकल्यश्च नान्यमुतास्मिर्गाकति ॥ ॐ आकाशसमानायत्वं हिववृण । अनेनडदकंदकंदे
 रुसुगृहीयात् ॥ ॐ अमृताय अमृतवृयाय अमृतसंरवाय अमृततत्त्वममृतमाहात्म्यं ॥ ॥ धवलासिकावर्कं नयतिवल्मुख ॥ यादं मि

यसमालिख्यं लघुनावामयालिता ॥ तन्मलादवमायाति नान्ययूनममिद्धति ॥ ॥ श्रीरागान्धियलीलाश्च विषयकमवदितं । लिप्यदका
 लिर्लिङ्गं नार्याकामयतययं । यावावतमलंरुंजा स्वतात्यलसमाक्षिकं ॥ लाशलयनमित्युक्तं वीजसुसुकरययं । दवदालीरुलेधुर्धुं यि
 यलीमधुसेयुतं ॥ दावलीथानिलयन उद्यययितीतिवर्धनं । काकजिह्वाववाकृष्टं यियलीसकतपुलाः ॥ आत्मगुक्समायुक्तं वलीकन
 लामूरुमं । स्वतायवाजितामूलं वावतासहयीयथत् ॥ तनेवतिलकंरुत्वा ययिगतिवसीनयत् । दण्डुत्यलमूलकु मधुनासहयीयथत् ॥
 गुटिकिहत्वायासामूलनसहदीयतसावह्यारुवति ॥ मरुसुगन्धिकामूलं कटिबद्धगुंरुंरुमेयति ॥ ववाहकाकमूलमुदकनयीययित्वाः
 यादतलमुदयत् ॥ गुक्सुसुं कवाति ॥ मयूवलिखामूलं आत्मगुक्लयीययित्वा स्त्रीलांलिवसिदाययत् ॥ सासुततुदगातुवति ॥ यवका
 क्षिजातीयुथलसेरुवृर्धुंरुत्वा वनीजितनना नानीयासीत्वमुयतिशि ॥ वक्रदलीमूलं मुखयक्षिर्धुं गुक्सुंरुयति ॥ अग्निवांसुकलमूलं मुख
 यक्षिर्धुं नानीवस्थावति ॥ सलामूलंतामूलनसहुरुदयत् ॥ ॐ ह्रियसायदृशायारुवति ॥ अथान्यलगातावक्त्र यथार्गलुगमुख । नमस्कात्र

युवाद्यस्य सर्वगद्वक्तृतालिखत ॥ समुद्रस्याथसथथा ममसिद्धिक्थायुनः । क्वचस्वाहावहथायि मकुवाजडवाहताः ॥ तिथिसंख्याकवेः स्वातं न
 धर्यं कस्याचित्सूत । अमनमकुमुखान् अथययुयमूलम्वा ॥ सयधवावर्तिर्तं कथा मुलांमयतावमथत् ॥ तनजामितामार्तिं क्वचतनावसंलयः ।
 ॐ स्थाततसत्रहस्यकु तवस्त्रहातयकागिर्त ॥ सत्यं सत्यं महासन कथितकुमयातव ॥ अथान्यसंयवश्चामि अगदसर्वसिद्धिर्त ॥ यववर्णं
 विद्यावर्णं गामुदयुतसर्ज्वं । येष्टीमधुसमायुक्तं मुखार्द्धं नमूरुमं ॥ मुखं रुवति यद्धारं पादो यद्धारं लायमी । शिथारुवति सर्वार्थं सुयुवा
 जकुलं भुव ॥ अथद्वर्वाववाकृष्टं यिष्टीतसत्रसं ॥ वितिरुससमायुक्तं अनामिकासुक्तं समायुक्तं तनथागनमधवावी कावथहिलकाहमं ॥ एव ११८
 माहिवाथागा नवनावीवर्णकवः ॥ वक्तृतालितां लादकं गक्तं वयासरुयित् ॥ मुलांनक यवार्द्धं नयति ॥ ॥ अथगुजायुयनकं नतात्याद्य दक्ष
 स्यानसाधयं वामयुष्टं स्वस्वरुवति ॥ ॥ तनमूलनकटिवाधन आमवर्कनेति ॥ तनथानिलयनं कल्यासुखं यववतिस्ती ॥ काकडीयासुलवाव
 नयासरुयीययित्वाहिलकं कल्यासर्वं नयित्वावति ॥ वक्तृदधीवयायुं मधुनासरुयीयथत् । लिङ्गलयनमधवावी नान्यनुयतिमिद्वति ॥
 मूलं ३

नां विद्वत्तातसमलतु वायनाकनित्याजितं ॥ कार्यासमनिष्टकु शुक्रघृमिदमूरुमं । वटवृक्षजटागृक्ष कांजिकनशुयीयथत् ॥ गात्रस
 नमर्जं शीत्वा वक्तृतासावनागनं । शीवर्जलसंयुक्तं मर्जंगवानवात्रिलाथवा ॥ यीत्वा सर्वगहनं क्वचि मूगकुसुमनाम्यथा । वृक्षं शीवर्ज
 तावर्जि र्हेलां गावसंयुक्तं ॥ यीर्तं गाधयतवर्ति मूगवाधनदूर्जयं । मूगोशीवर्जलयुतां तिलरुससमंमधु ॥ निवक्तृयिवतयकु साया
 नयाधिनागनं । माहिर्जनवनीर्तयवर्णं नगवला अतिवलावावला सर्वं एकीकृत्य सद्यति स्फुलीकवला मूरुमं ॥ रुवतवमूयलायमं ॥ नाव
 नीर्तववाकृष्टं वलानागवलातथा । क्वचमर्दनमित्युक्तं रुवतिकलसायमी ॥ अगुर्वगुर्गुलं वैव वृक्षं नीलात्यलकथा । गुठनथाजयित्वाष्ट
 यथत्सुतमं वृक्षः ॥ वाजकुलनकागकुत् युजावमर्हतीलरुत् । आधितावगमायानि नागकायाविवात्रला ॥ अगुर्वगुर्गुलीया सवन्दनः
 निवालिक्वायुनिर्थासं गुठनं समरार्गकं त्या तनात्मानं धूययित्वा गक्तं वाजकुलं मदी वाजार्तवगमानथत् ॥ अथसर्वयनिमाल्यं एकीकृत्य सु
 यथत् । यस्यागुरुदहलां निक्षिप्याद्याटनं रुवत् ॥ विहीतकसमथामूलं एकीकृत्य सुयथत् । गुरुद्वारुवैवत्स तगकलहायजायत ॥

खंजनीटस्यास्ति सय्यगीवाग्निर्गतेर्मावनर्क, यस्मिन्वृक्षदीयत धूपसदृशमूलनसहयतति ॥ सुवर्णसहालिका मूलं मुखयक्षिप्य शूतजथारुवति
 ॥ जयकी मूलं मुखयक्षिप्य, शूतजथारुवति ॥ जयकी मूलं मुखयक्षिप्य वावहात्रजथारुवति ॥ वनारुकाक मूलं रुक्मवध्रीयात् वावहात्रजथारुव
 ति ॥ कन्दमूलं यथानक्षत्राणां द्रव्यसात्रकयत्रुन विकथारुवति ॥ हंगनाजस्य मूलं आत्मपुष्पकलीषयित्वा अक्षिप्य शूतं यथयथातिर्गतं कली
 कथाति ॥ नीलात्यलमयनाजितामूलं ताम्बूलनसहयणीकथाति ॥ कंकांलानि सुषिञ्चानि ॥ ॥ हंटिकामूलं सुष्ठिना सहयिषयित्वा रुक्मशूकयत्रुः
 क्रिस्फुरकथाति ॥ कंकांलानि सुषिञ्चानि गवाक्षीनविलयितं । नासानुशुभ्रतवकु, जलमीनावतिष्ठति ॥ ॐ हूं सः उरुथाः याथ, वाचनार्ककर्म ७०२
 नहु । कीचलसंयुतं लखा, सुयथरुक्षीनमधुतः ॥ शुद्धतदगिरिद्धि, स्फुराकुं सुयथकुलेः । वहुः यकात्रुवन, कीकात्रमधुनालिखत ॥
 वायुमण्डलकम्बाक्ष, तदन्वयार्थिकुत्र । कीकात्रमधुमनाम, रुतावेयकुमूलं ॥ धटसंवात्रिलमकुः, सख्यनामधुसंलयः । स्वासनुवाधय
 रुक्म, तुलितं तुलयायका ॥ यथाभूककुकर्तुं, तदाशुद्धातिरुद्धय । अथानीलगात्राक्ष, गृध्रातल्वनमधुमुख ॥ यत्रविक्षातमात्रं, लस्यन

कायजायत । नमाभूसूत्राणां नमाभूसूत्राविकाणां, यातालानिवासिनीनां तद्यथाविस्मयल एहिः २ मालेनि २ यात्राकानां विधिठकानां सलहानां विज
 लानां वनारुकाणां पुष्पानां सर्वसस्यां नरुकाणां पुष्पवधामिस्वाहा ॥ इयवात्रमस्यनकीवाल्काजर्कं पुष्पलालरुक्मयुतं एकविंशतिश्रीवेष्टु सधाय
 दुर्वतालयति ॥ अमृतिनिवात्रलावाहावन्धनवद्धाविधः ॥ यत्तद्वयुनधाम् पुष्पयुग्मकं स्वाहा ॥ सततजायाश्चेवत्स दाननालयतिद्विजात । सर्व
 क्षत्रवर्गमर्क, वडकवमूदाहर्तं ॥ मनुकायत्रुवधामि, निर्मथ्यदधोघृतमिवाहर्तं । ॥ यत्तयुवालिर्ममन्त्रा, सयधोविहृतानिष्ट ॥ अथोतनायि
 नधामि, दुःसाधमयिथद्वना । ॐ कात्राक्षे स्वाहा नमः अर्कमधुनिथाजयत् । पुष्पुर्लसकजयन्, रुक्षीयकविद्यावर्ण ॥ ॥ सिद्धिविधायिवः
 अमि, गृध्रातल्वनमधुमुख । कुल्युग्मसमूहय, मूल्युग्मकयनर्क ॥ कुल्युग्मयुनः यथात्र, महाहृतहवतथा । युनर्वद्धयाह्वयि, स्वाहाक
 नुसमूहवत ॥ अत्रनमनुमूथान, सयधोवर्हितययः । यात्रवृत्तयवेवत्स, कनारुथायथद्वधः ॥ वहुमादिनमधावी, वहुर्थकनिवात्रा ।
 लिधनवर्धितवत्स, विधानेदुविदुर्लभं ॥ वधुर्ककालमावृष्टं, वरुधस्यस्वनाचिर्तं । विन्दुमसकसंरिन्, विकथत्कनमधुतः ॥ दण्ठय
 ३४

दृष्टतादीन्, दृष्टान्प्रकृतयः ॥ अनेन सदृशमनु, अहकर्मनदृष्टत । दृष्टयदृष्टीतयेः, रुतासाकिनिकादिः ॥ अर्कमूलत्ववधि
 द्या यीतनगीतवानि ॥ सद्यश्चसुसर्वम्, निर्विषयकृतकलात् ॥ हिंयुश्चरुनितालश्च, माहुर्लंगनसान्वित । कृयाधुक्कानुगुटिका, दृष्टिकं
 विषनागिनी ॥ ऊर्ध्वं विनताननं रुद्रस्वरा ॥ मनुमोदतामूलवृक्षेति खित्वा रुद्रादीयत तस्य एकादिकं द्वादिकं त्र्यादिकं विषमद्वयना
 यति नागुचिर् ॥ नमः कर्णवनाय मसकानिधुं वक्षामिस्वरा ॥ नाननसदृशमनु, मसकदंशनिवावि ॥ कुंभकश्चरा ॥ अनेनैवविं
 तिवानं डदकं वृक्षकमरिमन्, बहुदिक्कथितमसकायद्वयनयति ॥ विष्णुगसात्रयलभकं रुनीतकीयलभकं आमलकीयलभकं गुणयल ७५०
 यदभादकं कृत्वा रुद्रयत ॥ आमावातयनागर् ॥ वाक्यीकायलभकं सैन्धवं अजादीनं समरार्गकत्वा गाम्भूषणसमायुक्तं स्तुतव्यतामुहा
 ॥ रुद्ररुनेकात्रयत योः, कृष्णलघनिवावि । लोहवर्णमासैक्यं विरुलं तनयशनरावयित्वा आतयसुययत ॥ वाक्यीवृक्षकर्म
 त्वा आलाय रुद्रयत ॥ औष्णिकीयलशक्या, सकत्रागलार्थकं नानयति ॥ द्वाविमीकसुमनसैकसूरनसैक्युर् ॥ तस्यदद्यात्
 का२

॥ नासासृग्गृहवर्ण, सत्यसत्यं निखिधज । गवांघृतीगर्कवाच, कृः
 नमनसमन्वित ॥ नासासृग्गृहवर्ण, सत्यसत्यं नमनसय ॥ शुषर्णं विरेलाथेव, चविकाविगुसैन्धवं ॥ सीवर्चलं गृहधूमं, तथा वैवजसाश्च
 न । कपीसं सङ्कि काङ्गानं, यवकीयसमाधिकं ॥ मुखसंस्तुयागुटिका, डयजिह्वामलयदं । नागथनागसन्धरा, नागकायाविवावला ॥ कद
 लीकन्दं सगुठनघृतनसहयावितं । रुद्रितीयातथकृष्यं, कृमिजालनसंगय ॥ गित्रिकर्णिकायामूलं, अथवाचवृक्षवावली । गाम्भूषणसमयि
 द्या, गलुमालाविधादिति ॥ चनलुमूलदकीय, कनश्चरुतिलासुथा । लथननागयस्याशु, गलुमालासूदुःसर्हा ॥ सामवाजीरुनीतकी, विष्णु
 गसर्षयानिव । कनश्चरीवीजगाम्भूषं, तेलकृष्यद्वयव ॥ सामवाजीरुतं वृक्षं, नवनीतसमाधिकं । लीटककानुद्यलश्च, प्यतकृष्यद्वयव
 नयव ॥ यश्च गवांघृतीदश्च, रुद्रितालीमनःलिला । यवगाम्भूममायाणां, मूलवैतलुलकथा ॥ यामाददृश्चकदृश्च, गलुमालाविचित्रिः
 का । रुद्रिडद्वरुनेनाशु, रुद्रमिन्दानेनियथा ॥ अथातः सिद्धिविद्या व्याख्यासामस्यथा । कुंभिमवकनिवासिनि, गत्रदक विषदकम

अजीर्णं प्रीहकृष्टवातलं ॥ गुदरुध्नवं कुरुधर्ममरुतिष्णामिस्वाहा ॥ अनया सकृदावर्तितं ता ययस्युधयिवति ॥ अर्धनाशयति क्रियं रुद्रमिन्द्रा
 गनिर्यथा ॥ दग्धारुस्मयलासस्य यानीथया यथं द्युतं । यद्विकयुक्तं रुद्रा अर्धनागीयमुच्यते ॥ धर्णीरुलन्देकीनिष्णामूलनधाणीजलं
 गुग्गुलनासमयीत्वा रुग्णद्वयविनाशनं ॥ विठिर्गन्धर्वकृष्टं धायेहिं गुग्ममं गिला ॥ कासस्त्रासवहिकायां क्षौद्रयुक्तं लहयत ॥ कलत्रमा
 हलंगस्य सैन्धवक्षौद्रसंयुतं । आधकनसंयुक्तं दिनान्करुद्धयद्वधः ॥ यथाहानः समायुक्तः कासं रुनति नान्यथा । यथासूणीसटी
 मूर्ध्नि वतयति तालकं ॥ गुठंदगगुलंदद्यात् वृष्टं कासरुनं यनं । निखियिच्छुदग्धरुस्म यियलीमधूलदितं ॥ विहीतकस्य बीजानि स
 रुमध्वा सहिकुजित । हिं गुग्मोवर्चलागुणी र्थीतं कथितवात्रिणा ॥ सद्यः पूलरुनंथाकं सूखाधूनस्यदनं । तपुलीयकमूलकु विद्यात्पुल
 लना ॥ लकवामधेस्यरिणां बीत्वाहीसायनाशनं । धनमूलकाधयित्वा ययहं यिवतं रुयः ॥ तस्य कृष्णानि नान्ये रुद्रमिन्द्रासनिर्यथा ।
 मलकीसागरुनीतकीसागुग्गुवीरागनिम्वयगुगलीतादकनयस्युधयिवत् ॥ अद्यादगकृष्टं नाशयति ॥ अमलकीरुं गनाजस्य न

१७१

स्युद्धा अर्धनाशयति ॥

सनलारुकाजनां अर्धनाशयति ॥ तपुलीयकमूलकु उदकनयिद्यापीतं रुद्रकूलनाशयति ॥ सूत्ररितगत्रमूलं यीययित्वा लघादातयः
 लूताविर्धनयति ॥ नित्रिकण्डिका मूलं वर्धितं गलगहनयति ॥ अयामागमूलं सैन्धवकांजिकनसरुतासराजनसंयुध अक्षिणं जयत ॥ विवि
 टनयति ॥ कनः मूलं महाकालमूलं तपुलादकनयायथत रुद्रविर्धनयति ॥ याणमूलं तक्कणसरुयीतं अहीसार्वनयति ॥ धतयूनं नवा मू
 यस्यातदस्य विर्धनयति ॥ मन्दावमूलं क्षीवलयीतं वार्तनोशयति ॥ कूटजमूलं वृष्टं कृत्वा मधूनासरुलया दयानाहीवगनयति ॥ काकडी
 द्यामूलं उद्धादकनयातयां विष्टं रूनाशयति ॥ घृतनयद्वनं नाशयति ॥ घृततपुलादकनयातयां सद्यः रुनवायुर्थकं नाशयति ॥ क्षीवलायातयां ॥
 मरुतुधिवनं नाशयति ॥ तामूलं नलीतादकनयातयां युद्धनं नाशयति ॥ अस्यामूलं कर्णिवद्धा अक्षिनागनयति ॥ तां वृली हिं गुग्मया पीतमागुणीरुद्राद
 वनाशयति ॥ तद्वृष्टं वाघृतकनसरुयीतं उदकमूलं नाशयति ॥ तं गुठनसरुयुक्तं वातकारुनाशयति ॥ तं उद्धादकनयीतं धर्मायनयति ॥
 तपुलतकायां र्थीतं मूगकृष्टं नयति ॥ तं पुठिनासरु रुद्रितं यिहं नाशयति ॥ घृतनयीतं खणुसकं नयासाधयति ॥ कायमायीमूलं निखिविद्यानि

दिक्याति ॥ कृष्णस्तिनामूलमृष्ययक्षियाखझादिकवात्रयति ॥ साखाटमूलवर्जितनगल ॥ वनायति ॥ अथतटहरीमूलतलुलनयीतं अयस्मात्रीनायति ॥
 साखाटमूलवात्रिणायिषयित्वालयनवातगर्हनायति ॥ ॥ अथान्यलेशतावश्च थागवाडीमहीतल ॥ यिद्धिनीयकसंगक, रुद्धिवाजवसक्तथा ॥ गुठ
 तुजिदलावूर्ण, स्ययथत्कारिराजन ॥ मासमावकुतगुम्, तताद्वयविवक्ता ॥ गिबभुलर्यतन, कलदंलितारुधत् ॥ विन्यश्चधातकीलायः
 गजयिथलितालक ॥ कृष्णमाक्षिकसंयुक्त, कथितसवतितावजित ॥ मूससीवीनवूर्ण, सममाक्षिकलेहित ॥ वालानाश्चविभाक्षुर्द्धि, अतीसात्र
 रुधयन ॥ नागवनिम्ववूर्ण, ववताययुर्तयिवत् ॥ मधूयुकुतयेत्वा, सीतलिकारुधत् ॥ यलवश्चसंलीकार्य, धीकावननमवव ॥ अक्षारुव
 नर्तजहा वन्दनयिवततयः ॥ तस्यालीलिकोदार्थ, नरुवल्गुलाम्बुना ॥ अयकुवर्ध्रीमान्, काष्ठकानिदुर्विगति ॥ कुमललखयदकान्, यथावश्चमा
 हतव ॥ मुनेयार्कन्दरुवना, समविष्ठाक्षवृद्धका ॥ आठगाश्चोदगसना ॥ गुदीदतिथयः ॥ सख्यश्चरुर्द्धि ॥ काष्ठकभूतथातथा ॥ वहुर्द्धिमुर्द्धि
 उदकयुकाश्चसुव ॥ वत्तावः ॥ काष्ठकाश्चान्, तेषुविद्यालियद्वयः ॥ अं दीपुं की वीजावननआगन कुमलिवहुलखयत् ॥ यस्यादितिष्ठतवल्म, दा

१८२

मि२

म२

ववायकुभुलम ॥ नरुवतयुगथोवम्, तस्यालीलिकारुधत् ॥ कुंकारवदययुमत्तु, वाणुलकुमात्रकस्वाहा ॥ एतलानसंभुद्धा, सयवात्रमृदंज
 यत् ॥ निवाथागवसर्वम्, दकमात्रयगसात ॥ कुंकारवदुीनमःस्वाहा ॥ एतनमकुमुवान्, सहुलाननमकुयत् ॥ वामयालिनिप्रदया, द्वि
 भावर्द्धिनितायत् ॥ वल्गुर्द्धिद्विद्वर्द्धि, अक्षार्द्धलिखदीयित ॥ वाथत्त्वकपुंथाम्, वायिनागनमृद्धम ॥ अजामूर्धसैन्धवव, मूलकुवन्
 लस्यत् ॥ स्वर्दयार्कदलध्व, कर्णमूलकुवेहित ॥ वत्तावावावूलीवीजा आठगस्वत्रमधगा ॥ वामरुश्चरुसंविद्य, विद्वभागविनायत् ॥
 कृष्णमायस्यावीजानि, सर्वथेऽसंरुथाजयत् ॥ ययसासुर्धिवारुद्धा, नात्रीगर्हकुविश्रुति ॥ दीवश्चसैन्धववृद्ध, यतेनसहमिषित ॥ तलेवः
 यीतमाकुल, नात्रीगर्हकुविश्रुति ॥ यिज्ञाययिज्ञकनाय, यिज्ञयुयिज्ञलावना ॥ विज्ञलामधुसंरुद्ध, सयिनाकधवायव ॥ ॥ ॥ ति सवसमा
 सन, कथितयावृतीसुत ॥ वविसहसात्समुद्भूय, समादायविनिर्मित ॥ अटसहसमिदकुर्द्ध, कालाखानामनामतः ॥ यदाथानिकसंकीर्ण
 सुर्वसिद्धिमहादय ॥ तवसहनवत्ससा, वरुस्ययकटीकृत ॥ गायनीयययनेन, यालवत्सतर्तवृध ॥ सहलारुधयवायि, वायकात्रलभ

व ॥ मायान्वितसठिकुत्र निःसंशयकलहयिथ । कामिनिहारसंयुक्त वागिनीतार्किकतथा ॥ निवरुकिविहीनाय गुवरुकिविवर्जित निः
 कान्वितदुर्मागसि दीर्घसूक्ततथैव ॥ नदयनिवसद्वाव मन्याययथवर्हित । आतापानप्रकयाकि यशस्वरनविद्यत ॥ यस्मात्तुययत्तमास्तु
 य नदययस्यकस्यवित ॥ निवाहुवृत्तनीयश्च गुत्रार्किसुनिश्चला । तस्यथयमिदंज्ञानं नान्यस्यशुक्लवाचन ॥ ॥ॐ॥ कालाहवमहातकुम्भ
 द्यात्रासुदिनासुवृद्धियत्रियालनायठलं ॥ ॥ समाकृष्टदंष्टरुत्कालाहवनामनिवसिद्धाकमिति ॥ ॥ गुरुमस्तुसर्वदा ॥ ॥ निवयीतिप्रमु
 रसंवृत्त४२थदं श्रीशुक्लानीर्णकप्रवीणिन श्रीकालिदासनसंयययादिना ॥ ॥ उमन्नीययतर्क कालिदासनसंयययादिना ॥ ॥ अमनप्रुथयागत तथा
 प्रकृतयास्तुम ॥ ॥

कैलासमण्डपानं

१ प्रासादाद्वानयठल ३
 निष्कलयठल ३
 सुभादावयठल ३
 स्वमलकयठल ३
 कयनाकमकुद्धान
 शानवायीमकुद्धान
 संधयठल
 स्नानयठल
 अष्टमण्डपयठल

३
३
३
३
४
४
४
४
४

निष्काधिकयठल १२
 कणात्यायकवर्ण १५
 दीक्षाधियाम १६
 सामान्याकृति २०
 सामान्यसंशोध २१
 दीक्षायठल २४
 यलुयागयठल २१
 आयायाशिधक २१
 निवकयठल २५

गंगात्याकिवाख्यान ३१
 निवकनूचलु ३४
 वाख्यानयठल ३८
 गणयनियुजा ४०
 मनुयठल ४२
 अमुयठल ४४
 अमुयाग ४३
 अमुयठल ४१
 अयावकलागानि ४८

ब्रह्मणिकयठल ५१
 लययठल ५८
 गुप्त्रविद्या ५८
 अमकाललकन ५२
 गोत्रीयागयठल ५४
 वनंश्वरयठल ५८
 गुप्त्रयागयठल ५८
 यविजानाकनयठल ५८

५१
५८
५८
५२
५४
५८
५८
५८
५८
 प्रायश्चित्तपटल ७३
 अरुसुगमालापटल ११
 धंगलकटापटल ११
 पूषयठल १२
 अष्टपृथिकापटल १२
 बुद्धकूर्चविधि १३
 वृत्तयागपटल १७
 कालुषाककवर्चपीवित
 एहवृत्तपटल ११

साधनासम्पादिकादिपत्रम् १०१

वृत्तपटल	१११	उक्त्याअकट्टिपटल	१०३	वी०पटल	१०३	वृत्तपटल	१०३
तत्त्वार्थपटल	११२	अकट्टिपटल	१०४	वास्तुयागपटल	१०४	प्रामादलक्षलपटल	१०४
साधनासम्पादिकादिपटल	११३	अकट्टिपटल	१०५	अधिवासनपटल	१०५	अधिवर्तनपटल	१०५
नाडीचक्रादिकापटल	११४	अकट्टिपटल	१०६	अधिवासनपटल	१०६	अधिवासनपटल	१०६
कालज्ञानपटल	११५	लिङ्गवर्तनपटल	१०७	वृत्तपटल	१०७	अधिवर्तनपटल	१०७
कालाधिकानपटल	११६	लिङ्गपटल	१०८	थागपटल	१०८	अधिवर्तनपटल	१०८
प्रसादप्रवर्तिकादिपटल	११७	प्रतिमापटल	१०९	उद्याद्युक्तपटल	१०९	अधिवर्तनपटल	१०९
प्रसादप्रवर्तिकादिपटल	११८	मातृनववर्तनायटल	११०	जयपटल	११०	अधिवर्तनपटल	११०
				तत्त्वयुक्तिवर्तपटल	१११		

१०४